

Jaarverslag 2023

Extranea lux, illuminatio interna

Zicht van buiten, inspiratie voor binnen

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba is rechtstreeks of middels zijn leden betrokken bij:

The Joint Court of Justice of Aruba, Curaçao, Sint Maarten and of Bonaire, Sint Eustatius and Saba is directly or via its judges affiliated to:

Caribbean Association of Judicial Officers

www.thecajo.org

Logo

Hague Conference on Private International Law

www.hcch.net

Logo

UNODC United Nations Office on Drugs and Crime

Global Judicial Integrity Network

www.unodc.org/ji

Logo

Superior Courts Network

www.echr.coe.int

Logo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	6
Inleiding	8
1. Maak kennis met het Bestuur, de Beheerraad en de Personeelsraad	9
1.1. Het Bestuur.....	9
1.2. Interview Jacques Keltjens, vice-president vestiging Aruba.....	10
1.3. De Beheerraad	12
1.4. Interview Luzina de Greef-Mattemaker, voorzitter Beheerraad	13
1.5. De Personeelsraad	15
1.6. Interview Willem Bel, interim voorzitter Personeelsraad	15
2. Ontwikkelingen in de rechtspraak	17
2.1. Zaaksantallen	17
2.2. Eerste Aanleg	17
2.3. Hoger beroep.....	17
2.4. Digitalisering.....	17
2.5. Kwaliteitsconferentie rechtspraak.....	18
2.6. Integriteit.....	18
2.7. Wrakingen	18
2.8. Zicht van buiten, inspiratie voor binnen: Interview Linda Richardson	19
2.9. Samenwerking en internationalisering.....	21
2.10. Interview Scarlet Lopez, Courthouse Sint Eustatius	24
2.11. Wensen aan de wetgever.....	24
2.12. Caribbean Summer Court.....	26
2.13. Spraakmakende zaken	26
2.14. Caribisering: Interview met Leomar Angela	32
3. Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering	34
3.1. Herinrichting bedrijfsvoering	34
3.2. Beheerplannen.....	34
3.3. Personeel.....	34
3.4. Hof Academy	34
3.5. IT-afdeling	35
3.6. Finance en Control.....	36
3.7. Communicatie	37
3.8. Rapportage Klachtenregeling	37
4. Kijk op de vestigingen	39

4.1	Aruba.....	39
4.2	Zicht van buiten, inspiratie voor binnen: Interview met de Deken van de orde van Advocaten van Aruba.....	40
4.3	Bonaire.....	41
4.4	Zicht van buiten, inspiratie voor binnen: Interview met Voogdijraad BES	43
4.5	Sint Eustatius.....	45
4.6	Saba.....	45
4.7	Curaçao	45
4.8	Zicht van buiten, inspiratie voor binnen: Interview met het Openbaar Ministerie	47
4.9	Sint Maarten	48
4.10	Zicht van buiten, inspiratie voor binnen. Interview met Reclassering	51
5:	Ontwikkelingen in zaaksantallen	53
5.1	Instroom in eerste aanleg.....	53
5.2	Instroom naar zaakzwaarte.....	54
5.3	Uitstroom in eerste aanleg.....	56
5.4	Werkvoorraad in eerste aanleg.....	57
5.5	Doorlooptijden in eerste aanleg.....	58
5.6	In- en uitstroom in Bijzondere colleges	59
5.7	Rechtspraak in hoger beroep	59
5.8	Uitstroom in hoger beroep	60
5.9	Werkvoorraad in hoger beroep	60
6:	Financiën	62
6.1	Begroting 2023.....	62
6.2	Financiering jaarplan 2023 en meerjarenplan.....	63
6.3	Resultaat 2023.....	63
6.4	Kosten per kostensoort	64
6.5	Eigen vermogen	66
6.7	Overige kosten	67
6.8	Beheerraad	68
6.9	Project versterking rechtshandhaving/Team Bestrijding Ondernijning (TBO)	68
6.10	Gelden in beheer van het Hof	68
	Colofon	70

Leeswijzer

Het bestuur van het Hof maakt dit jaarverslag op basis van artikel 48 lid 3 van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie, ten behoeve van de vier landen die het Hof bedient. Het jaarverslag wordt aangeboden aan de ministers van justitie van deze vier landen.

Wij bieden u de mogelijkheid om snel en eenvoudig door het jaarverslag te navigeren middels tabbladen bovenaan de pagina's, om te zoeken naar onderwerpen die u wilt lezen of bewaren. Het jaarverslag heeft als thema *Extranea lux, illuminatio interna, oftewel* 'zicht van buiten, inspiratie voor binnen'. Behalve een verslag over de ontwikkelingen in het primaire proces en de bedrijfsvoering van het Hof, zullen er ook interviews te lezen en te zien zijn die gerelateerd zijn aan dit thema.

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u het jaarverslag 2023 aan van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dit was het jaar waarin de gemeenschappelijkheid van het Hof optimaal tot uiting kwam, met de opening van vestigingen op de eilanden Sint Eustatius en Saba. Hiermee is de rechtspraak voor de bewoners van alle (ei)landen waarin het Hof rechtspreekt, nu ook fysiek toegankelijk.

Uiteraard zijn er naast gemeenschappelijkheden ook verschillen tussen de Landen die het Hof bedient. Het Hof is zich bewust van haar voorbeeldfunctie en is mede een reflectie van de samenlevingen waarvoor wij werken. Ontwikkelingen in die landen werken nu eenmaal ook door in onze organisatie. Het jaar 2023 stond nog in het teken van economisch herstel, een proces dat voor elk Land verschillend is. De uitdaging van het Hof is om deze ontwikkelingen te vertalen en mee te nemen in de inrichting van de bedrijfsvoering, inclusief de kosten die daarvoor gemaakt worden. Belangrijk is om sámen, in goed overleg tot werkbare oplossingen te komen, met name voor wat betreft de begroting van het Hof, opdat de continuïteit en onafhankelijkheid van de rechtspraak binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk wordt gewaarborgd.

Het werven van een nieuwe directeur Bedrijfsvoering is in het laatste kwartaal van 2023 succesvol afgerond. Daarnaast is de herinrichting van de bedrijfsvoering verder vormgegeven. Daartoe zijn beheerplannen opgesteld die vragen om een meerjarige uitwerking.

De Beheerraad vindt het belangrijk om ook kritisch naar zijn eigen rol, als toezichthouder te (blijven) kijken. Als gevolg hiervan en in het kader van goed bestuur (*corporate governance*) werkt de Beheerraad aan een eigen toezichtvisie.

Naast onze toezichthoudende rol, zijn wij tevens de formele werkgever van de gerechtsambtenaren. Wij geloven dat investeren in onze eigen organisatie en medewerkers van cruciaal belang is voor het functioneren van het Hof. Daarbij passend, is het streven van het Hof om te komen tot invulling van inspraak door medewerkers in de vorm van een Personeelsraad. Een proces dat zorgvuldig en met deskundige externe bijstand wordt vorm gegeven.

Medio 2023 was er een interne wissel in het voorzitterschap van de Beheerraad. Hans Janssen, lid namens Nederland, is na een voorzitterschap van ongeveer 6 jaar teruggetreden vanwege zijn wens om in het voorjaar 2024 ook als lid van de Beheerraad af te treden. Luzina de Greef, lid namens Aruba, is vervolgens gekozen en benoemd tot voorzitter per 1 juli 2023.

De jaarrekening van het Hof is wederom vastgesteld binnen de door de wet gestelde datum van 1 april en is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. De jaarrekening 2023 sluit af met een negatief resultaat van NAf. 771.000. Dit resultaat zal, conform de wettelijke bepalingen, worden gedekt uit de algemene reserve van het Hof.

Zoals gebruikelijk bevat het jaarverslag weer diverse artikelen, (video)interviews en achtergrondinformatie over de ontwikkelingen en resultaten van onze Hof-organisatie. De Beheerraad wil graag zijn oprechte dank uitspreken aan de medewerkers en het Bestuur van het Hof voor de inspanningen in 2023 en ook om dit jaarverslag te kunnen presenteren.

Jaarverslag 2023

Tot slot willen wij u, als lezer, bedanken voor uw interesse in ons jaarverslag. Wij hopen dat dit verslag u een goed inzicht geeft in onze activiteiten en wensen u veel lees- en kijkplezier.

De Beheerraad van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Luzina de Greef, sinds 1 juli 2023 voorzitter van de Beheerraad, lid namens Aruba

Kelvin Bloyden, lid namens Sint Maarten

Hans Janssen, voorzitter tot eind juni 2023, lid namens Nederland ten behoeve van de BES eilanden

Rauf Engels, lid namens Curaçao

Inleiding

De titel van dit jaarverslag is genoemd: *Extranea lux, illuminatio interna*, oftewel: ‘Zicht van buiten, inspiratie voor binnen’. Deze titel is niet zomaar gekozen. Als Gemeenschappelijk Hof staan we midden in de samenleving, en maken we er deel vanuit. Maar we staan - ook als onafhankelijke rechtsprekende macht - ook in verbinding met onze ketenpartners in de verschillende Landen: met de Openbare Ministeries, met de Reclassering instellingen, met de Voogdijraden, met de Justitiële Inrichtingen, met de Ordes van Advocaten. Maar ook met ministers en beleidsmakers van de Landen, met collega-rechtbanken en hoven in Nederland, Suriname en in Europa. Stuk voor stuk zijn het belangrijke partners bij het waarborgen van het rechtstatelijk functioneren en de veiligheid van de samenleving.

In die keten is het belangrijk om samen te werken, om over de eigen belangen heen te stappen, om het grotere geheel te zien, om door elkaar geïnspireerd te worden en om van elkaar te leren. Daartegenover houden onze partners ons ook scherp. Juist in gesprek leren wij waar onze ketenpartners tegenaan lopen in het proces richting een rechterlijke uitspraak. En we leren waar wij onze eigen processen kunnen verbeteren en optimaliseren. Dat houdt ons scherp en de verbeteringen die we aanbrengen, leiden tot een betere doorstroom in de keten. Als Hof hebben we in 2023 de banden met onze partners verder versterkt. Dat blijven we in de komende jaren doen, door onze samenwerking te intensiveren.

Met dit jaarverslag bieden wij u inzicht in de uitvoering van het jaarplan 2023, in de in- en uitstroomcijfers van de verschillende rechtsgebieden, in de spraakmakende zaken, in onze verantwoording over het gevoerde financieel beleid en de resultaten. Tot slot hebben wij in dit jaarverslag ook (video)interviews opgenomen met enkele ketenpartners en collega’s.

Mijn dank gaat uit naar alle medewerkers van het Gemeenschappelijk Hof, die dagelijks met toewijding hun rol vervullen, naar de ministers en ambtenaren van de Landen, naar de lokale partners in de justitiële keten en naar onze partners in Suriname en in Europa.

Namens het bestuur,

Mauritsz J. de Kort
President

1. Maak kennis met het Bestuur, de Beheerraad en de Personeelsraad

1.1. Het Bestuur

In 2023 is de samenstelling van het Bestuur opnieuw veranderd. Op 1 november 2023 trad Martin Luttge aan als nieuwe directeur Bedrijfsvoering, terwijl Lex van Rooijen afscheid nam als interim-directeur. Het bestuur bestaat nu uit de volgende leden: **Mauritsz de Kort**, president van het Bestuur; **Maroeska Scholte**, vicepresident van de vestigingen Curaçao en Bonaire; **Gertjan Wouters**, vicepresident van vestigingen Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba; **Jacques Keltjens**, vicepresident van de vestiging Aruba en **Martin Luttge**, Directeur Bedrijfsvoering. Het bestuur wordt bijgestaan door de bestuurssecretaris, Andre Lievaart.

Groepsfoto Bestuur

Mauritsz de Kort

President

Foto Mauritsz

Jacques Keltjens

Vice-president Aruba

Foto Jacques 1.0

Maroeska Scholte

Vice-president Curaçao en Bonaire

Foto Maroeska

Gertjan Wouters

Vice-president Sint Maarten

Foto Gertjan

Martin Luttge

Directeur Bedrijfsvoering

Foto Martin

1.2. Interview Jacques Keltjens, vice-president vestiging Aruba

Korte bio

Tot mijn 18e woonde in Noord-Limburg. Daarna ben ik in Amsterdam gaan studeren. Eerst heb ik een jaar economie gestudeerd en daarna ben ik rechten gaan studeren aan de Universiteit van Amsterdam en nog een stukje in Leiden. Toen ik klaar was met rechten, werd ik directeur van een veiling in onroerend goed. Ik werkte twee jaar in de vastgoedsector. Dat had weinig met de studie te maken. Ik kwam er achter dat dit niet de voldoening gaf die ik zocht in het leven, omdat het oppervlakkig was en te veel draaide om geld. Toen wilde ik toch graag een traditioneel juridisch beroep, zoals advocaat of rechter. Het werd rechter. Ik ben in de rechtbank Den Haag gaan werken, waar ik verschillende functies heb bekleed, zowel in strafrecht, civiel recht als familie recht. In 2005 werd ik gevraagd of ik leidinggevende wilde worden. Hierover heb ik lang moeten nadenken. Het was niet iets dat ik direct ambieerde, maar ik liet me verleiden door een aantal omstandigheden, ook omdat er een internationale functie aan verbonden was. Ik werd daardoor de eerste liaison rechter kinderontvoering in Nederland, samen met een collega. Dat hoorde toen bij die functie en ik heb daar een hele mooie tijd meegemaakt. Sinds 2005 ben ik werkzaam in leidinggevende posities, met veel verschillende functies. Ook 8 jaar in deeltijd bij het Internationaal Juridisch Instituut dat zich bezighoudt met IPR-kwesties. Voordat ik bij het Hof kwam werken, ben ik 6 jaar lang voorzitter geweest van de civiele kamer in Den Haag, waar gevarieerde zaken werden behandeld, van grote staatszaken tot gewone zaken en kort gedingen. Een prachtige functie! Maar na het einde van die termijn wilde ik nog graag mijn vleugels uitspreiden in de laatste fase van mijn carrière en zo kwam ik terecht in het gerecht van Aruba.

Wat houdt uw functie in?

In 2020 ben ik met veel belangstelling en nieuwsgierigheid naar Aruba gekomen, om de functie van vicepresident te vervullen. Zes weken later brak de Covid-19 pandemie uit. Ik heb veel gereisd, ook regelmatig naar Curaçao en Bonaire. In 2015 heb ik ook in Suriname gewerkt als technisch bijstander voor het Hof van Justitie in Suriname. Al deze ervaringen kwamen samen in mijn rol als vicepresident van Aruba en lid van het bestuur van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Ik begon mijn werk met grote ambities. Werken bij het Gemeenschappelijk Hof betekent niet alleen dat je voor Aruba werkt, maar ook samen met je collega's in Curaçao, Bonaire en Sint Maarten. Door de Covid-19 pandemie veranderde de situatie, maar we hebben samen ervoor gezorgd dat de rechtspraak kon doorgaan. Het liep anders dan gepland en onze prioriteit werd ervoor te zorgen dat de organisatie en de rechtspraak onder moeilijke omstandigheden bleven functioneren. Dit leerde me dat met goede collega's en onder druk alles mogelijk is. We hebben een noodorganisatie opgezet, een 'skeleton' organisatie.

Ondanks de uitdagingen zijn alle zittingen redelijk goed doorgegaan en zijn de zaken afgehandeld, zij het met enige vertragingen. Samen hebben we geprobeerd de situatie het hoofd te bieden en zijn we er redelijk goed uitgekomen.

Na de Covid-19 periode in 2023 konden we weer aan onze ambities werken. Ik heb met veel plezier samengewerkt met mijn collega's en medebestuurders. In 2023 is de samenstelling van het bestuur veranderd, met de komst van twee nieuwe vicepresidenten en de benoeming van Mauritsz de Kort als president van het Hof. Vanaf dat moment zijn we in een stroomversnelling gegaan, met een uitgebreid programma voor veranderingen en het organiseren van zaken. Het is voor mij ook

belangrijk om naast mijn bestuurlijke taken inhoudelijk bezig te blijven. Ik houd me bezig met zaken op het gebied van civiel recht en familierecht. Af en toe spring ik ook bij in het strafrecht, maar ik probeer dat beperkt te houden.

Wat vindt u het leukste aspect van uw werk?

Het is mensenwerk, dat hoort ook bij ons vak. Het mooie van ons vak vinden wij dat we kunnen bijdragen aan conflictoplossing en aan de maatschappij. Daar doen we het voor. We doen het niet voor onszelf, maar voor de mensen in de samenleving die behoefte hebben aan snelle en rechtvaardige uitspraken. Dat is een grote uitdaging. Hiervoor hebben we veel goed gekwalificeerde mensen nodig, om het werk uit te voeren. Ik vind het juist leuk om mensen te verbinden en het werk te organiseren.

Hoe ervaart u het samenwerken met externe organisaties?

Vanuit verschillende invalshoeken werken mensen samen. Dat geldt voor mensen binnen de rechterlijke macht, maar ook voor externe organisaties, zoals advocaten, het Openbaar Ministerie, de voogdijraad. Maar ook de overheid: vooral wanneer deze nieuwe initiatieven neemt, zoals het "Plan di Mayor" op Aruba. Dit is het ouderschapsplan om echtscheidingszaken te begeleiden en goede afspraken tussen de ouders te maken, die ten goede komen aan de kinderen. Dergelijke aspecten zijn ook van belang.

Mensen zijn van nature geneigd het goede te doen, dus ze willen vanuit hun perspectief proberen het beste resultaat te behalen. Maar dat lukt niet altijd. Dat geldt ook voor onze eigen organisatie. Wanneer er kritiek komt, is het belangrijk om het probleem aan te pakken. Kritiek leveren is prima, maar het is minder prettig ongezouten kritiek van mensen leidt tot problemen in de pers. Dit kan dan onze werkzaamheden belemmeren. Dat vind ik vervelend. Daarom probeer ik proactief te zijn en goede communicatie te onderhouden en afspraken te maken met externe organisaties. We overleggen met de advocatuur en andere organisaties om problemen op te lossen. Dit geldt ook voor de samenwerking met notarissen en het OM.

Waar ik ook heb gewerkt, het blijft altijd een uitdaging om problemen effectief aan te pakken en goede werkafspraken te maken. Mijn ervaring is dat wanneer mensen dit op een goede manier doen, zowel intern als extern, het werken prettiger verloopt en dit leidt tot betere resultaten.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met uw collega's bij het Hof?

Ik vind dat we ongelooflijk vriendelijke en competente collega's hebben, op allerlei gebieden, zoals administratief personeel, juridisch medewerkers en rechters. In de Caribische regio hebben we een mix van mensen, met een beetje invloed vanuit Nederland, en wat mij betreft zou de verhouding nog meer Caribische medewerkers moeten zijn dan Nederlandse. Gelukkig is de vestiging op Aruba al verder gevorderd met dit thema dan de andere vestigingen, maar naar mijn mening kunnen we nog verder gaan, door zorgvuldig aandacht te besteden aan het opleiden en voortdurend bijscholen van ons Caribisch personeel. We kunnen hen uitdagen, door hen ook na verloop van tijd andere taken te laten uitvoeren. Dit zorgt voor een brede ontwikkeling binnen hun functie, wat de kwaliteit van het werk ten goede komt. Dergelijke mogelijkheden zouden wat mij betreft meer moeten worden gestimuleerd. Mensen moeten binnen onze organisatie de kans krijgen om door te groeien naar hogere functies.

Interview Jacques video: <https://www.youtube.com/watch?v=x7VVI5gbmmo> Foto Jacques 2.0

1.3. De Beheerraad

De Beheerraad

De Beheerraad is per 10 oktober 2010 bij Rijkswet ingesteld als onderdeel van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De Beheerraad heeft de verantwoordelijkheid voor overkoepelend toezicht op de bedrijfsvoering en legt verantwoording af aan de vier ministers van Justitie van de landen waarvoor het Hof rechtspraak verzorgt.

De taken en verantwoordelijkheden van de Beheerraad worden beschreven in de artikelen 53, 54 en 56 van de Rijkswet:

- Toezicht op de bedrijfsvoering:
een kritische beoordeling en besluitvorming rond het jaarplan, de begroting, tussentijdse rapportages, de jaarrekening en het jaarverslag.
- Formeel werkgeverschap voor gerechtsambtenaren:
De Beheerraad is belast met het goedkeuren van beleidswijzigingen, zoals de invoering van een nieuw Personeelsreglement en wijzigingen in de organisatiestructuur. Hierbij houdt de Beheerraad ook rekening met de belangen van de betrokken landen.
- Tussenpersoon tussen het Bestuur en de Ministers:
Deze regeling is door de wetgever opgezet om politieke invloed op de rechtspraak te voorkomen. Een belangrijk aspect van deze functie gaat over de financiering van het Hof, waarbij de Beheerraad het overleg en de onderhandelingen over de begroting voert met de vier ministers van Justitie.

Samenstelling en leden

De Beheerraad bestaat uit vier leden, één lid vertegenwoordigend voor elk van de landen waarvoor het Hof rechtspraak verricht: Aruba, BES, Curaçao en Sint-Maarten. De Minister van Justitie van elk land draagt een lid voor. De benoeming is via koninklijk besluit, voor 5 jaar met mogelijkheid tot herbenoeming. Bij de samenstelling van de Beheerraad wordt zorgvuldig gelet op de benodigde specialistische vaardigheden en competenties en wordt gestreefd naar voldoende diversiteit en complementariteit. Per 1 juli 2023 bestaat de Beheerraad uit de volgende leden.

Luzina de Greef – Mattemaker:

Luzina de Greef – Mattemaker is sinds 1 juli 2023 voorzitter van de Beheerraad en vertegenwoordigt het Land Aruba. Mevrouw De Greef is medeoprichter en partner van een belastingadvieskantoor op Aruba en heeft uitgebreide ervaring als fiscaal jurist en belastingadviseur. Bovendien heeft ze verschillende leidinggevende posities bekleed en beschikt ze over een uitgebreid netwerk.

Foto Luzina

Hans Janssen:

Hans Janssen, vertegenwoordiger voor Nederland ten behoeve van de BES-eilanden, woont in Woerden, Nederland. Tot medio 2023 bekleedde de heer Janssen de functie van niet-rechterlijk bestuurslid bij de Rechtbank Amsterdam, waar hij voornamelijk verantwoordelijk was voor de bedrijfsvoering en belangrijke projecten zoals digitalisering en herhuisvesting. Met zijn achtergrond en ervaring heeft de heer Janssen een uitgebreid inzicht in de bedrijfsvoering en het leiden van organisaties, met name in tijden van verandering. Hij werd op 16 februari 2016 benoemd als lid van de Beheerraad en herbenoemd voor een tweede termijn in 2021. **Foto Hans**

Kelvin Bloyden:

Kelvin Bloyden is sinds februari 2011 lid van de Beheerraad en vertegenwoordigt het Land Sint Maarten. Tot eind 2022 bekleedde hij de positie van adjunct-directeur bij de Windward Island Bank Sint Maarten. Daarnaast heeft de heer Bloyden diverse bestuurlijke functies vervuld en beschikt hij over een uitgebreid netwerk, zowel op Sint-Maarten als Curaçao. In 2021 is de heer Bloyden herbenoemd voor een derde termijn van 5 jaar.

Foto Kelvin Bloyden

Rauf R. Engels:

Rauf R. Engels trad op 1 december 2023 toe tot de Beheerraad en vertegenwoordigt het Land Curaçao. Tot 1 december 2023 was de heer Engels de statutair directeur van de Flow Groep, een groep telecommunicatiebedrijven actief in de 'Dutch Caribbean'. Hij heeft uitgebreide ervaring als jurist en heeft succesvol diverse grootschalige verander- en verbetertrajecten geleid in verschillende managementposities.

Foto Rauf R. Engels

Secretaris Beheerraad:

De Beheerraad wordt ondersteund door een secretaris, die in nauwe samenwerking met de voorzitter en de leden van de Beheerraad het contact en ambtelijk overleg onderhoudt met de leden van het Bestuur en de betrokken Landen. Daarnaast zorgt de secretaris ervoor dat de Beheerraad tijdig over de juiste informatie beschikt. Caroline Thodé vervult deze parttime rol.

Foto Caroline Thodé

1.4. Interview Luzina de Greef-Mattemaker, voorzitter Beheerraad

Korte bio

Ik ben Luzina De Greef – Mattemaker, geboren op Bonaire als dochter van een Arubaanse moeder en een Nederlandse vader. Na mijn middelbare school op Bonaire volgde ik op Aruba het VWO. Vervolgens heb ik mijn studie Fiscale Economie in Eindhoven afgerond, gevolgd door Fiscaal Recht in Tilburg, Nederland. Na mijn afstuderen ben ik gaan werken bij een belastingadviesbureau in Nederland en kreeg ik de mogelijkheid om overgeplaatst te worden naar Aruba. Twaalf jaar geleden heb ik mijn eigen belastingadvieskantoor opgericht en sinds enkele jaren ben ik ook lid van de Beheerraad van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Wat houdt de functie van een voorzitter van de Beheerraad precies in?

De functie van voorzitter van de Beheerraad omvat een aantal belangrijke verantwoordelijkheden. Allereerst is het essentieel om de taken van de Beheerraad te begrijpen. De Beheerraad is belast met alle aspecten van de bedrijfsvoering, waaronder de financiën van het Hof en heeft tevens toezichthoudende bevoegdheden. Bovendien is de Beheerraad verantwoordelijk voor het afleggen van verantwoording aan de ministers over de uitvoering van deze begroting. Dit gebeurt via een financieel verslag, waarin de besteding van de middelen van het Hof wordt weergegeven. Wat betreft het toezicht, houdt de Beheerraad toezicht op de uitvoering van het jaarplan van het Hof en op de bedrijfsvoering ervan. Daarnaast fungeert de Beheerraad als formele werkgever van de gerechtsambtenaren (met andere woorden: van alle medewerkers met uitzondering van de rechters) van het Hof. Binnen de Beheerraad vervult de voorzitter de rol van primus inter pares (eerste onder gelijken). Als voorzitter leidt hij of zij alle vergaderingen en heeft een coördinerende functie in het geheel van de werkzaamheden van de Beheerraad.

Hoe lang werkt u al voor de Beheerraad?

Vanaf juni 2021 vertegenwoordig ik het Land Aruba als lid van de Beheerraad, en vanaf juli 2023 vervul ik de functie van voorzitter van de Beheerraad.

Wat vindt u het leukste aspect van uw werk?

Het leukste aspect van mijn werk als lid van de Beheerraad zal ik uitleggen in het Papiaments:

E parti ku mi ta gusta mas di ta miembro di Beheerraad ta cu Beheerraad ta un organo di cuatro pais. Nos tin un tiki di e constelacion bieu di Antiya Hulandes atrobe; cada pais tin su representante den Beheerraad, dus Aruba, Corsou, Sint Maarten y pa e islanan BES (Boneiro, Sint Eustatius y Saba) tambe tin un representante. Akinan bo ta tuma nota ku e culturanan ta bini huntu atrobe. Huntu nos mester ta un Beheerraad pa un Corte Comun di Husticia. Esaki ta algu ku mi ta haña hopi interesante pa experiencia. Nos ta traha hunto pa bienestar di tur pais.

Nederlandse vertaling:

Wat ik het meest waardeer aan mijn lidmaatschap van de Beheerraad is dat het een orgaan is dat vertegenwoordigers van vier landen samenbrengt. We herleven een stukje van de oude constellatie van de Nederlandse Antillen; elk land heeft zijn afgevaardigde in de Beheerraad, dus Aruba, Curaçao, Sint Maarten en ook de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) hebben elk een stem. Dit is een mooie illustratie van de samensmelting van culturen. Samen moeten we één Beheerraad vormen voor één Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Dit biedt een zeer boeiende ervaring, waarbij we samenwerken aan het welzijn van alle deelnemende landen.

Als voorzitter van de Beheerraad, hoe beoordeelt u de samenwerking tussen het Hof en externe organisaties?

De Beheerraad heeft over het algemeen geen directe interactie met partners in de keten of cliënten van externe organisaties, met uitzondering van de Ministers van Justitie van de vier betrokken landen. Daarnaast onderhoudt de Beheerraad ook direct contact met de accountant, en we streven ernaar dit zo professioneel mogelijk te doen.

Als u iets zou willen veranderen met betrekking tot het thema van dit jaarverslag, wat zou dat dan zijn?

Ik zou niets willen veranderen aan het thema 'Zicht van buiten, inspiratie voor binnen', maar ik zou graag iets willen toevoegen. We kunnen binnenin ook inspiratie vinden in onze rijke Caribische cultuur. Elk van de vier landen heeft immers een uniek Caribisch karakter, dat ons kan inspireren.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met medewerkers van het Hof?

Ik wil één woord benadrukken en dat is plichtsbesef. Voor mij betekent plichtsbesef dat een ieder zijn of haar uiterste best doet bij het uitvoeren van zijn werk, om de beste versie van zichzelf te zijn.

Foto Luzina 2 Link video: <https://www.youtube.com/watch?v=ZpvUXrcsQRw>

1.5. De Personeelsraad

Naast de Beheerraad en het Bestuur vormt ook de Personeelsraad onderdeel van de organisatie van het Hof. Via de vertegenwoordiging in de Personeelsraad van de bij het Hof werkzame personen, wordt hun medezeggenschap bij het reilen en zeilen van het Hof gewaarborgd.

Na een periode van drie jaar zonder operationele Personeelsraad, zijn er in januari 2023 verkiezingen gehouden om een nieuwe start te maken. Deze verkiezingen werden georganiseerd door de Voorlopige Personeelsraad. Na de verkiezingen werden alle afdelingen van het Hof vertegenwoordigd in de nieuwe Personeelsraad.

In maart 2023 heeft de Personeelsraad zich met een *road show* voorgesteld op alle vestigingen. Dit was niet alleen bedoeld als een kennismaking tussen de Personeelsraad en collega's op de verschillende vestigingen, maar ook als een gelegenheid om informatie te verzamelen over actuele kwesties die op de vestigingen spelen. Daarnaast werd het concept Reglement Personeelsraad, dat was voorbereid door de Voorlopige Personeelsraad, besproken. Gedurende het jaar heeft de Personeelsraad dit concept herhaaldelijk besproken met zowel het Bestuur als de Beheerraad. De Beheerraad had daarbij expliciet aangegeven betrokken te willen zijn bij de ontwikkeling van de medezeggenschap binnen het Hof.

Het afgelopen jaar heeft de Personeelsraad met het Bestuur verschillende onderwerpen besproken. Hierbij kwamen onder andere het nieuwe reisbeleid van het Hof, de gedragscode, de implementatie van het bevorderingsbeleid voor de juridische ondersteuning, de beheerplannen, de heroriëntatie op het primaire proces, cameratoezicht op de werkplek, ziektekostenverzekering voor rechters en het Caribiseringsbeleid aan bod. De meeste van deze onderwerpen blijven ook in het komende jaar op de agenda staan.

1.6 Interview Willem Bel, interim voorzitter Personeelsraad

Korte bio

Ik heet Willem 'Wim' Bel, ik ben 61 jaar, de jongste van vijf kinderen, geboren in Venezuela, en gedoopt in de Fortkerk op Curaçao. Na onze terugkeer in Nederland, ben ik deels opgegroeid in Zeeland en heb ik rechten gestudeerd in Leiden. Ik begon als jurist bij het uitvoeringsorgaan werknemersverzekering (voorheen: het GAK) in Amsterdam, en ben vervolgens bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in Den Haag gaan werken. Daar was ik plaatsvervangend directeur Internationale Zaken. Daarna ben ik op mijn vijftigste rechter geworden.

Wat houdt uw functie in?

Bij het Hof werk ik als hoger beroepsrechter in het bestuurs- en ambtenarenrecht. Daarnaast ben ik voorzitter van Hof Belasting en lid van de Personeelsraad, waarvan ik op dit moment interim voorzitter ben.

Hoe lang werkt u al bij het Hof?

Ik ben in de zomer van 2020, het jaar van COVID-19, bij het Hof komen werken, dus dat is al ruim drieënhalve jaar geleden.

Wat vindt u het leukste aspect van uw werk?

Het betreft een combinatie van verschillende aspecten. Als rechter werk ik hier aan een breed scala van zaken op het hele gebied van het bestuursrecht, wat ik heel graag wilde. In Nederland was ik gespecialiseerd rechter bij de Centrale Raad van Beroep met zaken op het gebied van het sociaal zekerheidsrecht en het ambtenarenrecht. Verder ben ik hier in Curaçao in een klein team gaan werken, dat we in een paar jaar samen hebben uitgebouwd tot een volwaardig en goed lopend team bestuursrecht. Daarnaast ben ik lid van de Personeelsraad, en ik vind het leuk om in die rol een bijdrage te kunnen leveren aan de organisatie van het Hof. Juist deze combinatie van het doen van zaken en het werken aan de organisatie vind ik erg leuk.

Hoe ervaart u het samenwerken met externe organisaties?

Voor de zaken die Hof Lar (bestuursrecht) behandelt, wordt nauw samengewerkt met de Raad van State. Staatsraden van de afdeling Bestuursrecht van de Raad van State maken deel uit van de Hofcombinatie en de Raad stelt een gerechtssecretaris beschikbaar voor het Hof. Verder kom ik op zittingen in aanraking met vertegenwoordigers van ministeries, de Centrale Bank, de SVB en andere (semi-) overheidsorganisaties. Wat mooi zou zijn is dat we elkaar niet alleen ontmoeten in de rechtszaal om juridische geschillen te bespreken, maar ook buiten de rechtszaal - op basis van ervaringen op zitting - samen tot afspraken komen om procedures beter en efficiënter te laten verlopen.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met uw collega's bij het Hof?

Het woord dat ik graag wil delen met mijn collega's bij het Hof is "Caribisering". In het Hof werken Europees Nederlandse en Caribisch Nederlandse collega's samen. Dit maakt onze organisatie uniek en tegelijkertijd complex, met onze vestigingen in de verschillende Caribische landen, die elk hun cultuur en gebruiken kennen. Wat ik persoonlijk erg belangrijk vind, en waar ik aan wil bijdragen binnen de Personeelsraad, is het bevorderen van de Caribisering. Er is een formeel beleid voor rechters, waarbij wordt gestreefd naar meer vertegenwoordiging van rechters die geboren en getogen zijn in het Caribisch gebied, of die een sterke band hebben met de eilanden. Dit streven zou wat mij betreft moeten worden uitgebreid naar andere medewerkers binnen het Hof, van de juridische en administratieve ondersteuning en de bedrijfsvoering. Ik vind het belangrijk dat de rechtspraak bij het Hof, als vertegenwoordiger van een van de drie staatsmachten in de Caribische landen van het Koninkrijk, gedragen wordt door Caribische medewerkers. Dat vraagt om actieve maatregelen, niet alleen in beleid, maar ook door vertaling ervan in concrete acties. Bijvoorbeeld door Caribische collega's daadwerkelijk te ondersteunen bij hun doorgroei in het Hof en zo de afhankelijkheid van Nederlandse medewerkers te verminderen. Foto Willem Bel

Video Willem Bel: <https://www.youtube.com/watch?v=WiLPn5XN6jA>

2. Ontwikkelingen in de rechtspraak

2.1. Zaaks aantallen

De zaaks aantallen bestaan uit het aantal ter behandeling aangeboden zaken (instroom) en het aantal afgeronde zaken (uitstroom), verdeeld naar eerste aanleg en hoger beroep.

2.2. Eerste Aanleg

In 2023 nam de totale instroom van zaken met 2% toe: van 36.544 naar 37.248 zaken. De instroom neemt sinds 2021 toe, maar ligt nog onder het niveau van de periode voor Covid (2018-2019). De aantallen nemen toe bij de rechtsgebieden civielrecht (4%) en strafrecht (5%). Bij bestuursrecht is een afname zichtbaar, vooral in het aantal belastingzaken op de vestiging Curaçao.

Er zijn in 2023 in totaal 37.943 zaken uitgestroomd. Dit is een toename van 5%. Ook hier stijgt de uitstroom het meest bij de rechtsgebieden civielrecht (6%) en strafrecht (5%) en neemt de uitstroom in het bestuursrecht af (6%). De toename van de uitstroom bij civiel recht wordt voornamelijk veroorzaakt door de inzet van extra capaciteit om de achterstallige werkvoorraad weg te werken.

2.3. Hoger beroep

De totale instroom van hoger beroepszaken in 2023 is 1.087 zaken, dit is een afname van 5%. De instroom van de bestuursrechtzaken neemt af met 26%, maar civielrecht neemt licht toe met 1% en strafrecht neemt toe met 8%. De uitstroom van hoger beroepszaken is in totaal 1.221 zaken, dit is een afname van 6%. De daling wordt grotendeels veroorzaakt door de lagere uitstroom van belastingzaken op de vestigingen BES en Curaçao en de lagere uitstroom ambtenarenzaken op de vestigingen Aruba en Curaçao.

In hoofdstuk 5 worden de zaakaantallen uitgebreid behandeld, met onder andere een toelichting naar zaakswaarte (zeer licht, licht, gemiddeld en zwaar), doorlooptijden en werkvoorraden per vestiging.

2.4. Digitalisering

Medio 2023 is de online portal (die is gekoppeld aan het zaaksregistratiesysteem GEAR) voor belastingzaken in gebruik genomen voor de vestiging Aruba. Hierdoor hebben alle procespartijen digitaal beschikking over de documenten in een zaak. Naast het beschikken over en delen van documenten van zowel partijen als van het Hof, worden berichten over de voortgang van de zaak door middel van de portal verspreid. De vestiging op Curaçao ging Aruba hierin voor. Deze werkwijze biedt vooral voor de rechtszoekenden en professionele vertegenwoordigers van partijen veel voordeel. Alle informatie over een zaak is op één plek te vinden. De werkwijze wordt later ook op de overige twee vestigingen ingevoerd.

Digitale aanlevering dossiers aan Hoge Raad

De digitale aanlevering van straf- en belastingdossiers voor cassatie aan de Hoge Raad gaat gestaag voort. Ook de arresten van de Hoge raad worden ook digitaal aan het Hof verzonden, ter verspreiding. De wijze van digitaal insturen is echter vooral aan de kant van de Hoge Raad behoorlijk bewerkelijk. Hierom is in 2023 een gezamenlijk project gestart om de dossier sneller en zo mogelijk veiliger bij de Hoge Raad aan te leveren. Eind 2023 is dit project zover gevorderd dat getest kan worden en invoering zal in de eerste helft van 2024 plaatsvinden. Dat is belangrijk voor de doorlooptijd van de cassatieprocedure: het gaat sneller en is efficiënter.

Project Rol verwerken

De voortgang van de rechtszaken wordt bijgehouden in het zaaksregistratiesysteem GEAR. Na een zitting wordt hetgeen is besloten tijdens de zitting, aan de hand van de rol, verwerkt in dit systeem. Gebruikers geven aan dat het verwerken van de rol als traag en complex werd ervaren. Aan de hand van een project waarin diverse gebruikers deelnamen, is een nieuwe module Rol verwerken ontwikkeld. Het verwerken van een zitting in het systeem gaat nu sneller, effectiever en eenvoudiger.

2.5. Kwaliteitsconferentie rechtspraak

In het najaar van 2021 heeft de eerste kwaliteitsconferentie in de geschiedenis van het Hof plaatsgevonden. Tijdens deze conferentie zijn vier deelthema's in kleine groepjes besproken: taal in de zaal, tijdigheid van uitspraken, de rol van de rechter en het borgen van kwaliteit. Op elk van deze thema's zijn aanbevelingen gedaan aan het bestuur. Het bestuur nam deze over.

In 2023 is een aantal van deze aanbevelingen omgezet naar concrete veranderingen in de organisatie. Er zijn workshops georganiseerd voor rechters en juridisch medewerkers over het schrijven in duidelijke en begrijpelijke taal. Verder zijn er regels opgesteld voor het toedelen van zaken aan rechters, is er geïnvesteerd in jurisprudentie overleggen en wordt gekeken of er in het primaire proces met slimmer werken tijdwinst kan worden behaald.

In de zomer van 2023 is voor de overige aanbevelingen aan een groep rechters gevraagd om te zorgen dat ook deze aanbevelingen tot concrete veranderingen in werkwijze leiden en dus tot kwaliteitsverbetering. Deze groep bestaat uit rechters die werken in zowel eerste aanleg als in hoger beroep. Ook zijn met deze rechters alle eilanden vertegenwoordigd.

In de tweede helft van het jaar 2023 is gewerkt aan het formuleren van spelregels voor de verschillende rechtsgebieden over het beschikbaar stellen van tolken. Die regels verschilden per eiland en per rechtsgebied. Na accordering van die spelregels door het bestuur en de collega's van het Hof zal de invoering begin 2024 starten. Dit leidt tot aanpassingen in de werkwijze. Vervolgens zullen soortgelijke stappen worden gezet bij het maken van persberichten en het publiceren van uitspraken. De correspondentie van het Hof, het doen van mondelinge uitspraak en het borgen van de kwaliteit van tolken komen daarna aan bod.

2.6. Integriteit

Op alle vestigingen en voor alle medewerkers binnen het Hof zijn integriteitstrainingen gegeven, waarbij de concept gedragscode is besproken. Op basis van die trainingen is de gedragscode verder aangescherpt en heeft ook de Personeelsraad aanvullingen gedaan. Het Bestuur heeft de gedragscode in september 2023 vastgesteld. Daarbij heeft de Hofvergadering bepaald dat de eerder vastgestelde gedragscode voor de rechterlijke macht gehandhaafd blijft. Voorts zal de gedragscode aan de Beheerraad worden voorgelegd, ter vaststelling voor de gerechtsambtenaren. Na de vaststelling door de Beheerraad wordt er - conform de uitgangspunten van de gedragscode - onder de gerechtsambtenaren een inventarisatie gedaan van nevenfuncties en financiële belangen.

2.7. Wrakingen

Bij de wrakingskamer van Curaçao zijn in 2023 in totaal vier wrakingsverzoeken ingediend, een sterke daling ten opzichte van de zeventien wrakingsverzoeken in 2022. Daarnaast behandelde de wrakingskamer Curaçao een Arubaans wrakingsverzoek. Dit betrof een strafzaak, de overige gevallen betroffen tweemaal zaken uit het bestuursrecht (ambtenarenzaken) en tweemaal het civiel

recht. Dit leidde tot drie - afwijzende - beslissingen van de wrakingskamer. Eén wrakingsverzoek is door de indiener ingetrokken en in een ander geval is in de wraking berust.

2.8 Zicht van buiten, inspiratie voor binnen: Interview Linda Richardson

Het Hof bevindt zich in het hart van de samenleving en maakt er deel van uit. De onafhankelijke positie als rechterlijke macht blijft daarbij altijd gewaarborgd. Tegelijkertijd worden nauwe banden onderhouden met een scala aan partners in de verschillende landen waarin we opereren. Elk van deze partijen heeft een cruciale rol in het waarborgen van de veiligheid en rechtvaardigheid binnen de samenleving. In dit jaarverslag worden verschillende leden van externe organisaties op de verschillende eilanden geïnterviewd, wat het Hof in staat stelt om een dieper inzicht te krijgen in de diverse perspectieven en uitdagingen waarmee het wordt geconfronteerd. Deze gesprekken bieden waardevolle inzichten en versterken de banden met onze partners in de rechtspraak en het juridische landschap. Door samen te werken en kennis te delen, kunnen wij onze effectiviteit vergroten en ons gezamenlijke doel nastreven: het handhaven van de rechtsstaat en het waarborgen van rechtvaardigheid voor iedereen.

Interview Linda Richardson

Court interpreter & translator

What's your function?

I am Dr. Linda Richardson, a sworn translator and interpreter. To my knowledge, I am the only Antillean who studied Translating and Interpreting and at the Higher Institute for Translators and Interpreters in Antwerp, Belgium. Following that, I pursued General Linguistics at the University of Amsterdam. At one point, I returned to the islands as a linguist, with a focus on advocating for mother tongue education. I was extensively involved in policymaking within the central government of the Netherlands Antilles, collaborating with the late and renowned Frank Martinus Arion. Together, we advocated for the implementation of mother tongue education. Five years after my return, I was invited to serve as the Minister of Education and Culture of the Netherlands Antilles, seizing that opportunity to further promote and advance the mother tongue of the children of the Windward Islands (English) and in the Leeward Islands (Papiamentu/-tu). During my tenure, Papiamentu began to be taught in schools. At present, most children in Sint Maarten receive education in English, their mother tongue. Currently, I have transitioned back to my original career in interpreting and translating.

Can you elaborate on your professional experience with the Court?

As a freelancer, I have been working for the Court for quite some time now. Additionally, I have provided my services to various law enforcement agencies on the islands, including the RST, the Detective Department, the Police Force, the investigating judge, the Court in First Instance and the appellate court. My proficiency in Spanish and Papiamentu has made me a sought-after interpreter, as I am currently one of the very few offering these language combinations with Dutch in the region. There is a significant shortage of interpreters in Sint Maarten. Often when I leave the island, court cases would be postponed or rescheduled due to this shortage. I found this to be unfair especially towards Spanish speaking defendants. Consequently, in the summer of 2021, I took the initiative to organize a crash course for court interpreters. Initially, seven individuals registered and four participants successfully completed the course. Two of them subsequently relocated. This left us back at square one: a persistent shortage of interpreters. Whenever I am required to leave, typically for assignments in Curaçao or Aruba, arrangements must be made to find a replacement interpreter from one of these islands due to the ongoing demand for these services.

What are your positive experiences at Court?

One of the highlights of working in the Court is the opportunity to interact with various judges,

many of whom are genuinely remarkable individuals. It's always a pleasure to meet such esteemed professionals. I had the privilege of working closely with my mentor, the late Bob Wit, whom I deeply admired and from whom I learned a great deal. In fact, he even reviewed my book. I am immensely grateful that he had the chance to see the finished product before his passing. Bob Wit's enthusiasm for my writing was infectious, and he consistently encouraged me to pursue further projects. Another aspect of working in the Court is witnessing the humanity of those involved, regardless of their actions. Sometimes you observe individuals facing difficult circumstances, and while you may question their choices, it is not our role to judge. As interpreters, we simply convey information between parties and the judge. Nevertheless, these encounters provide valuable insights and lessons. It is humbling to recognize that even individuals with seemingly stable backgrounds can find themselves in challenging situations.

Are there areas where you think there is room for improvement within the Court?

I believe there are opportunities to enhance the integration of interpreters into the Court community by involving them in various activities and events. While it may not personally affect me, having been through similar experiences, I recognize that newer interpreters might feel somewhat excluded. It is important to ensure that interpreters feel valued and included within the Court system, which is not always the case at present. I have had the chance to interact with interpreters in Aruba and understand their desire for further support and development. Collaborating with interpreters during my work in these islands has also highlighted the importance of continuous learning and improvement. I believe the Court should prioritize initiatives aimed at integrating interpreters into the organization and providing opportunities for their professional growth. For instance, my colleague and I traveled to the Netherlands at our own expense to attend an interpreter's congress, demonstrating our commitment to self-improvement. Whenever I visit a new country, I make it a point to observe how interpreters operate in their respective courthouses, as I'm always eager to learn from their practices. This approach has influenced my work, including the writing of my book *Trilingual Terminology in Criminal Proceedings*. Drawing from my own experiences in the courtroom, I have compiled a comprehensive list of legal terms and their translations to assist others in understanding the intricacies of court proceedings, from detention to conviction.

What is the difference between translating and interpreting?

A translator performs written interpretation, utilizing resources such as dictionaries. They have the opportunity to pause and reflect on words or sentences they may not understand well. There are various types of translators specializing in different fields such as legal, medical or official documents for the Census office. On the other hand, an interpreter must swiftly translate verbally from one language to another. For instance, I work as a court interpreter and also as a conference interpreter. There are different types of interpreters as well:

Simultaneous Interpreters: They translate while the speaker continues speaking, rendering the message into another language in real-time.

Consecutive Interpreters: They listen to the speaker in one language and then translate into another language after the speaker pauses.

Sight Interpreters: This involves verbally translating written text from one language into another in real-time often without prior preparation.

Whisper Interpreters: The interpreter whispers the translation to the listener while the speaker continues speaking. In essence, interpreting is the verbal aspect of translation.

What is your word of encouragement to the Court?

My hope is for a stronger connection between the Court and the people it serves in our country.

While interpreters are available, it would be preferable for stakeholders to speak the language of the people directly. During interpreting in court, defendants sometimes look to me as if I am the judge, wanting to address their concerns to the interpreter, which is not the intended purpose. The Court is often perceived as distant and unfamiliar (ver van mijn bed). Even when I ask my clients to meet me at the Court house to collect translations, they hesitate, feeling uncomfortable in an environment where they perceive differences. This should not be the case. For a fair trial, it is crucial to communicate with people in their own language. These principles are fundamental to my work and reflected in my books. We must uphold the language rights and human rights of our people. We are not in the Netherlands; we are in the Caribbean, where a different language is spoken. English has become an official language in the Kingdom, yet it is not utilized appropriately here.

Video Linda Richardson: <https://www.youtube.com/watch?v=TTy0MQEE4hs>

Foto Linda Richardson

2.9 Samenwerking en internationalisering

Succesvol bezoek aan Nederland

Tijdens hun bezoek aan Nederland van 12 tot en met 16 juni 2023 hebben de president van het Hof, Maurtisz de Kort, directeur bedrijfsvoering a.i. Lex van Rooijen en bestuurssecretaris, Andre Lievaart, 23 bezoeken afgelegd.

1. Met het Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties is overeengekomen dat geoormerkte financiële middelen voor Ondermijning ook in Aruba worden ingezet, wat een versterking van het aantal rechters en JO'ers op Aruba mogelijk maakt.
2. Met het Landelijk Diensten Centrum Rechtspraak (LDCR) en IVO Rechtspraak zijn afspraken gemaakt om op een aantal bedrijfsvoeringsgebieden, zoals HRM en ICT, nauwer samen te werken en gebruik te maken van de dienstverlening van LDCR.
3. Met het Nationaal Restauratie Fonds (NRF) zijn de plannen besproken om het monumentale Stadhuis in Curaçao te renoveren, waarbij er vanuit het NRF als mogelijkheid een lening kan worden verstrekt met een lage rente. Foto Nationaal Restauratie Fonds / onderschrift foto: Dhr. Ugur Özcan, directeur van het Nationaal Restauratie Fonds
4. Er is een presentatie gehouden over het werken bij het Gemeenschappelijk Hof aan geïnteresseerde Nederlandse rechters, met als doel om hen te enthousiasmeren voor de functies die per zomer 2024 beschikbaar zijn.
5. Dhr. De Kort heeft samen met gerechtssecretaris Tahirah de Lanoy een presentatie gegeven aan Rotterdamse rechtenstudenten, verenigd in de Dutch Caribbean Association (DCA). Deze presentatie was er op gericht om inzicht te geven in een loopbaan bij het Hof en te enthousiasmeren voor terugkeer naar het land van herkomst en het werken bij het Hof. Foto Dutch Caribbean Association / onderschrift foto: Presentatie voor studenten van de Dutch Caribbean Association
6. Met het Ministerie van Justitie en Veiligheid is gesproken over het opzetten van een juridisch loket op de BES-eilanden, waarbij op Sint Eustatius en Saba mogelijk wordt samengewerkt met het Hof, in een combinatiefunctie en gedeelde huisvesting. Daarnaast is de groeiende salarisongelijkheid tussen de Nederlandse rechtspraak en het Hof besproken, wat het steeds moeilijker maakt om gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Met het

Ministerie van Justitie en Veiligheid is ook de voortgang van de Consensus Rijkswet over de bescherming van persoonsgegevens (Privacywetgeving) besproken, waarbij de expertise van het Hof zal worden ingezet voor de implementatie in de Landen na goedkeuring van de wetgeving.

7. Tijdens het bezoek is het dagelijks bestuur van de Presidentenvergadering ontmoet. Dit is een overlegorgaan van alle presidenten van de rechtbanken en hoven in Nederland, samen met de Raad voor de rechtspraak. Er zijn concrete afspraken gemaakt om de samenwerking te versterken, met name bij het uitwisselen van rechters en medewerkers.
8. Bezoeken zijn afgelegd aan de Raad van State, het Arubahuis, het Curaçaohuis en het Sint Maartenhuis, om de relatie tussen deze instanties en het Hof te versterken. Foto Raad van State/ Dhr. mr. Thom de Graaf, Vicepresident Raad van State
9. Er is gesproken met de Nationale Ombudsman over zijn bevindingen op de BES-eilanden, specifiek rond de gebieden waarin het Hof een rol kan spelen bij het verbeteren van de levenskwaliteit. Foto Nationale Ombudsman/ foto onderschrift: Dhr. mr. Reinier van Zutphen, Nationale Ombudsman

Forum Superior Courts Network

In juni 2023 nam rechter Sigmar Carmelia namens het Hof deel aan het zesde jaarlijkse forum van het Superior Courts Network (SCN), een kennisdelingsplatform van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Met 159 vertegenwoordigers van aangesloten gerechten, markeerde deze bijeenkomst het debuut van het Gemeenschappelijk Hof sinds hun toetreding tot het SCN in september 2022. Thema van het forum van 2023 was de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, zoals gewaarborgd in artikel 6 lid 1 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Dit thema is belicht tegen de achtergrond van de verschillende uitdagingen voor de rechtspraak als instituut en de individuele rechter. Bijvoorbeeld de toename van de Straatsburgse jurisprudentie over herstructurering van de rechterlijke macht door de overheid (vaak bedoeld om zo meer politieke invloed op de rechterlijkspraak te krijgen via de selectie-, benoemings- en ontslagprocedure). Tevens is gewezen op uitdagingen die digitalisering, automatisering van zaken en het gebruik van artificial intelligence kunnen meebrengen voor de rechterlijke macht. Aan bod kwam ook de wijze van financiering van de rechtspraak en tot welke problemen het gebrek van een deugdelijk financieringssysteem kan leiden. Benadrukt is dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht een gedeelde verantwoordelijkheid is en dat het van belang is dat de rechterlijke macht daarover in dialoog blijft. In het forum is verder ingegaan op juridisch onderzoek en de rol van de jurisconsult. In kleinere werkgroepen werden ervaringen uitgewisseld over het inrichten van juridisch onderzoek binnen gerechten, inclusief rechtsvergelijkend onderzoek en het gebruik van jurisprudentie van bijvoorbeeld het EHRM. Er werd ook besproken hoe de jurisprudentiëlijn binnen gerechten wordt geborgd. Foto Forum Superior Courts Network

Bezoek Prinses Laurentien Van Oranje op Curaçao

Op 12 december 2023 bracht Prinses Laurentien van Oranje een bezoek aan het Hof, als onderdeel van haar verblijf op Curaçao voor een conferentie voor ouders die slachtoffer zijn geweest van de Nederlandse kinderopvangtoeslagaffaire. Tijdens haar bezoek gaf ze een presentatie over haar inspanningen voor deze ouders en is er gesproken over de mogelijke rol van het Hof in deze kwestie. Foto bezoek Prinses Laurentien

De Staat van de Rechtshandhaving besproken met Raad van State

Een delegatie van de afdeling advisering van de Raad van State voerde in januari 2023 gesprekken met betrokken instanties in de justitiële keten op Curaçao. Vertegenwoordigers van de Procureur-Generaal, de waarnemend Korpschef, de directeur Veiligheidsdienst, de commandant van de Zeemacht in het Caribisch Gebied en directeur van de Kustwacht Caribisch Gebied, de waarnemend directeur van SDKK (gevangeniswezen), het hoofd van de Landsrecherche, en de president en de bestuurssecretaris van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie waren aanwezig.

Doel van deze bijeenkomst was het uitwisselen van kennis en ervaring tussen justitiële partners en de vertegenwoordigers van de Raad van State te informeren over mogelijke verbeteringen ter versterking van de rechtshandhaving op Curaçao en andere Caribische landen en eilanden van het Koninkrijk. Mr. De Kort benadrukte dat de verschillende partners in de justitiële keten een gemeenschappelijk doel hebben, namelijk het verbeteren en versterken van de veiligheid in de samenleving op Curaçao en de andere eilanden van het Koninkrijk. De afdeling advisering van de Raad van State heeft de bevoegdheid om de regering en het parlement in Nederland te adviseren over maatschappelijke kwesties, ook met betrekking tot onderwerpen die het hele Koninkrijk aangaan. De Kort benadrukte het belang van het delen van inzichten en uitdagingen met de Raad van State, en gaf als voorbeeld aan dat er behoefte is aan meer investeringen in de gehele justitiële keten, inclusief vervolging, gevangenis, reclassering en preventie om criminaliteit te voorkomen. Het partnerschap tussen de betrokken organisaties en de Raad van State heeft geholpen om verder begrip te kweken voor de uitdagingen waarmee de Caribische justitiële keten wordt geconfronteerd.

Foto De Staat van de Rechtshandhaving

Samenwerkingsovereenkomst getekend met het Hof van Justitie van Suriname

Op 8 mei 2023 werd in het Surinaamse consulaat in Willemstad een samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Hof van Justitie van Suriname. De presidenten van beide Hoven ondertekenden de overeenkomst in aanwezigheid van de Surinaamse consul-generaal mevrouw Zuiverloon en de heer Steg, beleidsadviseur bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De president van het Surinaamse Hof, Mr. Rasoelbaks, nam deel via een videoverbinding. Deze overeenkomst intensificeert de samenwerking tussen de twee Hoven, nadat een delegatie van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie in oktober 2022 Suriname bezocht en de samenwerking tussen de Hoven werd vernieuwd. Tijdens dat bezoek werd ook afgesproken dat het Hof van Justitie van Suriname het door het Gemeenschappelijk Hof ontwikkelde registratiesysteem zou gebruiken. De ondertekende overeenkomst op 8 mei 2023 heeft betrekking op verdere samenwerking op gebieden zoals bedrijfsvoering, digitalisering en opleidingen. Foto Suriname

Nieuw samenwerkingsplatform voor Integriteitsbevordering op alle eilanden

Vertegenwoordigers van overheidsorganisaties in het Caribisch deel van het Koninkrijk en het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bereikten tijdens de *Integrity Summit Dutch Caribbean* op Curaçao een akkoord om een samenwerkingsplatform op te richten. Dit platform heeft als doel kennis en ervaring uit te wisselen, om integriteit binnen overheidsorganisaties te bevorderen. Het initiatief is ontstaan vanwege de groeiende behoefte aan verbetering van expertise en samenwerking op het gebied van integriteit. Deelnemers aan de *summit* hebben gezamenlijk een toekomstvisie ontwikkeld, om integriteit bevorderende activiteiten voort te zetten. Het samenwerkingsplatform ondersteunt expertisebevordering, vooral met betrekking tot financiële onregelmatigheden en ongewenst gedrag, zoals fraude, corruptie, machtsmisbruik en discriminatie. Dit platform wordt gezien als een belangrijke eerste stap naar duurzame samenwerking rond integriteit binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk.

2.10 Interview Scarlet Lopez, Courthouse Sint Eustatius

Short biography

My name is Scarlet Capellan Lopez. I was born in Santo Domingo, Dominican Republic, but I have lived basically all my life on the beautiful island of Sint Eustatius. I have a Bachelor's degree in Communications, which I obtained in 2019 from HAN University in The Netherlands; however, I am currently in the process of starting my bachelor's degree in Law.

What are your responsibilities in your position?

In September 2023, I joined the Joint Court of Justice as an administrative clerk (*administratief medewerker*) and external court clerk (*buitengriffier*) for the recently opened branch on St. Eustatius. We officially opened the doors on November 16th, 2023, and as of right now, I'm the first person you meet at the branch. Even though my time at the Court has been short, my favorite aspect of the organization is the opportunity to grow and learn along the way. Being surrounded by individuals from diverse backgrounds is inspiring and motivating.

What do you like most about your job?

Even though my time at the Courthouse has been short, my favorite aspect would be being part of the opening of the Courthouse on Sint Eustatius. It is the first time that the island has its own Courthouse. Being part of that experience was very monumental for me. Meeting various professionals from all over the world was very motivating and helped me continue pursuing my career in the field of law.

How do you experience collaborating with external organizations?

Even though I haven't had any personal interaction with external organizations, I do hope to establish efficient relationships with them in the future.

What word would you like to share for inspiration with your colleagues at the Court?

The motivational quote that I would like to share with my colleagues is from Marie Curie. I will share it in Spanish.

Nunca debes tener miedo de lo que estás haciendo cuando es correcto.

English translation:

You should never be afraid of what you are doing when it is right.

Interview Scarlet Lopez: <https://www.youtube.com/watch?v=qq0oOmPsPiU> Foto Scarlet Lopez

2.11 Wensen aan de wetgever

Reeds in 2022 heeft het Hof aan de Ministers van Justitie van de Landen zijn wensen kenbaar gemaakt om een aantal wetten aan te passen of te moderniseren. Een van deze wetten is het Wetboek van Strafvordering. Deze nieuwe wet is intussen (per 1 april 2024) alleen in Aruba geldig.

Nieuwe wetboek van Strafvordering Aruba en werklastgevolgen voor het Hof

Per 1 april 2024 is het nieuwe wetboek van kracht. Hieronder volgen de voornaamste veranderingen:

1. Versterking positie slachtoffer (spreekrecht en schadevergoeding) – zie boek 2, titel III (artikelen 70a Sv e.v.): Slachtoffers krijgen in het nieuwe wetboek recht op informatie over de voortgang van het onderzoek en de strafzaak, ze krijgen spreekrecht, het recht op het indienen van een schriftelijke slachtofferverklaring, het recht op een tolk/vertaling, bepaalde rechten als het gaat

om processtukken en de mogelijkheid om gebruik te maken van het herstelrecht. Het zal ook mogelijk zijn om conservatoir beslag op geld en/of goederen te (laten) leggen ten behoeve van slachtoffers c.q. ter voldoening van een opgelegde schadevergoedingsmaatregel op grond van artikel 1:78 WvSr. Daarnaast komt het maximumbedrag dat in de strafprocedure kan worden gevorderd te vervallen.

2. Uitbreiding van het strafrechtelijk kort geding: Het strafrechtelijk kort geding wordt uitgebreid door vorderingen ten tijde van de executie- en uitleveringsfase en appel in alle gevallen toe te laten.
3. Wijziging van de termijn(en) van inverzekeringstelling, bewaring en gevangenhouding en aanpassing van de gevallen en gronden: De termijn van inverzekeringstelling wordt gewijzigd van 2 en 8 dagen naar een termijn van 3 dagen met een mogelijkheid tot verlenging met 3 dagen.

De termijn van bewaring wordt gewijzigd van 2 termijnen van 8 dagen naar een maximale termijn van 14 dagen. De termijn van gevangenhouding kan in een keer voor een maximale termijn van 90 dagen worden bevolen. De gevallen en gronden voor voorlopige hechtenis worden beperkt.

4. Veranderde rol van de rechter(-commissaris): De positie van rechter-commissaris wordt veranderd van een actieve naar een meer rechterlijke en enigszins toezichthoudende en afwachende rol. Daarbij kan de rechter-commissaris een regiebijeenkomst organiseren. Een dergelijke rol is ook weggelegd voor de zittingsrechter.

5. De rechter-commissaris beslist over de bewaring, de rechter over de gevangenhouding: De wijziging beoogt een scheiding aan te brengen ter zake de bevoegde rechter die beslist over de bewaring c.q. de gevangenhouding/gevangenneming.

6. De invoering van snelrecht: In het nieuwe wetboek is een snelrechtprocedure ingevoegd voor bepaalde met name genoemde strafbare feiten (vuurwapenbezit, openlijke geweldpleging, brandstichting, bedreiging met openlijke geweld, mishandeling en vernieling, begaan op voor het publiek toegankelijke plaats, dan wel gericht tegen personen belast met een publieke taak). Uitgangspunt is dan dat een verdachte binnen de bewaringstermijn, dus binnen (maximaal) 17 dagen, voor de rechter komt.

Plan van aanpak

Voor de implementatie van het nieuwe wetboek zijn in 2023 twee werkgroepen ingesteld, een ten behoeve van de wijzigingen ten aanzien van de voorlopige hechtenis (trekker: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, afgekort GEA)) en een ten behoeve van de wijzigingen ten aanzien van de rechten van slachtoffers (trekker: OM). Daarnaast is er een coördinatieoverleg ter bespreking van overstijgende onderwerpen.

In 2023 is de werkgroep VH maandelijks bijeengekomen om diverse onderwerpen te bespreken, zoals de consequentie van de wijzigingen voor de verschillende organisaties, welke modellen gewijzigd moeten worden (zoals processen-verbaal, bevel bewaring etc) en welke procedures er gaan veranderen. Diverse medewerkers van GEA hebben zich, naast hun al drukke werkzaamheden, in werkgroepen ingespannen om modellen te ontwikkelen en gewijzigde procedures te beschrijven.

In de maand oktober 2023 is er een cursus nieuwe strafvordering gegeven aan de verschillende medewerkers, waaraan onder meer medewerkers die belast zijn met strafrecht hebben deelgenomen.

Werklastgevolgen

Er is een prognose gemaakt wat de gevolgen zijn van de wijzigingen in het nieuwe wetboek voor de werklast van GEA (en voor het Hof). De prognose komt erop neer dat de werklast voor administratief, juridisch ondersteunend en rechters toeneemt. Een aantal voorbeelden:

- Uitbreiding van het spreekrecht zorgt ervoor dat het aantal slachtoffers die ter zitting verschijnen en gebruik maken van het spreekrecht groeit. Hierdoor blijft er minder zittingscapaciteit over voor het behandelen van andere zaken. Ook de werklast van de balie functie zal toenemen, door het verspreiden van door slachtoffers in te dienen stukken en het instellen van hoger beroep door een slachtoffer.
- De afschaffing van het gerechtelijk vooronderzoek zorgt ervoor dat reeds bij de bewaring door de rechter-commissaris zal worden bewerkstelligd dat onderzoek wensen/-handelingen worden opgegeven, over de inwilliging daarvan wordt beslist en daaraan uitvoering wordt gegeven (bijvoorbeeld door het inplannen van getuigenverhoren). De verwachting is dan ook dat het aantal te horen getuigen zal toenemen. Daarnaast zullen er een aantal extra regiebijeenkomsten moeten worden ingepland.
- De invoering van snelrechtzittingen brengt een extra werklast(verschuiving) mee voor de rechter, juridische en administratieve ondersteuning.

De prognose is door het bestuur besproken met de Arubaanse minister van justitie. Die zegde toe om twee jaar lang extra gelden vrij te maken om die werklastgevolgen op te vangen. Gedurende die twee jaar zal de werklast worden gemeten, om na te gaan hoe hoog de structurele werklastverzwaring is.

2.12 Caribbean Summer Court

De vestigingen Curaçao en Aruba organiseerden in 2023 voor de tweede keer de Caribbean Summer Court: een korte, intensieve stage voor Caribische universitaire rechtenstudenten met bovengemiddelde studieresultaten. Twee studenten op Aruba en vier studenten op Curaçao werden hiervoor geselecteerd. Ze kregen een goed beeld van het rechterlijk werk, mochten als griffier de rechter tijdens de zitting bijstaan en maakten kennis met de teams Civiel recht, Strafrecht en Bestuursrecht. Net als vorig jaar kon het gerecht ook dit jaar hiervan de vruchten plukken: Op Aruba is een van de deelnemers werkzaam als buitengriffier en heeft inmiddels een functie als gerechtssecretaris. Op Curaçao is ook één van de deelnemers werkzaam als buitengriffier. De studenten op Curaçao werden door verschillende media geïnterviewd, er is een vlog gemaakt over hun ervaringen bij het Hof en verschillende persberichten over dit project zijn gepubliceerd.

Foto csc Aruba

Foto csc Curaçao

Video Caribbean Summer Court: https://www.youtube.com/watch?v=2DmNzY_zFmg

2.13 Spraakmakende zaken

Aruba

Secrets Hotel

De bestuursrechter heeft een voorlopige voorziening genomen met betrekking tot het Secrets Hotel in San Nicolas, gelegen naast Baby Beach. Volgens deze beslissing is het hotel momenteel niet toegestaan om bouwwerkzaamheden uit te voeren op basis van de wet, totdat er een definitieve beslissing is genomen over het ingediende bezwaarschrift. De oorspronkelijke beslissing van de overheid met betrekking tot het bezwaar is door de rechter vernietigd. De overheid heeft inmiddels een nieuwe beslissing genomen over het bezwaar, wat opnieuw tot beroep heeft geleid.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEEA:2024:36&showbutton=true&keyword=AUA202303141&idx=1>

Maximale taakstraf voor vaccinatiezwendelaars

Drie voormalige ambtenaren van de Arubaanse Directie Volksgezondheid (DVG) hebben (vermoedelijk honderden) valse vaccinatiebewijzen opgemaakt in een periode van negen maanden. Hiermee zouden zij bijna Nf. 25.000 hebben opgestreken. De zaak staat bekend als 'vacuna gate'. Het drietal kreeg de maximale taakstraf van 240 uur per persoon en een geldboete van ieder Nf. 2500.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEEA:2023:113&showbutton=true&keyword=ECLI%253aNL%253aOGEEA%253a2023%253a113&idx=1>

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEEA:2023:114&showbutton=true&keyword=ECLI%253aNL%253aOGEEA%253a2023%253a114&idx=1>

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEEA:2023:115&showbutton=true&keyword=ECLI%253aNL%253aOGEEA%253a2023%253a115&idx=1>

Aruba Bank wint zaak tegen oud-minister

De Aruba Bank is niet verplicht om een bankrekening te openen voor oud-minister O. Dat is de conclusie in de hoger beroepszaak. De bank werd alsnog in het gelijk gesteld in de zaak tegen Bochinch Entertainment, een foodcourtbedrijf van de Arubaanse oud-minister. Volgens het hof is er een integriteitsrisico. De voormalige minister wordt vervolgd voor corruptie, de Aruba Bank loopt het risico op reputatieschade door zaken met hem te doen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGHACMB:2023:264&showbutton=true&keyword=AUA202003122&idx=3>

De belastingrechter stelt voor het eerst prejudiciële vragen aan de Hoge Raad

Per 1 januari 2019 is het belastingtarief van de grondbelasting in Aruba verhoogd van 0,4% naar 0,6%. In de Landsverordening grondbelasting is bepaald dat de aanslag geschiedt voor een tijdvak van vijf jaar, en dat de aanslagen worden opgenomen in voor elk vijfjarig tijdvak op te maken leggers. Het vijfjarig tijdvak loopt van 2017 tot en met 2021. In deze zaak gaat het om de vraag of het tarief van de grondbelasting tijdens het vijfjarig tijdvak kan worden gewijzigd.

Bij tussenuitspraak van 4 februari 2023

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEEA:2023:15&showbutton=true&keyword=NL%253aOGEEA%253a2023%253a15%2B&idx=1> heeft het Gerecht prejudiciële vragen aan de Hoge Raad gesteld. De Hoge Raad heeft deze vragen bij beslissing van 14 april 2023 beantwoord.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:HR:2023:488&showbutton=true&keyword=NL%253aHR%253a2023%253a488&idx=1> De Hoge Raad heeft beslist dat het de wetgever vrij staat om bij Landsverordening (een wet in formele zin) het geldende tarief in de loop van een vijfjarig tijdvak te wijzigen. Het Gerecht heeft in de onderhavige zaak einduitspraak gedaan en daarbij de door de Hoge Raad gegeven antwoorden op de prejudiciële vragen geïmplementeerd. Hiervoor heeft het Hof de context aangegeven waartegen die implementatie plaatsvindt, alsook de beperkte bewegingsvrijheid die het Gerecht daarbij heeft. In zijn uitspraak gaat het Gerecht uitgebreid in op de door belanghebbende aangevoerde grieven tegen de prejudiciële beslissing van de Hoge Raad en concludeert dat het geen reden ziet om af te wijken van de door de Hoge Raad gegeven prejudiciële beslissing en evenmin om opnieuw prejudiciële vragen te stellen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAA:2023:127&showbutton=true&keywo rd=NL%253aOGEAA%253a2023%253a127&idx=1>)

Aruba & Curaçao

Advies aan Hoge Raad: homohuwelijk Aruba en Curaçao laten staan

Het advies van de advocaat-generaal van de Hoge Raad is, dat de beslissing van het hof om het homohuwelijk op Aruba en Curaçao te introduceren, in stand kan blijven. Het hof oordeelde in 2023 dat het uitsluiten van een huwelijk voor homoparen in strijd is met het discriminatieverbod en de staatsregelingen. Curaçao en Aruba gingen in cassatie tegen deze uitspraak. De Hoge Raad doet onder voorbehoud op 31 mei 2024 uitspraak.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:PHR:2023:1206>

Curaçao

Medisch specialisten verliezen kort geding inzake wet normering topinkomens

De medisch specialisten in loondienst van het Curaçao Medical Center (CMC) probeerden via de rechter te voorkomen dat deze wet op hen van toepassing zou zijn. De rechter heeft alle argumenten verworpen en het ziekenhuis veroordeeld tot het betalen van de proceskosten. Dit betekent dat er nu een salarisplafond mag worden vastgesteld voor medisch specialisten.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:146&showbutton=true&keywo rd=NL%253aOGEAC%253a2023%253a146&idx=1>

Vader levenloos geboren kind na jaren erkend

De rechter heeft bepaald dat de vader van het levenloos geboren kindje Imani wettelijk wordt erkend. Net als alle andere kinderen in het gezin krijgt Imani eindelijk ook de achternaam van haar vader. Het ontbreken van de wettelijke mogelijkheid van erkenning van een levenloos geboren kind door de vader vormt een inbreuk op het recht van family life. Dit recht op gezinsleven is geregeld in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM). Bovendien maakt deze uitspraak de weg vrij voor alle ongehuwde vaders om de vrucht te erkennen. De ouders hadden eerder ook een zaak gewonnen om de naam van Imani op de geboorteakte te vermelden.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:120&showbutton=true&keywo rd=CUR202300709&idx=1>

Hoge celstraffen voor verdachten moord Boechi

C.Z. en C.C. zijn beiden veroordeeld voor de moord op Boechi, een bekende en geliefde zanger. Schutter C.Z. moet 22 jaar de cel in en medeverdachte C.C. 19 jaar en 11 maanden. Oorspronkelijk zou hij 20 jaar gevangenisstraf opgelegd krijgen, maar de rechter trok er een maand vanaf omdat er fouten zijn gemaakt bij zijn overplaatsing vanuit Nederland. Boechi werd op 9 december 2023 op de parkeerplaats van een *truk'i pan* aan de Rooseveltweg vermoord. Het motief is nog altijd onbekend. Boechi laat zes kinderen achter, waarvan twee baby's. Het OM eiste namens de weduwe van Boechi ook een schadevergoeding van 50.000 gulden. Daarvan is door de rechter 30.000 gulden toegekend voor materiële schade, de immateriële schade van 20.000 gulden die werd gevraagd is niet toegekend.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:363&showbutton=true&keywo rd=NL%253aOGEAC%253a2023%253a363%2B&idx=1>

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:364&showbutton=true&keyword=NL%253aOGEAC%253a2023%253a364&idx=1>

Minister BPD heeft een erkenning ten onrechte nietig verklaard

De minister van BPD is niet bevoegd over te gaan tot wijziging van de geslachtsnaam, afstammingsgegevens en de nationaliteit van eiser in de basisadministratie. De minister had hiertoe besloten omdat de heer A., die eiser in 1990 in de Dominicaanse Republiek had erkend, tijdens de erkenning gehuwd was. Hierdoor is eiser ten onrechte beschouwd als landskind. Uit de jurisprudentie kan niet worden geconcludeerd dat de erkenning van eiser nietig is. Door de uitspraak van de bestuursrechter kan eiser niet een rijbewijs of paspoort worden geweigerd op de grond dat de erkenning in 1990 nietig was.

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:207>

VPCO in het gelijk gesteld

De minister van Onderwijs moet het schoolbestuur VPCO een toereikende vergoeding verstrekken voor materiële kosten van het door VPCO verzorgde onderwijs over de jaren 2019 tot en met 2023. De subsidie aan de VPCO is volgens de bestuursrechter ontoereikend. De vergoedingen voor het personeel, de exploitatie en materiaal moeten vanaf het schooljaar 2009/2010 worden herberekend. Ook moet de minister de extra salariskosten van twaalf docenten vergoeden. Het schoolbestuur werd op bijna alle punten in het gelijk gesteld. Eerder in 2023 tikte de civiele rechter het Land al op de vingers vanwege de oude subsidietarieven. Bij wijze van voorschot moet de regering jaarlijks ruim 2,2 miljoen gulden betalen aan de VPCO. Zowel het Land als het schoolbestuur zijn tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. De zaak was tegen de minister van Onderwijs.

Uitspraak bestuursrechter:

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:271>

Vonnis:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:271&showbutton=true&keyword=ECLI%253aNL%253aOGEAC%253a2023%253a271&idx=1>

Vonnis:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:272&showbutton=true&keyword=ECLI%253aNL%253aOGEAC%253a2023%253a271&idx=2>

CRU wint kort geding

De RDK-dochtermaatschappij CRU heeft het kort geding gewonnen tegen de voormalig *preferred bidder* voor de overname van de raffinaderij. CRU moet ruim 8 miljoen dollar betalen voor het gebruik van de opslagtanks bij Bullenbaai. Ook moet het bedrijf ruim een half miljoen gulden overmaken voor de samenwerkingsovereenkomst die vorig jaar is getekend. Inmiddels zijn beide contracten per 16 juli ontbonden. CPR huurt sindsdien slechts een tank voor de opslag van olie. Daarvoor moet het bedrijf maandelijks ruim 170 duizend dollar betalen.

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:189>

Kanttekeningen bij inbewaringstelling van een vreemdeling in Curaçao

Over de vreemdeling in deze uitspraak oordeelt het Gerecht dat de inbewaringstelling vanaf het begin onrechtmatig was. Volgens de rechter handelt de minister van Justitie veelal zorgvuldig, maar op een aantal punten vindt het Gerecht dat de minister zijn werkwijze en beoordeling over de (voortzetting van de) inbewaringstelling beter moet voorbereiden en/of beter moet motiveren. De

verbeterpunten worden in het vonnis op een rij gezet.

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:OGEAC:2023:258>

200 uur taakstraf voor dubbele aanrijding met fatale afloop

D.K. is veroordeeld tot een taakstraf van 200 uur voor het aanrijden van twee wegwerkers. Beide slachtoffers kwamen daarbij om het leven. Naast zijn taakstraf kreeg de 22-jarige automobilist ook een rijontzegging van 18 maanden. De rechter oordeelt dat K. te hard reed (20km boven de toegestane snelheid). De opgelegde straf is lager dan de eis van de officier van justitie. Het OM eiste een taakstraf van 240 uur en een rijontzegging van 2 jaar. Volgens de rechter is er geen sprake van dood door schuld. De rechter heeft geen smartengeld toegewezen aan de nabestaanden, omdat deze niet goed was geformuleerd. In een aparte civiele procedure kunnen ze deze alsnog eisen.

Vonnis: Parketnummer 520.00021/23 (vonnis in map)

Bonaire

Mildere straf voor dronken bestuurder die fietser doodrijdt

Dit ongeluk veroorzaakte een schok op Bonaire. De chauffeur was onder invloed, reed door na de aanrijding, maar meldde zich enkele uren later zelf alsnog bij de politie. Het OM eiste 3 jaar cel, waarvan 1 jaar voorwaardelijk, met een rijverbod van 4 jaar. Het vonnis luidde 3 jaar gevangenisstraf, waarvan 2 jaar voorwaardelijk en een rijverbod van 3 jaar, mocht de man weer in de fout gaan. Daarnaast moet hij 27.974 dollar betalen aan de nabestaanden van het slachtoffer.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEABES:2023:54>

Fundashon Mariadal wint rechtszaak tegen gedeputeerde

Fundashon Mariadal heeft in een zakelijk geschil een rechtszaak gewonnen tegen PDB-leider en huidig gedeputeerde C.A. De stichting kocht spullen kocht bij een bedrijf van C.A. die maar deels of te laat werden geleverd. Het bedrijf stuurde aan op een minnelijke schikking, maar de stichting daagde de gedeputeerde voor de rechter en won de zaak. C.A. dient ruim 17.000 dollar terug te betalen aan de Stichting, vermeerderd met wettelijke rente.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEABES:2023:44&showbutton=true&keyw ord=BON202300420&idx=1>

Sint Maarten

Sint Maarten: OM schikt met politicus T. H.

Oud-minister en oud-parlements lid T. H. van Sint Maarten heeft een schikking getroffen van 5 miljoen dollar met het Openbaar Ministerie; tevens moet hij een gevangenisstraf van 5 jaar ondergaan. Volgens het OM heeft hij zich als politicus jarenlang verrijkt ten koste van de bevolking van Sint Maarten. <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:OGEAM:2020:39>

BearingPoint eist naleving belastingtransformatieplan

In een kort geding eiste consultantbureau BearingPoint (BP) dat het Land Sint Maarten de aan haar toegekende ICT-opdracht met betrekking tot het belastingtransformatieplan in Sint Maarten zou nakomen. Het plan is - nadat het kabinet was afgetreden - niet meer uitgevoerd. BP wilde een voorschot van NAf. 1 miljoen ontvangen als vergoeding voor de schade die zij heeft geleden als gevolg van het handelen van het Land. In het kortgedingvonnis werd het verzoek voor een

voorschot op schadevergoeding toegewezen.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAM:2023:28&showbutton=true&keyword=SXM202300635&idx=1>

Tuchtrechtelijk verwijtbaarheid van psychiater

De kern van deze zaak betreft de vraag wat van een redelijk bekwaam en redelijk handelend psychiater mag worden verwacht en of de behandelend psychiater in kwestie in strijd met deze norm heeft gehandeld. Het Medisch Tuchtcollege oordeelde dat de psychiater de patiënt buitensporig lang in een isoleerceil heeft opgesloten, verzuimd heeft dagelijks de noodzakelijke aantekeningen bij te houden, de patiënt in een inadequate isoleerceil heeft geplaatst (die niet voldeed aan de veiligheidseisen) en het overlijden van de patiënt niet als calamiteit heeft gemeld. Als gevolg hiervan heeft het Medisch Tuchtcollege geoordeeld dat alle klachten van de eisers tegen de psychiater gegrond waren en is de maatregel van berisping opgelegd. **Vonnis in map**

Recht op eerbiediging van goede naam versus recht van vrije meningsuiting

In dit geschil staat de afweging centraal tussen enerzijds het door art. 5 Staatsregeling en art. 8 EVRM gewaarborgde recht op eerbiediging van de goede naam en anderzijds het krachtens art. 10 Staatsregeling en art. 10 EVRM recht van vrije meningsuiting. Volgens het Gerecht moeten feitelijke mededelingen en waardeoordelen worden onderscheiden, waarbij waardeoordelen een voldoende feitelijke basis moeten hebben om als rechtmatig te worden beschouwd. Het verweer van gedaagde dat de uitlatingen niet als publieke uitlatingen kunnen worden beschouwd omdat ze binnen een WhatsApp-groep zijn verspreid, is door het Gerecht verworpen. Het Gerecht stelde dat het begrip 'publicatie' ruim moet worden opgevat en op iedere openbaarmaking kan zien. Voorts beschuldigde gedaagde eiseres (een publieke figuur, te weten minister-president) van corruptie, seksuele intimidatie en seksueel misbruik. Het Gerecht oordeelde dat de uitlatingen van gedaagde onrechtmatig zijn omdat ze niet worden ondersteund door feitelijk bewijsmateriaal en omdat ze de grenzen van fatsoen en maatschappelijke betamelijkheid overschrijden. Als gevolg hiervan is gedaagde veroordeeld tot rectificatie en het stoppen met verdere ongefundeerde uitlatingen over eiseres. Het Gerecht voegde hieraan toe dat het bevel tot rectificatie een zekere beperking impliceert van het in art. 10 Staatsregeling en art. 10 EVRM gewaarborgde recht op vrijheid van meningsuiting.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAM:2023:54&showbutton=true&keyword=ECLI%253aNL%253aOGEAM%253a2023%253a54.%2B&idx=1>

Recht op eerbiediging van goede naam versus recht van vrije meningsuiting

In dit kort geding stonden beschuldigingen van smaad en laster op sociale media centraal. De eiser, een publieke functionaris (minister) in Sint Maarten, klaagde de gedaagde aan wegens het verspreiden van ongefundeerde beschuldigingen van corruptie en misdrijven. De gedaagde betoogde dat zijn uitlatingen binnen een gesloten WhatsApp-groep waren gedaan en dus niet publiekelijk waren. Het Gerecht oordeelde dat de uitlatingen van de gedaagde wel degelijk publiekelijk waren en schadelijk waren voor de reputatie van eiser en beval hem om de beschuldigende uitlatingen te verwijderen, te rectificeren en legde een dwangsom op. Dit vonnis benadrukt opnieuw het belang van een evenwicht tussen vrijheid van meningsuiting en het recht op eerbiediging van de goede naam, vooral in het geval van publieke figuren.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGEAM:2023:53&showbutton=true&keyword=ECLI%253aNL%253aOGEAM%253a2023%253a53&idx=1>

Sint Eustatius

In november 2023 is de eerste zitting gehouden in het Courthouse Sint Eustatius. Het ging om een verzoek van een op Sint Eustatius geboren verzoeker tot vaststelling van zijn nationaliteit op grond van de Rijkswet op het Nederlanderschap. De zitting werd bijgewoond door verzoeker, zijn ouders, belanghebbenden en belangstellenden.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:OGHACMB:2023:237&showbutton=true&keyword=NL%253aOGHACMB%253a2023%253a237&idx=1>

Saba

In 2023 zijn op Saba de eerste zaken ingediend op basis van het door het hof op de website beschikbaar gestelde [modelverzoekschrift voor langdurig onverdeeld gebleven boedels](#). Het gaat daarbij meestal om terreinen of percelen met een onduidelijke eigendomssituatie, waarvoor de wettelijke regeling van artikel 3:200a Burgerlijk Wetboek mogelijk een uitkomst van bieden.

2.14 Caribisering: Interview met Leomar Angela

Leomar Angela

Rechter (plaatsvervangend lid)

Korte bio

Ik ben Leomar Angela (officieel

Mario Leonard Alexander), 57 jaar en kom uit Aruba. Sinds 1997 ben ik getrouwd met Julieta Carvajal, we hebben 3 kinderen (jongens van 20, 16 en 15 jaar). Ik ben in 1995 naar Curaçao gekomen voor de raio-opleiding (4 jaar in Curaçao en 1 jaar in Amsterdam). Daarna ben ik achtereenvolgens rechter-commissaris, officier van justitie en advocaatgeneraal (voor Curaçao en BES) geweest. Vanaf augustus 2023 ben ik rechter bij het Hof (plaatsvervangend lid).

Wat houdt uw functie in en wat vindt u het leukste van uw werk?

Ik ben rechter bij het Hof in de strafkamer, sinds augustus 2023 (als plaatsvervangend lid). Het leukste aan het werk is de samenwerking met collega's om tot rechtspraak te komen en ook zaken in Aruba, BES en Sint Maarten doen.

Wat is de meest impactvolle verandering die u hebt meegemaakt in uw carrière?

Op afstand, thuis of elders, digitaal en online werken, dat door Corona van de grond is gekomen.

Waarom is het streven naar Caribisering belangrijk?

Enerzijds omdat het rechtersambt toegankelijk moet zijn, als reële carrièremogelijkheid voor lokale mensen die er affiniteit voor hebben. Anderzijds omdat daarmee de acceptatiegraad van de rechtspraak onder het volk wordt bevorderd.

Hoe kunnen wij meer rechters van lokale afkomst aantrekken?

Door met rechtspraak in *the picture* te zijn en actief te scouten. Het Hof gaat nu al de Nederlandse beurzen af, op zoek naar afgestudeerde studenten of studenten die op korte termijn afstuderen en

organiseert ook de Caribbean Summer Court onder jonge veelbelovende studenten. Daarnaast moeten we onze ogen openhouden voor juristen die zich onderscheiden in hun vakgebied, zoals advocaten, wetenschappers en natuurlijk onze eigen secretarissen.

Hoe ervaart u de samenwerking met externe organisaties?

Wat ik kan zeggen is dat organisatieonderdelen erg hulpvaardig en oplossingsgericht zijn. Daarnaast moet ik zeggen, dat ik als nieuweling overal warm ben onthaald, hetgeen mijn instroom enorm heeft gefaciliteerd. Daar ben ik iedereen erg dankbaar voor.

Wat waren uw toekomstverwachtingen?

Ik verwachtte voor de voortdurende uitdaging te staan het werk op peil te houden, elke keer weer kwaliteit te leveren en deskundig te zijn. Met behoud van onafhankelijkheid en onpartijdigheid. Ik verwachtte dat dit vanzelf in de genen zou gaan zitten, een “je ne sais quoi” zou worden, een intern evenwicht. Die verwachting is uitgekomen. Die uitdaging blijft - dat maakt dit vakgebied ook zo boeiend - ook in combinatie met het gezinsleven en de samenleving om je heen.

Wat zijn uw ambities voor de komende 10 jaar?

Een bijdrage blijven leveren aan de rechtspraak, ook aan het vertrouwen erin. En daarmee aan een fijne, veilige en rechtvaardige samenleving, met gelijke kansen voor iedereen.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met uw collega's bij het Hof?

Blijf altijd het beste uit jezelf halen.

Foto: Leomar Angela

3. Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

3.1 Herinrichting bedrijfsvoering

Nadat de Beheerraad eind 2022 instemde met de herinrichting van de Bedrijfsvoering, stond 2023 in het teken van de uitvoering. De nadruk lag daarbij op het invullen van de vastgestelde taken voor en de samenwerking tussen de decentrale vestigingen en het centrale Bedrijfsbureau. Einddoel hiervan is om de samenwerking effectiever en efficiënter te maken. Ook heeft de interim-directeur Bedrijfsvoering de herinrichting 'on the job' geëvalueerd. De resultaten hiervan volgen in 2024.

3.2 Beheerplannen

In het kader van de herinrichting en optimale ondersteuning van het primaire proces zijn er beheerplannen opgesteld voor verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering, zoals Personeel (HRM), IT, Finance en Control en Communicatie. Voor elk onderdeel zijn projecten geformuleerd om het beheer te verbeteren. Voorts zijn de projecten uitgewerkt in deelprojecten en samengevoegd in een beheerplan voor het Hof. In het beheerplan worden de deelprojecten beschreven inclusief prioritering, tijdlijn en financiering. Het is een ambitieus en omvangrijk plan, dat uitgevoerd wordt met beperkte capaciteit en financiële middelen. De uitvoering van alle projecten uit het beheerplan is te omvangrijk om in 1 jaar te doen. De uitwerking zal ook in 2024 en deels in 2025 plaatsvinden.

3.3 Personeel

Het oorspronkelijke plan van de HR-afdeling om samen te werken met het HR van het Land Curaçao en BZK aan de HR-projecten, is gewijzigd. Deze instanties zitten in een andere fase van het traject dan het Hof. Samen optrekken zou voor het Hof een vertraging betekenen in de uitvoering van de beheerplannen. Daarom is besloten om een extra kracht aan te trekken, om de HR-afdeling te ondersteunen bij het opstellen, uitwerken en uitvoeren van de HR-beleidsvraagstukken uit het beheerplan. Voort is de HR-afdeling begonnen met het opstellen, uitwerken en implementatie van drie kernprojecten:

- Het herzien van de inschalingsmethodiek en salarisstructuur
- Het bijstellen van het functionerings- en beoordelingsbeleid
- Het introduceren van een seniorenbeleid

De inschalingsmethodiek en salarisstructuur worden als eerste onder de loep genomen, vanwege de urgentie en prioriteit. Dit gebeurt zowel door intern als extern onderzoek.

Intern zijn gesprekken gevoerd met de Personeelsraad, vicepresidenten, en de HR-afdeling. Extern wordt een benchmarkonderzoek uitgevoerd naar vergelijkbare organisaties, inclusief overheden van andere eilanden. Momenteel is de analyse van de verzamelde gegevens (vergeleken met interne processen) afgerond. HR presenteert binnenkort het resultaat van het onderzoek aan het bestuur en de Beheerraad. Hierbij zullen eventuele hiaten worden benoemd, inclusief effectieve en efficiënte oplossingen en concrete uitvoeringsplannen voor verbeteringen.

3.4 Hof Academy

De Hof Academy is het intern opleidingsbureau van het hof en heeft als doel opleidingen aan te bieden aan alle medewerkers van het Hof. Bij dit aanbod wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de gemeenschappelijke behoeften van de medewerkers.

Om de opleidingen voor de rechters en de juridische ondersteuning te structureren zijn er opleidingscoördinatoren aangesteld. In eerste instantie waren dit alleen rechters. Inmiddels is de juridische ondersteuning ook vertegenwoordigd.

Tussen 30 januari en 2 februari 2023 vond de eerste Kennisweek plaats, gevolgd door een tweede Kennisweek tussen 25 tot en met 29 september 2023. Beide Kennisweken zijn goed ontvangen. Het programma was gevarieerd en uitdagend, met deskundige docenten. Naast deze Kennisweken worden er ook andere ontwikkelactiviteiten aangeboden, zoals lunchbijeenkomsten met een spreker, seminars of intervisie. Daarnaast vinden er regelmatig jurisprudentie overleggen plaats.

Tijdens de tweede Kennisweek werd aan de administratieve ondersteuning een telefonische communicatie training aangeboden, om de telefonische bereikbaarheid en dienstverlening te optimaliseren. Het is de bedoeling om voor het bedrijfsbureau en de administratieve ondersteuning ontwikkelactiviteiten te organiseren in de Kennisweken. Inmiddels is er een inventarisatie van opleidingswensen van het bedrijfsbureau en de administratieve ondersteuning geweest. Die zullen nu vertaald worden naar een opleidingsplan, in samenwerking met de opleidingscoördinatoren. Op deze manier wordt het principe van levenslang leren geborgd.

3.5 IT-afdeling

De IT-afdeling heeft succesvolle projecten geïmplementeerd op meerdere vestigingen, voor het vergroten van de veiligheid, het optimaliseren van de netwerkinfrastructuur en het verbeteren van communicatiesystemen. Een belangrijk speerpunt was het verfijnen van het IT-beheer, om een robuuste dienstverlening te garanderen. De verbeteringen omvatten ook het versterken van de IT-beveiliging en het optimaliseren van de netwerkinfrastructuur. Hierdoor zijn de algehele IT-beveiliging verbeterd en de systeemprestaties geoptimaliseerd, om aan de groeiende eisen van de organisatie te voldoen.

Pilot project Call Center Aruba en Curaçao

Een pilotproject voor een callcenter tussen Aruba en Curaçao is opgezet om de telefonische communicatie tussen rechtzoekenden en de gerechten te verbeteren. Het hoofddoel is om snel en effectief informatie te verstrekken aan rechtzoekenden, waardoor de communicatie wordt versterkt. Twee telefonisten zijn aangesteld, één op Aruba en één op Curaçao, om alle inkomende oproepen van beide eilanden te beheren. Sint Maarten en Bonaire zullen op een later moment aan dit project worden toegevoegd. De IT-afdeling heeft gezorgd voor de implementatie en configuratie van het callcenter. Bovendien zijn de telefonisten getraind in het gebruik van het systeem en het opzoeken van informatie in GEAR en Priem. Gemiste oproepen worden geregistreerd in het systeem, waardoor de telefonist kan terugbellen. De ontwikkelingen binnen het callcenter zullen worden geanalyseerd om het proces te blijven optimaliseren.

Beheerplannen

Om het IT-beheer te optimaliseren, zijn specifieke doelstellingen vastgesteld. Dit omvat het helder definiëren van het domein van IT-beheer, het verstrekken van training aan helpdeskmedewerkers voor het gebruik van GEAR, het vaststellen van duidelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor ondersteunende systemen, het opstellen van een gedetailleerd veiligheidsplan (inclusief beveiligingsmaatregelen), een kwetsbaarheidsonderzoek voor het netwerk en andere IT-faciliteiten. De inventarisaties voor deze doelstellingen zijn reeds voltooid.

Inrichting Saba en Sint Eustatius

In 2023 opende het Hof twee nieuwe vestigingen op Saba en Sint Eustatius. Een historisch moment, waarbij de IT-afdeling een essentiële rol speelde in het nauwgezet plannen en inrichten van beide locaties. Door zorgvuldige bestellingen van benodigde hardware werd Saba als eerste gekozen voor installatie, gevolgd door St. Eustatius in oktober.

Servicedesk

De IT-afdeling heeft zich intensief gericht op het verbeteren van de communicatie, met speciale aandacht voor interactie met gebruikers, zowel intern als extern. Dit omvatte de implementatie van een geavanceerd servicedesk-systeem en het bevorderen van efficiënte informatie-uitwisseling binnen de afdeling. In september werd een nieuwe servicedesk-applicatie geïntroduceerd, wat resulteerde in een aanzienlijke verbetering van de capaciteit om nauwkeurige data te verzamelen voor IT-besluitvorming. Deze vooruitgang is een belangrijke mijlpaal in de optimalisatie van IT-processen en draagt bij aan het versterken van de communicatie en dienstverlening van de afdeling. Het stelt de IT-afdeling in staat proactief te reageren op gebruikersbehoeften en incidenten, wat de algehele tevredenheid vergroot en een naadloze IT-ervaring biedt voor alle belanghebbenden.

Het opschonen van Active Directory en Exchange (Email)

In een moderne organisatie met een uitgebreide IT-infrastructuur is het onderhouden van Active Directory en Exchange van vitaal belang. De IT-afdeling heeft de afgelopen maanden gewerkt aan het optimaliseren van accounts door verouderde en niet-relevante gegevens en accounts op te schonen. Doel hiervan is het borgen van de efficiëntie en beveiliging. Het ging hierbij om het grondig evalueren van inactieve accounts (met name die van vertrokken medewerkers) en het verwijderen van verouderde computeraccounts, om potentiële beveiligingsrisico's te verminderen. Het opruimproces strekt zich uit tot Exchange, waar inactieve mailboxen en distributiegroepen worden verwijderd, en regelmatige scans worden uitgevoerd om beveiligingsrisico's te identificeren en aan te pakken. Deze doorlopende opruiming ondersteunt de organisatie bij het efficiënt beheren van de IT-omgeving.

3.6 Finance en Control

2023 stond in het teken van versterking en transformatie van de financiële afdeling. Momenteel wordt er gewerkt om de basis van de financiële administratie, griffie- en derdengelden te verbeteren en om processen en werkwijzen te stroomlijnen. De drie administraties worden gestructureerd, opgeschoond en geautomatiseerd. Dit maakt het proces van de periodieke rapportages effectiever en efficiënter. Periodieke rapportages zijn belangrijke (bij)stuurinstrumenten, zowel intern als voor de Beheerraad. Dit geeft inzicht in de voortgang van de activiteiten van het jaarplan en de financiële realisatie in relatie tot de begroting, zodat lopende het jaar tijdig (bij)gestuurd kan worden.

Tijdens dit traject worden ook de nodige kaders en (werk) instructies beschreven en vastgelegd. De beschreven en geverifieerde procedures worden komende periode ingevoerd, voor zover dat nog niet van toepassing is. Tegelijk wordt er getoetst of deze procedures nog afgestemd zijn op de herschikkingen en/of reorganisatie(s). Waar nodig zullen de procedures worden aangepast en aangeboden aan de accountant ter verificatie. Alle actoren in de procedures zullen worden geïnstrueerd, zodat verwachtingen voor iedereen duidelijk zijn. Daarnaast worden interne controlemaatregelen en eventuele bevindingen uit het invoeringstraject verwerkt in een intern controleplan. De naleving van de procedures wordt dan zichtbaar gecontroleerd en geregistreerd.

3.7 Communicatie

Beheerplan

In 2023 lag de focus op het beheerplan Communicatie & PR. Er is gewerkt aan een effectiever gebruik van het intranet voor de communicatie tussen de vestigingen, het verbeteren van de bereikbaarheid van het Hof, en het handhaven van uniforme en transparante perscontacten. Verder is begonnen met het vernieuwen van de website voor het Hof. De eerste resultaten worden medio 2024 verwacht.

Maak kennis met de Curaçaose samenleving

Speciaal voor werknemers - met name de nieuwe rechters uit Nederland - werd een programma aangeboden om kennis te maken met de Curaçaose geschiedenis, cultuur en gewoonten. Dit programma bestond uit 7 lessen en werd verzorgd door de Curaçaose auteur, performer en theaterregisseur Roland 'Ròl' Colastica. Ook andere sprekers op het gebied van cultuur waren deel van het programma. De sessies waren interessant en zeer leerzaam, variërend van lezingen tot rondleidingen. Soortgelijke programma's worden ook op de andere eilanden georganiseerd.

De 7 sessies die aangeboden werden zijn:

1. Introductie (uiteenzetting van de Curaçaose -politieke- geschiedenis)
2. Ruta Tula
3. In de woonkamer van het Curaçaose gezin
4. Afro spiritualiteit en recht
5. Een nieuw land
6. Mijn wijk, mijn aangezicht
7. Curaçao en haar geloofsovertuiging

Foto Ruta Tula

3.8 Rapportage Klachtenregeling

Het Hof hecht groot belang aan een correcte afhandeling van klachten, in overeenstemming met de kernwaarden van onafhankelijke en onpartijdige rechtspraak. Om dit te borgen kunnen mensen een klacht indienen bij het Bestuur, als zij zich niet kunnen vinden in de wijze waarop het Hof zich in een bepaald gelegenheid heeft gedragen. De regeling en het klachtenformulier zijn te vinden op de website van het Hof. www.gemhofvanjustitie.org/klachtenregeling

Er zijn in 2023 16 klachten ingediend: 10 in Aruba, 4 in Curaçao (waarvan 2 van dezelfde klager) en 2 in Sint Maarten. De onderwerpen waarover geklaagd werd zijn onder te verdelen in: administratieve processen (7); bejegening (1), rechterlijke beslissing (4) en overig (4). In onderstaand overzicht zijn de in 2023 ingediende klachten terug te zien.

Bij de afhandeling krijgt de klager gelegenheid te worden gehoord, maar kan daar ook van afzien. Ook is het mogelijk dat het Bestuur bij de klager nagaat of de klacht op een informele manier afgehandeld kan worden. Verder kan het bestuur een klachtadviescommissie inschakelen, om te adviseren over de afhandeling. Deze commissie bestaat uit een voorzitter (lid van het Hof), twee onafhankelijke buitenleden (geen rechters) en een secretaris. De commissie hoort de klager en brengt vervolgens advies uit aan het Bestuur. De procedure van de klachtenregeling wordt regelmatig geëvalueerd. Inmiddels is een aantal werkprocessen aangepast, om de afhandeling te versnellen.

Eiland	Klachttribiek	Omschrijving van de klacht	Afhandeling
Aruba	Administratieve processen	Geen toegang verleend tot webportaal voor indiening verzoekschriften.	Ontvankelijk, ongegrond
	Administratieve processen	Klager werd onvoldoende aan het woord gelaten door de rechter en kreeg geen gelegenheid bewijsstukken in het geding te brengen.	Niet ontvankelijk
	Administratieve processen	Rechter handelt in strijd met art. 53 LAR (te lange termijnen). Verwijt aan de bestuursrechters dat zij met aanhoudingsverzoeken van de overheid teveel ten gunste van de overheid instemmen.	Niet ontvankelijk
	Overige	volgens klager hanteert het GEA AUA geen gelijke behandeling: iedereen moet telefoon inleveren, behalve mensen van overheid. Lang wachten op terugbetaling onverschuldigd griffiegeld.	Ontvankelijk, ongegrond
	Rechterlijke beslissingen	Volgens klager tolereert HB LAR corruptie van ministers en diens advocaten. Hij zou hierin benadeeld zijn doordat zijn sociale bijstand (of die van de appellant?) is geblokkeerd. Verder is hij het niet eens met de uitspraak van het HLAR.	Niet ontvankelijk
	Rechterlijke beslissingen Overige	Volgens klager is er sprake van partijdigheid en fraude en moet het vonnis worden ingetrokken.	Niet ontvankelijk
	Bejegening	Klager voelt zich "gebullied" door rechter	In behandeling
	Administratief	Klager geeft aan dat stukken niet (tijdig) worden aangeleverd	In behandeling
	Administratief	Zaken worden niet behandeld nadat griffierechten betaald zijn.	In behandeling
Curaçao	Administratief	Zit geen voortgang in de zaak	Ontvankelijk, ongegrond
	Administratieve processen	1.de uitspraakdatum is in totaal elf keer uitgesteld; 2.vanwege een catastrofale fout heeft het Hof het verzoek van de wederpartij om voeging, toegewezen. 3.in het vonnis staat ten onrechte vermeld dat geen memorie van antwoord is ingediend, terwijl dit wel is gebeurd. Hierdoor heeft Hof in zijn vonnis de memorie van antwoord niet bestudeerd en niet meegenomen in de besluitvorming;	Gedeeltelijk ontvankelijk en gegrond
	Rechterlijke beslissingen	Klacht over beslissing rechter en wrakingsverzoek	In behandeling
	Overige (klacht 1 van dezelfde klager)	1. procedurele beslissing dat pleitnota niet aan klager wordt voorgelegd.	Gedeeltelijk ontvankelijk en gegrond
	Overige (klacht 2 van dezelfde klager)	2. onterechte publieke betekening. 3. Namen hofrechters zijn niet meegedeeld. 4. Bemoeienis deken. 5. Inschakelen advocaat.	Gedeeltelijk ontvankelijk en gegrond
Sint Maarten	Overige	Wil info over zijn zaak	Geen klacht, informatieverzoek
	Rechterlijke beslissingen, bejegening	De rechter zou volgens klager vooringenomen zijn en een besluit hebben genomen alleen luisterend naar het verhaal van wederpartij.	Gedeeltelijk ontvankelijk, ongegrond

4. Kijk op de vestigingen

4.1 Aruba

Rechterlijke macht

Maite de Haseth is na 5 jaar als civiele- en bestuursrechter in Aruba verhuisd naar Curaçao, waar zij haar loopbaan als civiele rechter voortzet. Zij wordt met ingang van 2024 vervangen door Jojanneke Brandt (civiele en EJ-rechter) en Bart Jan van Ettenkoven (bestuursrechter).

Symposium Toekomst Fiscaliteit

De vestiging heeft afscheid genomen van belastingrechter Mari de Werd. Ter gelegenheid hiervan is op 17 april 2023 een waardevolle *Legacy Lecture* georganiseerd met als titel '*De toekomst van de fiscaliteit in de West*'. Fiscalisten van het Koninkrijk waren hierbij aanwezig. Onder de sprekers waren verschillende ministers en hoogleraren van de universiteiten.

Ontwikkelingen personeel

In 2023 zijn er verschillende ontwikkelingen geweest die invloed hebben gehad op de formatie en bezetting bij het gerecht te Aruba. Zo is er een Team Bestrijding Ondermijning opgezet bij strafrecht. Dit betekent een uitbreiding van het strafrechtteam met een extra rechter, rechter-commissaris en twee griffiers. Daarnaast is de formatie en bezetting van de juridische en administratieve ondersteuning onder de loep genomen. Dit leidde er onder meer toe dat een aantal talentvolle lokale buitengriffiers een passender salaris is geboden en er doorstroom van administratie naar juridische ondersteuning kon plaatsvinden. Ook is het bevorderingsbeleid voor de juridische ondersteuning in 2023 vastgesteld, waarbij er - door middel van een overgangsregeling - ruimte kwam voor medewerkers (die nog niet aan de nieuwe opleidingsvereisten voldoen) om passend ingeschaald te worden. Voor de medewerkers is daarmee duidelijkheid gekomen over functievereisten, het soort zaken dat zij moeten kunnen doen en wat er nodig is om verder door te kunnen groeien, waarbij ook belangrijk is dat dit op alle vestigingen uniform wordt toegepast.

Portal aanleveren stukken Aruba

De vestiging Aruba heeft enige tijd een online portal in gebruik voor het aanleveren van stukken. Deze is ontstaan tijdens de Covid-pandemie, toen de toegang tot het gerechtsgebouw werd beperkt. De bedoeling was een mogelijkheid te creëren om zaken digitaal bij het gerecht in te dienen. Na een grondige evaluatie is besloten om deze portal in 2024 te sluiten. Het is gebleken dat het proces en de huidige wetgeving rondom het digitaal aanleveren van stukken nog onvoldoende zijn ingericht op digitaal behandelen van processtukken. Uiteraard worden de opgedane ervaringen gebruikt voor nieuwe digitaliseringsprojecten.

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Na het project groot onderhoud in 2021 streeft vestiging Aruba ernaar om de goede staat van het gebouw te handhaven, door jaarlijks de nodige kleine onderhoudswerkzaamheden te verrichten. Ook hebben wij afgelopen jaar de bureaus vervangen voor statafels. Dit heeft ergonomische en gezondheidsvoordelen en zorgt voor een dynamische werkhouding van het personeel.

Jaarlijks wordt het archief geactualiseerd en dossiers opgeschoond. Hierbij zijn vorig jaar de strafdossiers van 2009 tot en met 2013 opgeschoond en is belangrijke informatie bewaard, gebruikmakend van het basis selectie Document.

4.2 Zicht van buiten, inspiratie voor binnen: Interview met de Deken van de orde van Advocaten van Aruba

Grasita Griffith - Deken Orde van Advocaten van Aruba

Foto Grasita Griffith

Wat is uw functie?

Mijn naam is Grasita Griffith. Ik ben geboren in Suriname en heb mij in 2001 op Aruba gevestigd. Op 25 maart 2008 ben ik afgestudeerd als meester in de rechten aan de Universiteit van Aruba, en op 20 mei 2008 legde ik de eed af bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Sindsdien werk ik als advocaat en richt ik mij voornamelijk op rechtszaken binnen arbeidsrecht, personen- en familierecht, civiel recht, strafrecht en bestuursrecht.

Een bijzonder aspect van mijn carrière is dat ik de eerste en tot nu toe enige advocaat op Aruba ben die bij mijn inschrijving op het tableau niet de Nederlandse nationaliteit had. Volgens de Advocatenlandsverordening moet je Nederlander zijn om inschrijving op het tableau aan te vragen. Destijds had ik nog de Surinaamse nationaliteit en kreeg ik op mijn verzoek verlof van het Hof voor inschrijving.

Op 16 maart 2023 ben ik tijdens de Algemene vergadering van de Orde van Advocaten verkozen tot Deken van de Orde van Advocaten. In deze rol vertegenwoordig ik de Orde van Advocaten van Aruba naar buiten toe. Ik ben onder andere voorzitter van de Algemene ledenvergadering en van het bestuur. Daarnaast behandel ik klachten, geef ik advies en bemiddel ik tussen partijen.

Hoe bent u verbonden met het Hof?

Naast mijn rol als advocaat fungeer ik als deken als vertegenwoordiger van de Orde van Advocaten van Aruba bij het Hof. Hierbij voer ik overleg met de president en de vicepresident. Tijdens deze gesprekken worden verschillende onderwerpen besproken die belangrijk zijn voor de leden van de Orde en die zij willen aankaarten bij het Hof, evenals punten waarvan het Hof de advocaten op de hoogte wil stellen. Gezamenlijk streven we ernaar om een goede samenwerking te bewerkstelligen om de kwaliteit van de rechtspraak te waarborgen.

Kunt u uw professionele ervaring met het Hof toelichten?

Tot nu toe heb ik een positieve ervaring gehad met de communicatie met het Hof. Met name het regelmatige overleg verloopt goed. Ze luisteren naar onze zorgen en zijn bereid om waar mogelijk verbeteringen aan te brengen. Daarnaast is er jaarlijks een vergadering tussen de rechters van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba en de leden van de Orde van Advocaten van Aruba.

Welke positieve aspecten ziet u in de samenwerking met het Hof?

Zoals ik al eerder aangaf, waardeer ik dat het Hof open staat voor dialoog en bereid is om te luisteren naar de zorgen van advocaten. Ze tonen zich bereid om waar mogelijk verbeteringen aan te brengen.

Zijn er gebieden waarvan u denkt dat er ruimte is voor verbetering binnen het Hof?

In elke organisatie en elk systeem is er altijd ruimte voor verbetering. Een specifiek punt is het feit dat uitspraken meerdere malen worden aangehouden. Ik ben op de hoogte van de inspanningen van het Hof om deze achterstand in te halen door nieuwe rechters aan te trekken, maar desondanks komt het nog vaak voor dat uitspraken worden uitgesteld. Dit kan frustrerend zijn voor de rechtzoekenden, die allemaal belang hebben bij een snelle uitspraak.

Ook het inplannen van bijvoorbeeld EJ en strafzaken, met name bij vorderingen tot gevangenhouding, zou verbeterd kunnen worden. Het gebeurt namelijk vaak dat de behandelingen veel langer duren dan gepland. Er wordt bijvoorbeeld slechts 15 minuten uitgetrokken voor een EJ-zaak, waardoor de wachttijden op de gang soms erg lang zijn. Als advocaat kan dit betekenen dat je bijna je hele ochtend kwijt bent. Er is dus zeker ruimte voor verbetering op dit gebied.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met het Hof?

Voor rechtvaardigheid is respect en geduld nodig. Door respect en geduld te tonen, kunnen rechters een sfeer van vertrouwen en rechtvaardigheid creëren in de rechtszaal. Niet alleen de beslissing van de rechter, maar ook hun houding in de rechtszaal kan verstrekkende gevolgen hebben. Het is essentieel voor de procesdeelnemers dat ze zich gehoord voelen. Geduld stelt rechters ook in staat om empathie te tonen jegens de betrokken partijen, om hen de gelegenheid te geven hun standpunten naar voren te brengen en om tot een goed begrip van de zaak te komen. Respect en geduld kunnen ook bijdragen aan het waarborgen van de kwaliteit van de rechtspraak.

Video Grasita Griffith: <https://www.youtube.com/watch?v=I0ALW3p9Q0s>

Foto Grasita Griffith

4.3 Bonaire

Rechterlijke macht

Bonaire had altijd maar één rechter. Met de komst van mevrouw mr. Eline Groenendaal per 1 september 2023 zijn dat er nu twee. Mr. Groenendaal is belast met de behandeling van strafzaken in eerste aanleg. Daardoor is het niet meer nodig dat een rechter uit Curaçao ‘invliegt’ voor het doen van de strafzaken. Uitgangspunt is dat de samenwerking en afstemming tussen de twee vestigingen blijft bestaan. Er is nu wekelijks een strafzitting op Bonaire, waardoor er meer strafzaken worden afgedaan.

Ter ondersteuning van het kabinet RC in strafzaken zijn mrs. Maritza Valdink en Christopher Frans - beiden *yui di tera* - in 2023 als rechters-plaatsvervanger beëdigd. Zij worden op oproepbasis ingezet als achtervang voor de vaste rechter-commissaris in strafzaken.

In 2023 zijn de civiele zaken op Bonaire in aantal en zwaarte behoorlijk toegenomen. Dat geldt zowel voor civiel algemeen als voor familie- en jeugdzaken. In 2023 betekende dit een aanzienlijke uitdaging voor de civiele rechter (die tevens rechter-commissaris in strafzaken is) en de civiele gerechtssecretaris. Het is in 2023 gelukt om geen noemenswaardige achterstand op te bouwen. Deze ontwikkeling was wel aanleiding om in 2024 de vacature van civiele secretaris (familie) te vervullen.

Juridische en administratieve ondersteuning

In 2023 is er ook bij de juridische en administratieve ondersteuning veel veranderd op het gebied van het strafrecht. Sinds augustus is er een extra administratieve ondersteuner bijgekomen (die zich met de strafzaken bezighoudt) en per 1 november 2023 een nieuwe strafsecretaris. Dat betekent dat al het

juridische en administratieve werk rondom strafzaken in eerste aanleg nu op Bonaire zelf wordt gedaan, en niet meer vanaf Curaçao (zoals voorheen).

Verder lag in 2023 de focus voor de administratie op de verdiepingsfase van processen. De administratie heeft vier intensieve cursusedagen voor Bestuursrecht gekregen, gegeven door de bestuursrechters en -secretarissen van de vestiging Curaçao.

Met de nieuwe administratieve ondersteuner bestaat de administratie uit drie medewerkers. Het is de bedoeling dat de werkzaamheden van de administratie meer en meer aan de medewerkers zullen worden toebedeeld per rechtsgebied.

Buki di pret en Open dag

De collega's en stagiaire van het gerecht hebben - samen met de advocatuur en het openbaar Lichaam - met veel plezier samengewerkt aan het programma van *buki di pret* tijdens de grote schoolvakantie in juli/augustus 2023. Op twee vrijdagen konden de kinderen een casus van een strafzaak naspelen, begeleid door professionals. Ze mochten in de echte zittingzaal zitten, aan de groene tafel zitten, toga's aan en ook zelf uitspraak doen.

Op zaterdag 28 oktober 2023 heeft het gerecht samen met het OM en de justitiële ketenpartners een *Dia habri* gehouden. Er was veel te doen: er waren standjes waar de mensen informatie konden krijgen, er was een springkussen, de arrestantenbus van de JICN was voor het publiek toegankelijk en je kon speeddaten met de medewerkers van het gerecht. De KPCN heeft een demonstratie gegeven hoe iemand wordt aangehouden en in de boeien wordt geslagen. Het gerecht en het OM samen hebben ook een moot court gehouden. Net als bij *buki di pret* hebben scholieren een casus van een strafzaak voorbereid en daarna (met publiek!) een zitting nagespeeld. Het was een goedbezochte en leuke dag. **Foto Open dag BON.**

Oude boedels

In Bonaire komen veel langdurig onverdeeld gebleven nalatenschappen ('oude boedels') voor. Veel van dit soort boedels zijn (meer dan) honderd jaar onverdeeld gebleven, hetgeen de afwikkeling daarvan bemoeilijkt. Een speciaal hiervoor ingevoerde wettelijke regeling (artikel 3:200a Burgerlijk Wetboek e.v.) kan een oplossing bieden. Regelmatig worden nieuwe zaken ingediend met het verzoek om toepassing van deze regeling. Dat kan eenvoudig met een modelverzoekschrift, dat beschikbaar is op de website van het hof.

Archief

Het oudere deel van het archief is opgeschoond conform het BSD beleid van het Hof en is gereed gemaakt voor opslag. Hierdoor is er meer opslag ruimte gecreëerd voor de komende jaren.

Huisvesting

Vanuit Nederland is het initiatief genomen om een gezamenlijke nieuwbouw te realiseren voor het Gemeenschappelijk Hof, het OM, de Rijksrecherche, de Voogdijraad en de Reclassering. De projectgroep die belast is met het nieuwbouwproject *Kas di Hustisia* heeft een voorstel gedaan voor een ambitiedocument. In dit document worden alle vereisten, waarden en wensen voor het project vastgelegd, waaronder de gebruikswaarde, de belevingswaarde, de toekomstwaarde en de omgevingswaarde. In een gezamenlijke sessie met alle partners is dit ambitiedocument afgerond. Er is helaas nog geen duidelijkheid over de locatie en beschikbaarheid van het benodigde kavel. Zodra dit wel het geval is, zal de architect de formele ontwerpfase starten.

Jill Soemosemito en Chislaine de Graaf - Voogdijraad Caribisch Nederland

Foto Voogdijraad BES

Wat is uw functie?

Jill Soemosemito: ik ben sinds directeur van de Voogdijraad Caribisch Nederland. Ons team is verspreid over de BES-eilanden, met medewerkers op Saba, Sint Eustatius en het grootste deel op Bonaire, waaraan ik leiding geef. We hebben 15 mensen in vaste dienst. Onze taken omvatten een breed scala aan werkzaamheden, waarvan het grootste deel vergelijkbaar is met die van de Raad voor de Kinderbescherming in Europees Nederland. Daarnaast voeren we ook vele andere taken uit.

Chislaine de Graaf: ik werk als gedragsdeskundige bij de voogdijraad. Ik ben betrokken bij de onderzoeken die wij uitvoeren en adviseer over wat een kind nodig heeft. We inventariseren samen wat goed gaat in de ontwikkeling van het kind, wat de zorgen zijn en wat er nodig is.

Hoe bent u verbonden met het Hof?

Chislaine de Graaf: Als voogdijraad zijn wij op verschillende manieren verbonden met het Hof. Wanneer wij onderzoek hebben uitgevoerd en kinderschermingsmaatregelen nodig zijn, kunnen wij een verzoek indienen bij het Hof. Dit kan gaan om ondertoezichtstelling, uithuisplaatsing of voogdijmaatregelen, waarbij wij een verzoekende rol hebben. Bij geschillen tussen ouders over gezag, verblijfplaats van het kind, of omgangsregelingen na scheiding, kan het Hof ons om advies vragen tijdens een zitting. Dan hebben wij een adviserende rol. Daarnaast spelen wij ook een rol bij het vaststellen van alimentatie voor kinderen. We gebruiken een berekeningsmodel om het bedrag vast te stellen. Als ouders gezamenlijk gezag willen aanvragen over hun kind, kunnen zij bij ons terecht voor ondersteuning bij het opstellen van het benodigde verzoekschrift voor het Hof. Bovendien fungeren wij als bijzonder curator in afstammingszaken met minderjarigen, waarbij het Hof ons kan opdragen om als adviseur op te treden. Verder zijn wij ook de centrale autoriteit, hoewel deze taak minder direct gerelateerd is aan het Hof.

Jill Soemosemito: In de toekomst zullen wij fysiek nog sterker verbonden zijn met het Hof, vanwege het nieuwbouwproject *Kas di Hustitia*. Dit zal onze samenwerking verder intensiveren.

Chislaine de Graaf: Dit sluit goed aan bij onze rol in het jeugdstrafrecht, waarin wij ook een adviserende rol hebben bij het bepalen van de strafmaat voor minderjarigen. Het komt allemaal mooi samen!

Kunt u uw professionele ervaring met het Hof toelichten?

Chislaine de Graaf: In mijn functie heb ik op verschillende manieren ervaring met het Hof: in het bijwonen van zittingen, waar ik adviezen of verzoeken toelicht. Daarnaast hebben we eens in de drie à vier weken overleg met het Hof, om te zorgen voor een goede afstemming en een vlot verloop van het proces. Ik neem ook deel aan deze overleggen.

Jill Soemosemito: onze gedragsdeskundigen, juristen en raadsonderzoekers hebben regelmatig contact met het gerecht. Persoonlijk heb ik iets minder frequent contact. Desondanks onderhouden we warme relaties met het gerecht.

Chislaine de Graaf: Wanneer minderjarigen betrokken zijn bij een zaak, worden we uitgenodigd om deel te nemen aan de zitting. Afhankelijk van het onderwerp van de zitting, bepalen we wie vanuit de voogdijraad hierbij aansluit.

Welke positieve aspecten ziet u in de samenwerking met het Hof?

Chislaine de Graaf: We ervaren vooral een goede communicatie en afstemming met het Hof, dat zeer toegankelijk en benaderbaar is. Als we vragen hebben, krijgen we altijd vrij snel een reactie en ook een inhoudelijke reactie waarmee we verder kunnen. Het is ook prettig dat er wordt meegedacht over praktische mogelijkheden of beperkingen. Over het algemeen wordt de communicatie met het Hof als positief ervaren.

Jill Soemosemito: Ik ben het hiermee eens. We hebben regelmatig overleggen met het gerecht. Ik heb een keer deelgenomen aan zo'n overleg. Op dat moment waren we onderbezet en er werd met ons meegedacht over hoe we ervoor konden zorgen dat de zaken toch doorgingen, welke ondersteuning we daarvoor nodig hadden en welke afspraken er gemaakt konden worden. Dit heb ik als zeer positief ervaren.

Onlangs hebben we een verzoek ontvangen van het gerecht in Sint Maarten om een presentatie te geven over ons rekenmodel voor kinderalimentatie. We hebben hierbij ook onze collega's op de Bovenwindse eilanden (die verbonden zijn met dat gerecht) betrokken, om tot een goede beslissing te komen. We zijn momenteel in overleg om te bepalen wanneer we daarheen kunnen gaan, en dan zullen onze collega's van de voogdijraad in Sint Maarten ook deelnemen. Op deze manier proberen we ook de verbinding met het gerecht op de Bovenwindse eilanden te versterken.

Zijn er gebieden waarvan u denkt dat er ruimte is voor verbetering binnen het Hof?

Chislaine de Graaf: Een punt van aandacht is het volgende: wanneer we worden uitgenodigd voor een zitting, ontvangen we een rolzitting, waarop alle zittingen voor die dag vermeld staan. Vanuit onze organisatie mag het Hof ervan uitgaan dat we uiterst zorgvuldig omgaan met alle informatie die we ontvangen, vooral als het gaat om privacygevoelige gegevens. Ik vind het echter wel een punt van aandacht om te overwegen of het noodzakelijk is dat we alle gegevens ontvangen van alle personen die op die dag een zitting hebben, of dat deze informatie alleen relevant is voor de minderjarigen waarvoor we zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met het Hof?

Chislaine de Graaf: Een punt dat ik wil benadrukken is de verbinding met de burgers, die actief wordt onderhouden door middel van persberichten, open dagen en soortgelijke initiatieven. Het zou fantastisch zijn als dit blijft voortbestaan, misschien zelfs versterkt of uitgebreid kan worden. Blijf werken aan de connectie die het Hof heeft met de burger. Houd dit in stand en onderzoek waar er mogelijkheden liggen voor verdere ontwikkeling.

Jill Soemosemito: Ik wil graag hetzelfde benadrukken met betrekking tot onze ervaringen met de huidige rechters tijdens zittingen. Ze tonen aandacht voor onze doelgroep, de kinderen. Dit inspireert ons om ons werk zo zorgvuldig mogelijk te blijven uitvoeren ten behoeve van de kinderen op onze eilanden. Hierin vinden we een gemeenschappelijk doel, wat ons kracht geeft in onze missie om een betere toekomst te bieden aan de kinderen van de eilanden.

Link video: <https://www.youtube.com/watch?v=BdiJNan8qCI&feature=youtu.be>

4.5 Sint Eustatius

Rechtspraak

Op 17 november 2023 is de vestiging Sint Eustatius op feestelijke wijze officieel geopend. Hiermee heeft het Hof een eigen locatie, waar de rechtszoekenden van het eiland terecht kunnen. De lokale medewerker is - behalve op zittingsdagen - ook op dinsdag en donderdag de hele dag beschikbaar voor de baliedienst van de griffie.

Foto Opening St. Eustatius 1, 2, 3,4,5

Video: <https://www.youtube.com/shorts/6-gT3r-j80U>

Huisvesting

Voorafgaand aan de opening van de vestiging Sint Eustatius, is het pand vanaf juli 2023 verbouwd en opnieuw ingericht. Alles wat hiervoor benodigd was, is vanaf Sint Maarten overgebracht.

4.6 Saba

Rechtspraak

Op 30 november 2023 vond de officiële opening van de vestiging Saba plaats. Hierdoor heeft het Gemeenschappelijk Hof nu voor alle (ei)landen waarin zij rechtspreekt, een eigen locatie waar rechtszoekenden terecht kunnen. De lokale medewerker is voorlopig op woensdag en vrijdag voor twee uren per dag beschikbaar voor de baliedienst van de griffie. En op de dagen dat er zittingen zijn, is de vestiging de hele dag geopend.

Foto Opening Saba 1, 2, 3, 4, 5

Video: <https://www.youtube.com/shorts/VeWeL7gc-Oc>

Huisvesting Saba & Sint Eustatius

Na goedkeuring in december 2022 door de Minister van Rechtsbescherming voor eigen gerechtsgebouwen op Saba en Sint Eustatius, voor de financiering en de benodigde fte's, is vanaf juli 2023 begonnen met de realisatie van deze vestigingen.

Huisvesting Saba

Een volledige bouwtechnische indeling van het gebouw was noodzakelijk, omdat het pand één grote open ruimte was. Daarna is het pand ingericht, waarbij de volledige inrichting en stoffering vanuit Sint Maarten is verscheept. Naast meubilair, IT-spullen en kantoorbenodigdheden ging het ook om aankondigingsborden, blinds etc..

4.7 Curaçao

Rechterlijke macht

Ook in het jaar 2023 verwelkomde de vestiging Curaçao in juli en augustus nieuwe rechters. Twee van hen waren overstappers; een rechter maakte de overstap van Aruba naar Curaçao en team hoger beroep straf werd versterkt door een overstappende collega vanuit het OM.

Om de nieuwe uitgezonden rechters te laten kennismaken met de Curaçaose samenleving heeft dit jaar voor het eerst een intensief introductieprogramma plaatsgevonden (zie hierboven). Dit programma stond ook open voor de overige collega's. Het introductieprogramma is door allen als zeer waardevol ervaren. Verder zijn de nieuwe rechters, net als hun voorgangers dat eerder hebben gedaan, gestart met een taaltraining Papiamentu.

Juridische ondersteuning

In 2023 vonden twee uitwisselingen bij de juridische ondersteuning van Curaçao plaats. Michael Brown begon op 1 februari 2023 in één van de teams kanton van de rechtbank Rotterdam en Tahirah de Lanoy reisde eind maart 2023 af naar Nederland om per 1 april te starten bij de afdeling straf van het Gerechtshof Amsterdam. Beiden hebben daar mooie (werk)ervaring kunnen opdoen. De rechtbank en het Hof waren zo ook geholpen en hebben - blijkens de enthousiaste referenties - de inzet van Michael en Tahirah zeer gewaardeerd. Omgekeerd ontving de vestiging twee secretarissen uit Nederland die een min of meer gelijke periode hier hebben gewerkt.

Verder zijn dit jaar een aantal nieuwe collega's gestart bij de juridische ondersteuning en maakten een aantal collega's de overstap naar een ander rechtsgebied. Bij team straf is een nieuwe opleider begonnen. De opleiding van een aantal lokale collega's verloopt naar tevredenheid en is voortgezet.

Ook dit jaar wordt de juridische ondersteuning bijgestaan door lokale buitengriffiers die studeren aan de UoC (waarvan ook dit jaar weer een oud deelnemer aan de Caribbean Summer Court).

Administratie

De administratie is verdergegaan op de in 2021/2022 ingeslagen weg. Het is de bedoeling om de verdiepfingsfase voort te zetten.

De Circulaire Reizen met Minderjarigen van de Minister van Justitie (die inwerking trad op 1 juli 2023) heeft een grote impact gehad op de administratie. Met name in juni en juli 2023 werden veel verzoeken gedaan om uittreksels uit het gezagsregister. De administratie is in verband daarmee tijdens de pauzes en op meerdere zaterdagen open geweest voor het aanvragen en afhandelen van de verzoeken om uittreksels uit het gezagsregister. Ook in de vakantieperiodes na de zomer was een toename van het aantal verzoeken om een uittreksel uit het gezagsregister merkbaar.

Momenteel is een project gaande om de afgifte van de uittreksels en de toegankelijkheid van het gezagsregister te versoepelen en, waar nodig, te verbeteren. Bij dit project worden ook de overige registers betrokken.

Een aantal medewerkers is op uitwisseling geweest naar Bonaire en Sint Maarten. Het doel was om kennis en ervaring te delen met de collega's op de andere eilanden. Omgekeerd zijn collega's van Bonaire en Sint Maarten op onze administratie werkzaam geweest. De uitwisselingen gaven nuttige inzichten en zijn positief gewaardeerd. Het is de bedoeling om op termijn ook met Aruba uitwisselingen te laten plaatsvinden.

De speciale rollen voor consumentenkrediet- en incassozaken zijn voortgezet. Het aantal rollen is, vanwege het grote aantal verzoekschriften dat werd ontvangen, uitgebreid.

Modelverzoekschriften

In oktober 2023 zijn er door de inzet van team civiel van het Gerecht in eerste Aanleg van Curaçao meer modelverzoekschriften beschikbaar op de website¹. Zo zijn er modelverzoekschriften Small Claims, Curatele, Kinderalimentatie, Civiele Zaak, Faillissement en Surséance van betaling. Dit maakt de rechtspraak een stuk eenvoudiger en toegankelijker. Met name van de Small Claims procedure wordt veel gebruik gemaakt. Kleine vorderingen worden op deze manier zeer snel en tegen weinig proceskosten afgewikkeld.

¹ <http://www.gemhofvanjustitie.org/nieuws/publicaties>

Telefonie

Vestiging Curaçao is gestart met de inzet van een telefoniste en een back-up telefoniste. Beide hebben (samen met alle medewerkers van de administratie) een tweedaagse training telefonie gevolgd. Per 1 oktober is de centrale van start gegaan. De eerste bevindingen zijn positief. Weliswaar kan nog niet 100% van de inkomende oproepen worden beantwoord, maar er is een aanzienlijke verbetering van de telefonische bereikbaarheid van de vestiging.

Rolzitting familie

Per september 2023 is een pilot familierol gestart. Met deze rolzitting op dinsdagochtend wordt beoogd om meer regie te kunnen voeren op de afhandeling van de zaken, onder meer rond de dossiervorming en inplanning van de zaken. In dit kader zijn administratieve ondersteuners beëdigd als griffier. Zij verzorgen, in samenwerking met twee familierecht juridische ondersteuners, de appointering.

Huisvesting

De stuurgroep, bestaande uit de Minister van Justitie, de Minister van Financiën en de Minister van VVRP van het land Curaçao hebben in december 2023 ingestemd met het voorlopig ontwerp van het Stadhuis. Daarbij zal het monumentale gedeelte van binnen worden gerenoveerd. Het achterliggende deel (dat in 1985 is gebouwd) wordt gesloopt en vervangen door nieuwbouw. De totale investeringskosten worden geraamd op rond de NAf. 35 miljoen, die verwerkt zijn in de begroting van het Land Curaçao. Het Definitief Ontwerp wordt in de periode januari tot en met juli 2024 uitgewerkt, waarna de Ministerraad een definitief besluit neemt over de realisatie van het project.

Open Scholieren dag 21 oktober 2023

Op 21 oktober 2023 is op Curaçao een open dag voor middelbare scholieren georganiseerd. Leerlingen uit klassen 4-5 Havo en 5-6 Vwo konden een kijkje achter de schermen nemen bij het Hof. Ze konden deelnemen aan twee verschillende moot courts (waarin een civiele zaak en een strafzaak behandeld werden). De leerlingen hadden zich hier, onder meer op school, voorbereid. Ze kregen daarbij hulp van officieren van justitie, advocaten, rechters en juridische ondersteuners van het Hof. Ook werd een rondleiding door het gebouw verzorgd en waren er speed-dates, waarin de leerlingen rechters, advocaten en onze collega's van het OM het hemd van het lijf mochten vragen.

Foto Open dag CUR

[4.8 Zicht van buiten, inspiratie voor binnen: Interview met het Openbaar Ministerie](#)

Guillano Schoop - Procureur-Generaal van het Openbaar Ministerie voor Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Foto Guillano Schoop

Wat is uw functie?

Mijn naam is Guillano Schoop en ik ben de Procureur-Generaal van het Openbaar Ministerie voor Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Als Procureur-Generaal ben ik verantwoordelijk voor de verschillende onderdelen van het Openbaar Ministerie op de diverse eilanden en in de verschillende landen.

Hoe bent u verbonden met het Hof?

Samen met het Hof maakt het OM deel uit van een van de drie machten binnen de rechtsstaat, namelijk de rechterlijke macht. Aan de ene kant is het Openbaar Ministerie belast met de opsporing en vervolging van strafbare feiten, terwijl het aan het Hof is om te bepalen of iemand die vervolgd wordt, schuldig is aan de begane feiten. Samen moeten wij dit doen, en gezamenlijk staan wij dus voor een rechtvaardige samenleving voor eenieder.

Kunt u uw professionele ervaring met het Hof toelichten?

De ervaring met het Hof kan alleen als positief worden bestempeld. Er is een zeer goede communicatie; de lijnen zijn kort en we kunnen elkaar altijd vinden wanneer dat nodig is.

Welke positieve aspecten ziet u in de samenwerking met het Hof?

Wij moeten het samen doen voor de gemeenschap. De gemeenschap wil een veilige samenleving, rechtvaardige samenleving en samen met Hof moet de Openbaar Ministerie hiervoor zorgen.

Zijn er gebieden waarvan u denkt dat er ruimte is voor verbetering binnen het Hof?

Tijdens de installatiezitting (vorig jaar september) heb ik in mijn toespraak gepleit voor een groter gebruik van het Papiaments in de rechtszaal. Een van de drempels die we ervaren, is dat mensen die de taal niet beheersen, moeite hebben om zichzelf uit te drukken en ook niet begrijpen wat er tijdens de zitting gebeurt. Mijn verzoek is dan ook om de toegankelijkheid tot de rechtspraak te vergroten door meer gebruik te maken van de moedertaal tijdens de zitting.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met het Hof?

Ik zou graag twee woorden willen gebruiken in plaats van één: 'Samen Sterk'. Dat is het motto van de Kustwacht. Samen moeten wij het doen! Samen zijn wij sterk!

Interview Guillano Schoop: <https://www.youtube.com/watch?v=0nzhXc9swCU>

4.9 Sint Maarten

Rechterlijke macht

Gerben Drenth is in september als nieuwe rechter geïnstalleerd. Hij werkte eerder als griffier op de vestiging Curaçao en is dus geen onbekende voor de organisatie. Eerder werkte hij als in de rechtbank Noord-Holland. In augustus 2023 keerde hij met zijn gezin naar het Caribisch deel van het Koninkrijk terug.

In verband met langdurig ziekteverlof van een van onze rechters is er een half jaar ondersteuning en zeer goede samenwerking geweest met de collega's van de andere vestigingen, in het bijzonder van Curaçao. Deze samenwerking bevestigt de gemeenschappelijkheid van de organisatie.

In oktober is afscheid genomen van Koen Luijks, die voor een tweede periode (dit keer van vier jaar) werkzaam is geweest op Sint Maarten.

Administratieve Ondersteuning

In 2023 is de investering in een verbeterde samenwerking en communicatie met en binnen de afdeling administratie voortgezet. Naast vele individuele gesprekken zijn er ook twee begeleidingsgesprekken/ teambuildingsbijeenkomsten met een externe begeleider verzorgd. Dit ter verbetering van de onderlinge samenwerking en communicatie binnen de administratie maar ook met rechters, JO-ers en management.

In november en december is er ook een uitwisselingsprogramma tussen de administraties van Curaçao en Sint Maarten geweest (zie hierboven).

Uitbreiding administratie

De jarenlange inzet van tijdelijke krachten is in november 2023 gestopt, vanwege een extra toebedeelde fte voor administratie en de komst van een nieuwe administratief medewerker per 1 augustus 2023.

Juridische Ondersteuning

In 2023 hebben de JO-ers civiel van Sint Maarten een ongekend hoge werkdruk ervaren. Dit werd mede veroorzaakt door het verrichten van administratieve taken, de tussentijdse wisseling van rechters en door de noodzaak om elkaar - in geval van ziekte - langdurig te vervangen.

Er was ook een grote personele wisseling bij de JO-ers op Sint Maarten. Dit heeft een grote impact op een kleine vestiging, met 6 fte's aan juridische ondersteuning.

Project Opschoning archief

In de tweede helft van 2023 is gestart met de opschoning van het archief. Hiertoe is ter ondersteuning een contractant aangenomen. Twee medewerkers van het archief van de vestiging Curaçao zijn een week naar Sint Maarten gekomen om te aan te leren hoe de dossiers volgens de BSD-richtlijnen gesaneerd moeten worden. Dit project wordt in 2024 voortgezet.

Huisvesting

Per eind januari werden de werkzaamheden aan de binnenkant van de Courthouse opgeleverd. De werkzaamheden aan de buitenkant werden in mei afgerond.

Heropening Courthouse en 230 jaar viering

In april is een ceremonie gehouden voor de heropening van de iconische Courthouse, waarbij veel ook aandacht is besteed aan de 230 jarige historie van het gebouw en de betekenis ervan voor de ontwikkeling van Sint Maarten **FOTO**

De viering van 230 jaar Courthouse is in november voortgezet met een zeer succesvolle open dag voor het publiek. Dit was de eerste keer dat het gerecht op Sint Maarten in een dergelijke setting open werd gesteld voor het publiek. Ketenpartners hadden een informatietafel en medewerkers van het Gerecht gaven informatiesessies over de organisatie en de Small Claim Courts in een rollenspel nagebootst. **Foto Open dag SXM 1, Foto Open dag SXm 2**

Moot Court

In mei is de eerste moot court voor Sint Maartense rechten studenten van de Universiteit van Curaçao gehouden. Het ging om vier deeltijdstudenten, waarvan twee bij het gerecht te Sint Maarten werkzaam zijn.

Foto Moot Court

Orkaan voorbereidingen en interventies

Het kernteam heeft aan het begin van het orkaanseizoen de orkaanplannen en checklijsten besproken en waar nodig bijgesteld. Er zijn verschillende voorbereidende en informatievergaderingen gehouden:

- Informatiesessies voor personeel (waarvan één in aanwezigheid van de president van de Hoge Raad)
- Afstemming met bouwadviseurs, brandweer en externe bouwtechnische support
- Afstemmingsoverleg met politie, ESF 5, management met OM en Mariniers, familierechter en JO'er met Voogdijraad, rechter-commissaris en JO'er met OM.

Het orkaanplan is in 2023 twee keer in werking gesteld. Gelukkig bleef Sint Maarten beide keren gespaard.

Beat the Marines

Voor de tweede keer deden medewerkers van de vestiging in 2023 mee aan dit jaarlijks terugkerend evenement van de mariniers. De doelstelling is teamwork door het afleggen van een intensief parcours ter land en ter zee. De mariniers van Sint Maarten zetten de tijd in de eerste ronde waarna de deelnemende groepen hen probeerden te verslaan.

Zeven medewerkers van de vestiging hebben hiervoor twee maanden onder begeleiding van een externe trainer wekelijks getraind. Op de dag zelf waren er dertien deelnemende teams. Courthouse Sint Maarten is op de 7e plaats geëindigd en nam de *Best Effort Award* mee naar huis.

Foto Beat the Marines

Bijzondere bijeenkomsten en een bijzondere ontmoeting

De gouverneur van Sint Maarten vereerde ons in 2023 met een werkbezoek. De vestigingsleiding nam deel aan diverse bijzondere bijeenkomsten, zoals de opening van het parlementair jaar, Sint Maarten-dag, St. Eustatius-dag en Saba-dag. Verder had Gertjan Wouters (vice-president van het Hof voor Sint Maarten) een ontmoeting met de Koning tijdens het bezoek van de Koninklijke Familie aan Sint Maarten. Hij hield ook een toespraak tijdens de presentatie van het boek van Linda Richardson (Trilingual Terminology in Criminal Proceedings, zie hiervoor ook het interview met haar in dit jaarverslag). Tenslotte maakte het Nederlandse NOS-journaal op Tweede Kerstdag een reportage over de opening van het Gerechtsgebouw op Saba. Hierin waren Gertjan Wouters en Richelda Emmanuel te zien.

Link: Courthouse Saba in het journaal: <https://www.youtube.com/watch?v=k7gGTyjqX1o>

Marciano Geeerd - Senior Jeugdreclasseringsambtenaar & plaatsvervangend Afdelingshoofd Voogdijraad Sint Maarten

Foto Marciano Geeerd

Wat is uw functie?

Ik ben Marciano Geeerd, de senior coördinator van de jeugdreclassering bij de Voogdijraad op Sint Maarten. Daarnaast vervul ik de rol van plaatsvervangend departementshoofd (bij afwezigheid van onze directeur). Mijn taken omvatten het beheren van cliëntendossiers, begeleiding van jongeren, het verstrekken van strafadviezen, het opstellen van rapportages, evenals het uitvoeren van diverse management- en beleidstaken binnen de Voogdijraad.

Hoe bent u verbonden met het Hof?

Onze verbinding met het Hof gaat voornamelijk via de adviezen die wij opstellen voor de rechter en de rechter-commissaris rond jongeren in voorarrest, jongeren die een strafproces ondergaan, en ook tijdens de advisering over schorsingen. Wij onderhouden dus regelmatig contact met het Hof door middel van deze adviezen.

Kunt u uw professionele ervaring met het Hof toelichten?

Onze ervaring met het Hof kan ik zeer positief noemen. Wij onderhouden nauwe en laagdrempelige contacten. Wij hebben zelfs elkaars persoonlijke telefoonnummers, waardoor het voorkomt dat ik af en toe een telefoontje krijg van een rechter om onze rapporten en adviezen toe te lichten of om bij bepaalde zittingen aanwezig te zijn.

Welke positieve aspecten ziet u in de samenwerking met het Hof?

Het Hof neemt ons serieus en wij merken steeds vaker dat onze adviezen niet alleen worden overwogen, maar ook blindelings vertrouwd. Dit vertrouwen is wederzijds, vooral als het gaat om het belang van de adviezen die wij geven, die altijd gericht zijn op pedagogische en gedragsveranderingen. Wij hebben gemerkt dat de rechters vaak onze voorkeur voor een pedagogische aanpak boven een strikt strafrechtelijke aanpak delen, wat resulteert in een zeer prettige samenwerking.

Zijn er gebieden waarvan u denkt dat er ruimte is voor verbetering binnen het Hof?

In elke werkplek zijn er altijd aspecten die verbeterd kunnen worden. Als wij aan de mensen binnen het Hof vragen welke veranderingen zij graag zouden zien, zullen er ongetwijfeld suggesties naar voren komen. Een terugkerend punt van verbetering betreft de communicatie. Soms worden wij pas laat op de hoogte gesteld van zittingen, met name bij voorarrestzaken voor de rechter-commissaris. Dit beperkt onze mogelijkheid om onze mening te delen. Het probleem strekt zich uit tot e-mailverkeer, telefoonverkeer en zelfs transportregelingen voor de jongeren. Wij hebben beperkte ruimte en capaciteit binnen het gerecht. Soms leidt dit tot haastige planningen tussen twee zittingen door, in de hoop dat we het nog kunnen bijwonen. Dit veroorzaakt soms problemen.

Daarnaast merken wij dat vonnissen soms lang op zich laten wachten, door administratieve processen. Dit belemmert ons werk, vooral als wij te maken hebben met niet-meewerkende ouders. Het is essentieel om nauw betrokken te blijven bij jongeren, vooral omdat een lange vertraging

tussen de uitspraak en de daadwerkelijke uitvoering de motivatie van jongeren kan verminderen. Ze ervaren dan minder urgentie, omdat het spannende moment in het gerecht al voorbij is. Hier valt wellicht ruimte voor verbetering te vinden.

Welk woord zou u ter inspiratie willen delen met het Hof?

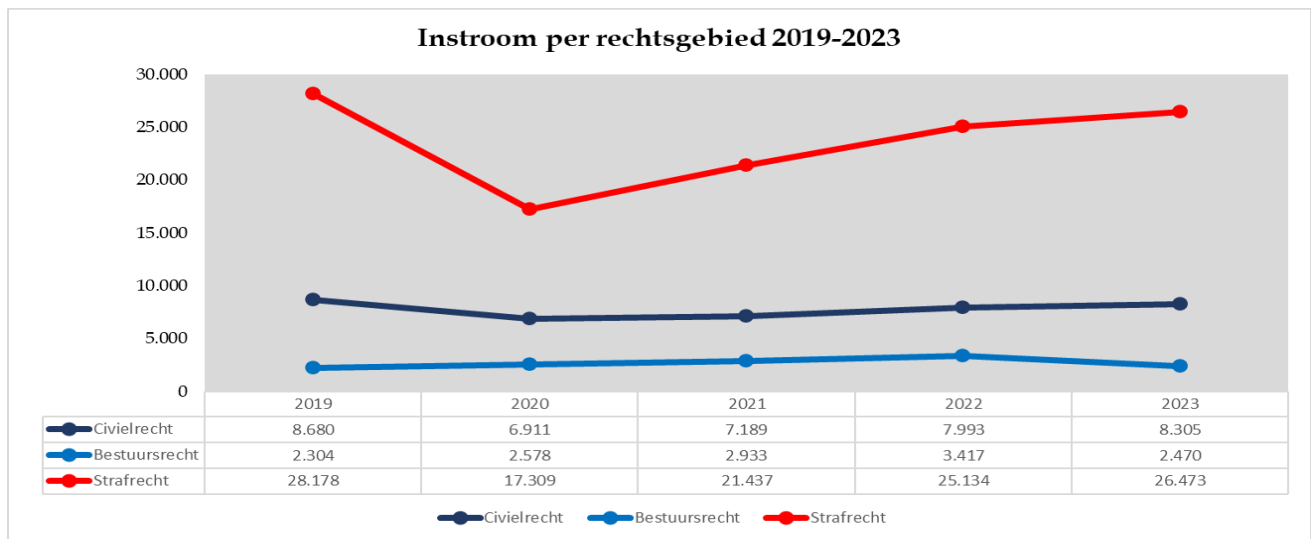
Het is lastig om slechts één woord te kiezen, maar ik zou zeggen: blijf dynamisch!. Ons land ondergaat voortdurend veranderingen, en ik denk dat het Hof zich voortdurend moet aanpassen en in contact moet blijven met de samenleving. Er komen regelmatig nieuwe rechters en officieren naar ons land, wat het behouden van kennis een uitdaging kan maken. Het is belangrijk dat het Hof blijft evolueren en zich aanpast aan deze continue veranderingen. Ik ben echter positief over de manier waarop ze hiermee omgaan. Vooral in vergelijking met tien jaar geleden, toen ik begon. Het is bemoedigend om te zien dat ze blijven innoveren en zich aanpassen aan de veranderende omstandigheden. Ik hoop van harte dat ze gemotiveerd blijven om op deze weg verder te gaan.

5: Ontwikkelingen in zaaksaantallen

5.1 Instroom in eerste aanleg

In het jaar 2023 is de totale instroom licht toegenomen ten opzichte van de twee voorgaande jaren. De instroom is nog niet op het niveau van voor Covid (2018-2019), maar de aantallen instroom van Civielrecht (4%) en Strafrecht (5%) namen in 2023 toe (zie onderstaande grafiek). De totale instroom Bestuursrechtzaken neemt na een enorme stijging afgelopen jaren af met 28%. Deze daling is vooral toe te schrijven aan de instroom van belastingzaken.

Grafiek 1 Totale instroom per rechtsgebied 2019-2023

De hogere instroom bij Civielrecht komt onder meer door meer Bevel tot betalingszaken en Extra judiciële zaken (EJ), zowel op Aruba als op Curaçao. De bevel tot betalingen nemen vooral toe door de in 2023 geïntroduceerde incassorol. Dit zijn zittingen waar alleen kleine schuldvorderingen worden behandeld. Door deze vorderingen op een rol te behandelen, kan de voortgang worden bespoedigd. De EJ-zaken nemen toe door een beleidswijziging in erfrechtzaken bij het notariaat op Curaçao en Aruba. Als gevolg van de beleidswijziging dient het notariaat de verplichte verklaringen voor zuivere aanvaarding, beneficiaire aanvaarding en akten van verwerping nalatenschap op te vragen bij het gerecht.

In 2023 is vooral het aantal bestuursrechtelijke zaken afgenomen. Dit is het gevolg van fors minder administratiefrechtelijke en Belastingzaken. Vooral de instroom belastingzaken is flink afgenomen. Met name voor de vestigingen Curaçao is flinke daling ten opzichte van vorig jaar (864 zaken, 72%) te zien. De oorzaak ligt in de aanzienlijke verbeteringen aan de kant van de belastingdienst.

De instroom van bestuursrechtelijke zaken is lager dan in 2022. Hierbij dient vermeld te worden dat de instroom in 2022 uitzonderlijk hoog was. De afname is vooral het gevolg van minder administratiefrechtelijke zaken (LAR/WAR) en Belastingzaken. Het aantal zaken waarbij de overheid niet of niet tijdig een beschikking heeft afgegeven (zogenaamde fictieve weigering) was in 2022 uitzonderlijk hoog. In 2023 is de instroom op het niveau van voor 2022. In tegenstelling tot de zaakscategorieën hierboven stijgt de instroom van ambtenarenzaken vooral op de vestiging Aruba. Het land Aruba heeft een aanpassing in de salariering ambtenaren bij de Douane doorgevoerd. Dit heeft geleid tot een groot aantal bezwaarschriften van douaneambtenaren.

De instroom strafrechtzaken is weer hoger dan voorgaand jaar. De toename ligt vooral bij de zaakscategorieën Overtredingen en Verkeersmisdrijven. Het aantal verkeersmisdrijven op Aruba is

hoger dan op de overige vestigingen, omdat enkele overtredingen in het verkeer (anders dan in de wetgeving van de andere landen) als verkeersmisdrijven worden gecategoriseerd.

Tabel 1 Totale instroom 2023-2023

Instroom 2023 vs 2022 GHvJ												
		Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		
		Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Verschil
Zaakscategorieën	Zaakcluster	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	%
Civiele Bodemprocedure	Zwaar	306	320	105	72	476	460	162	166	1.049	1.018	3%
Arbeidszaken	Zwaar	182	201	11	16	81	94	58	45	332	356	-7%
Kort Geding	Gemiddeld	172	195	35	36	238	216	112	163	557	610	-9%
KZ verklaringen (Hoftaak)	Gemiddeld	4	1	0	0	89	74	0	0	93	75	24%
Bevel tot betalingzaken	Licht	659	542	28	8	333	241	122	76	1.142	867	32%
Verstekzaken Civiel & Referte	Licht	259	280	17	24	221	254	54	52	551	610	-10%
Tucht & Toezichtzaken	Zwaar	18	24	6	3	53	44	18	22	95	93	2%
Personen- & familiezaken	Gemiddeld	691	723	256	217	721	749	232	239	1.900	1.928	-1%
Overige EJ zaken	Gemiddeld	419	421	64	42	961	755	136	105	1.580	1.323	19%
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Gemiddeld	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
Beslagzaken	Licht	292	391	31	34	181	191	90	90	594	706	-16%
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	20	6	3	6	23	25	2	1	48	38	26%
Onder curatele / bewind stelling	Zwaar	65	60	21	16	136	131	36	21	258	228	13%
OTS minderjarigen	Zwaar	45	53	21	12	22	41	18	35	106	141	-25%
Subtotaal Civielrecht		3.132	3.217	598	486	3.535	3.275	1.040	1.015	8.305	7.993	4%
Ambtenarenzaken	Zwaar	455	292	11	15	122	74	30	22	618	403	53%
LAR	Gemiddeld	433	541	36	54	242	441	159	311	870	1.347	-35%
Belastingzaken	Gemiddeld	455	413	31	13	330	1.189	166	52	982	1.667	-41%
Subtotaal Bestuursrecht		1.343	1.246	78	82	694	1.704	355	385	2.470	3.417	-28%
Bulkzaken Straf	Licht	535	523	84	68	83	136	17	24	719	751	-4%
Overtredingen / misdrijven verkeer	Gemiddeld	1.263	493							1.263	493	156%
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	537	648	194	198	395	467	273	263	1.399	1.576	-11%
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	7	6	0	4	23	33	2	0	32	43	-26%
Overige RC handelingen	Licht	1.607	1.742	462	535	1.585	1.734	370	386	4.024	4.397	-8%
Huiszoekingen	Gemiddeld	50	59	10	20	21	23	27	19	108	121	-11%
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Gemiddeld	1	5	4	5	9	20	2	9	16	39	-59%
Overtredingen	Zeer licht	5.096	2.847	748	340	11.813	11.967	1.255	2.560	18.912	17.714	7%
Subtotaal Strafrecht		9.096	6.323	1.502	1.170	13.929	14.380	1.946	3.261	26.473	25.134	5%
Totaal		13.571	10.786	2.178	1.738	18.158	19.359	3.341	4.661	37.248	36.544	2%

5.2 Instroom naar zaakzwaarte

De zaakzwaarte is gebaseerd op de gemiddelde behandeltijd van een zaak van een bepaalde zaaks-categorie. Zaakscategorieën met een vergelijkbare gemiddelde behandeltijd worden samengevoegd in een zaakscluster, variërend van Zeer licht (met een relatief korte behandeltijd) tot Zwaar (zaken die meer uren vragen). Naar zwaarte gemeten is voor de clusters Zeer licht en Zwaar een stijging te zien in het aantal zaken voor 2023, vergeleken met 2022. De cluster Licht en Gemiddeld nemen af in 2023 ten opzichte van 2022.

Tabel 2 Instroom naar zaakzwaarte

Instroom 2023 vs 2022 GHvJ												
	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal			
Zaaksclusters	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil %	
Zeer licht	5.096	2.847	748	340	11.813	11.967	1.255	2.560	18.912	17.714	7%	
Licht	3.352	3.478	622	669	2.403	2.556	653	628	7.030	7.331	-4%	
Gemiddeld	4.025	3.499	630	585	3.006	3.934	1.107	1.161	8.768	9.179	-4%	
Zwaar	1.098	962	178	144	936	902	326	312	2.538	2.320	9%	
Totaal	13.571	10.786	2.178	1.738	18.158	19.359	3.341	4.661	37.248	36.544	2%	

Zaakscluster Zeer licht

De instroom van de zaakscluster Zeer licht neemt in 2023 toe met 7% ten opzichte van 2022. Het zaakscluster Zeer licht bestaat uit één zaakscategorie, namelijk Overtredingszaken. De instroom van de Overtredingszaken neemt toe vooral op Aruba en de BES. Het Hof is voor de instroom afhankelijk van de aanlevering van zaken door het Openbaar Ministerie.

Tabel 3 Zaakscluster Zeer licht

Instroom 2023vs 2022 GHvJ												
Zaakcategoríeën	Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
		Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	
Overtredingen	Zeër licht	5.096	2.847	748	340	11.813	11.967	1.255	2.560	18.912	17.714	7%
Zaakscluster zeër licht		5.096	2.847	748	340	11.813	11.967	1.255	2.560	18.912	17.714	7%

Zaakscluster licht

De totale instroom van de zaakscluster Licht is in het jaar 2023 met 4% afgenomen. Alleen op Sint Maarten nam de instroom toe. Binnen het zaakscluster is alleen een toename zichtbaar bij de Bevel tot betalingszaken. De toename van het aantal Bevel tot betalingszaken (geldvorderingen lager dan NAf. 10.000 (\$ 5.587) met maar 1 gedaagde) is op alle eilanden zichtbaar. De nieuwe incassorol (een vereenvoudigde manier van procederen) is per oktober 2023 vastgelegd in het nieuwe procesreglement voor alle vestigingen. Deze small-claims-procedure maakt de procedure toegankelijk en laagdrempelig. Daarnaast kan de procedure leiden tot snellere afhandeling.

Tabel 4 Zaakscluster Licht

Instroom 2023 vs 2022 GHvJ												
Zaakcategoríeën	Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
		Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	
Bevel tot betalingzaken	Licht	659	542	28	8	333	241	122	76	1.142	867	32%
Verstekzaken Civiel & Referte	Licht	259	280	17	24	221	254	54	52	551	610	-10%
Beslagzaken	Licht	292	391	31	34	181	191	90	90	594	706	-16%
Bulzaken Straf	Licht	535	523	84	68	83	136	17	24	719	751	-4%
Overige RC handelingen	Licht	1.607	1.742	462	535	1.585	1.734	370	386	4.024	4.397	-8%
Zaakscluster licht		3.352	3.478	622	669	2.403	2.556	653	628	7.030	7.331	-4%

Zaakscluster Gemiddeld

De instroom van zaken uit het zaakscluster Gemiddeld is gedaald met 4% vergeleken. Dit wordt vooral veroorzaakt door een lagere instroom van Belastingzaken en administratiefrechtelijke zaken (LAR/WAR). De belastingzaken nemen op alle vestigingen toe behalve op de vestiging Curaçao.

Tabel 5 Zaakcluster Gemiddeld

Instroom 2023 vs 2022 GHvJ												
Zaakcategoríeën	Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
		Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	
Kort Geding	Gemiddeld	172	195	35	36	238	216	112	163	557	610	-9%
KZ verklaringen (Hoftaak)	Gemiddeld	4	1	0	0	89	74	0	0	93	75	24%
Personen- & familie zaken	Gemiddeld	691	723	256	217	722	749	232	239	1.901	1.928	-1%
Overige EJ zaken	Gemiddeld	419	421	64	42	960	755	136	105	1.579	1.323	19%
LAR	Gemiddeld	433	541	36	54	242	441	159	311	870	1.347	-35%
Belastingzaken	Gemiddeld	455	413	31	13	330	1.189	166	52	982	1.667	-41%
Overtredingen / misdrijven verkeer	Gemiddeld	1.263	493	0	0	0	0	0	0	1.263	493	156%
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	537	648	194	198	395	467	273	263	1.399	1.576	-11%
Huiszoekingen	Gemiddeld	50	59	10	20	21	23	27	19	108	121	-11%
Rechtshulpverzoeken (EJ & Straf)	Gemiddeld	1	5	4	5	9	20	2	9	16	39	-59%
Zaakscluster gemiddeld		4.025	3.499	630	585	3.006	3.934	1.107	1.161	8.768	9.179	-4%

Zaakscluster Zwaar

De instroom van het zaakscluster Zwaar is met 9% toegenomen. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van het aantal Ambtenarenzaken, in het bijzonder op de vestiging Aruba.

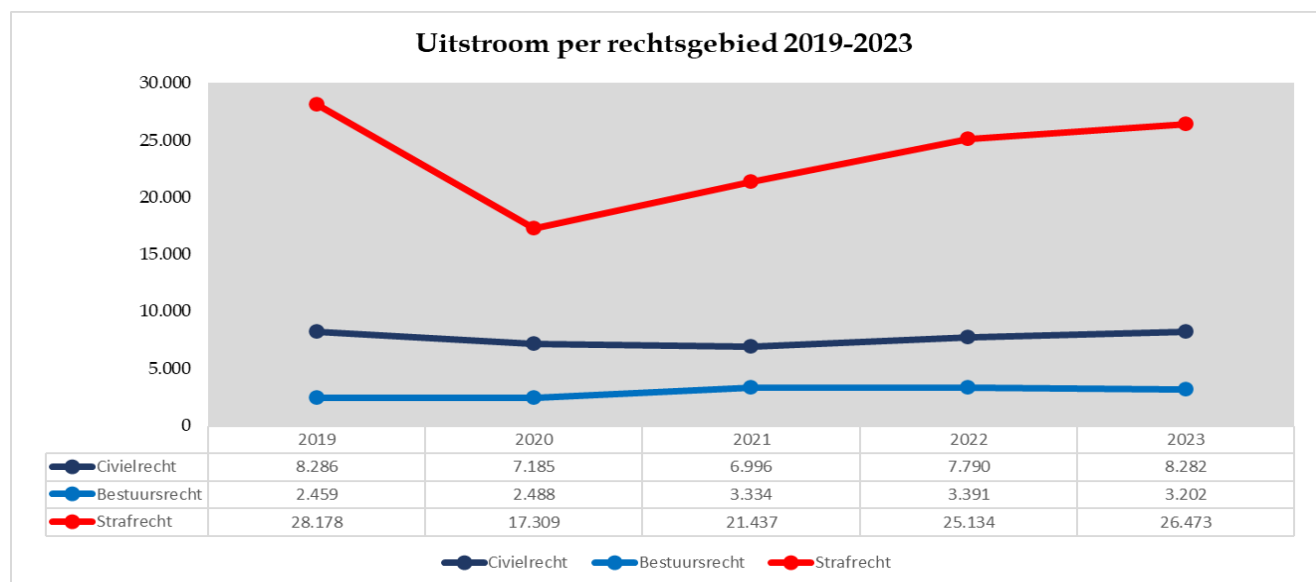
Tabel 6 Zaakcluster Zwaar

Instroom 2023 vs 2022 GHvJ												
Zaakcategorieën	Zaakcluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
		Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	
Civiele Bodemprocedure	Zwaar	306	320	105	72	476	460	162	166	1.049	1.018	3%
Arbeidszaken	Zwaar	182	201	11	16	81	94	45	45	319	356	-10%
Tucht & Toezichtzaken	Zwaar	18	24	6	3	53	44	22	22	99	93	6%
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	20	6	3	6	23	25	1	1	47	38	24%
Onder curatele/bewind stelling	Zwaar	65	60	21	16	136	131	21	21	243	228	7%
OTS minderjarigen	Zwaar	45	53	21	12	22	41	35	35	123	141	-13%
Ambtenarenzaken	Zwaar	455	292	11	15	122	74	22	22	610	403	51%
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	7	6	0	4	23	33	0	0	30	43	-30%
Zaakcluster zwaar		1.098	962	178	144	936	902	308	312	2.520	2.320	9%

5.3 Uitstroom in eerste aanleg

De totale uitstroom van zaken in de eerste aanleg is met 5% toegenomen. De voornaamste reden van deze toename is gestegen instroom. Ook de uitstroom per rechtsgebied volgt de trend van de instroom: Civiel en strafrecht nemen toe, terwijl Bestuursrecht afneemt. De voornaamste afname in de uitstroom van Bestuursrecht is de daling in de uitstroom van administratiefrechtelijke zaken en LAR/WAR zaken. De uitstroom van Civielrecht is toegenomen tot bijna op het niveau van 2019.

Grafiek 2 Totale uitstroom per rechtsgebied 2019-2023

Een gedetailleerd overzicht van de uitstroom is terug te zien in onderstaand tabel.

Tabel 7 Uitstroom 2022-2023

Uitstroom 2023 vs 2022 GHvJ												
Zaakcategorien	Zaakcluster	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
		Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	
Civiele Bodemprocedure	Zwaar	262	347	114	67	545	452	265	161	1.186	1.027	15%
Arbeidszaken	Zwaar	160	185	12	20	86	98	63	55	321	358	-10%
Kort Geding	Gemiddeld	171	176	34	30	228	230	114	170	547	606	-10%
KZ verklaringen (Hoftaak)	Gemiddeld	4	1	0	0	58	9	0	0	62	10	520%
Bevel tot betalingzaken	Licht	602	529	15	15	328	251	123	62	1.068	857	25%
Verstekzaken Civiel & Referte	Licht	259	280	17	24	221	254	54	52	551	610	-10%
Tucht & Toezichtzaken	Zwaar	24	10	18	1	50	80	21	11	113	102	11%
Personen- & familie zaken	Gemiddeld	663	712	279	208	729	779	251	182	1.922	1.881	2%
Overige EJ zaken	Gemiddeld	396	409	59	37	971	758	117	98	1.543	1.302	19%
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Gemiddeld	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	-100%
Beslagzaken	Licht	292	397	32	32	182	191	92	80	598	700	-15%
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	21	3	6	2	27	28	4	1	58	34	71%
Onder curatele / bewind stelling	Zwaar	56	61	8	4	147	120	10	7	221	192	15%
OTS minderjarigen	Zwaar	35	55	22	18	22	24	13	11	92	108	-15%
Subtotaal Civielrecht		2.945	3.165	616	458	3.594	3.277	1.127	890	8.282	7.790	6%
Ambtenarenzaken	Zwaar	280	241	11	18	129	83	15	34	435	376	16%
LAR	Gemiddeld	461	604	37	89	323	409	220	271	1.041	1.373	-24%
Belastingzaken	Gemiddeld	477	382	14	43	1.216	1.058	19	159	1.726	1.642	5%
Subtotaal Bestuursrecht		1.218	1.227	62	150	1.668	1.550	254	464	3.202	3.391	-6%
Bulkzaken Straf	Licht	535	523	84	68	83	136	17	24	719	751	-4%
Overtredingen / misdrijven verkeer	Gemiddeld	1.263	493	0	0	0	0	0	0	1.263	493	156%
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	537	648	194	198	395	467	273	263	1.399	1.576	-11%
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	7	6	0	4	23	33	2	0	32	43	-26%
Overige RC handelingen	Licht	1.607	1.742	462	535	1.585	1.734	370	386	4.024	4.397	-8%
Huiszoekingen	Gemiddeld	50	59	10	20	21	23	27	19	108	121	-11%
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Gemiddeld	1	5	4	5	9	20	2	9	16	39	-59%
Overtredingen	Zeër licht	5.096	2.847	748	340	11.813	11.967	1.255	2.560	18.912	17.714	7%
Subtotaal Strafrecht		9.096	6.323	1.502	1.170	13.929	14.380	1.946	3.261	26.473	25.134	5%
Totaal		13.259	10.715	2.180	1.778	19.191	19.207	3.327	4.615	37.957	36.315	5%

5.4 Werkvoorraad in eerste aanleg

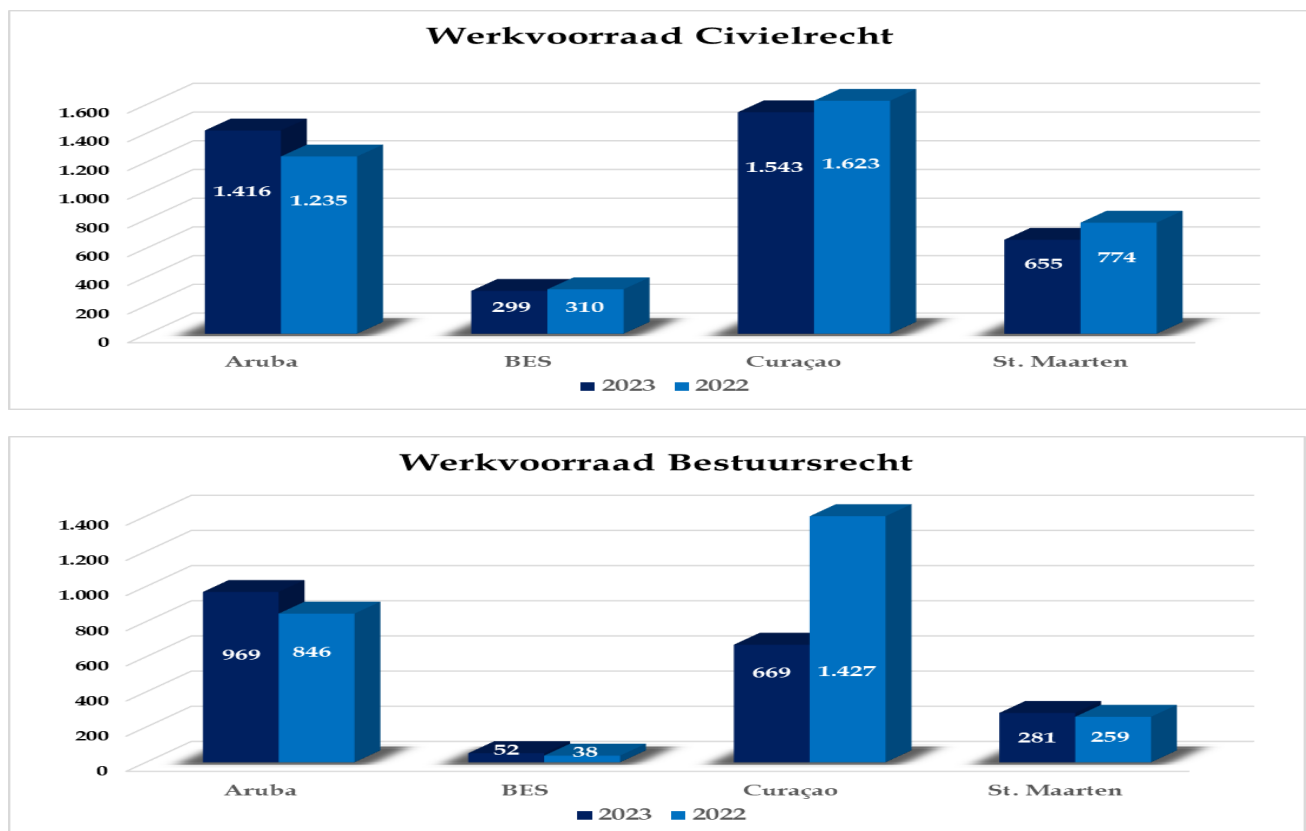
De werkvoorraad betreft zaken die zijn ingediend, maar nog niet afgedaan. De rechtspraak kent altijd werkvoorraden. Als een zaak wordt ingediend, kan deze vaak niet direct worden afgedaan. De rechter zal immers eerst partijen horen en zich daarna beraden, voordat een uitspraak kan worden gedaan. Het kan ook gebeuren dat een zaak moet worden aangehouden. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij een groot aantal belastingzaken, waarbij meer informatie nodig is en opgevraagd moet worden.

Werkvoorraad is niet hetzelfde als achterstand. Achterstanden ontstaan bijvoorbeeld als een zaak is behandeld en de uitspraak nog moet worden gedaan, maar het uitspreken wordt aangehouden. Het Hof had aan het begin van 2023 een achterstand in de behandeling van civiele bodemprocedures op de vestiging Aruba. Door de inzet van extra capaciteit is deze achterstand meer dan gehalveerd.

Tabel 8 werkvoorraad

Werkvoorraden eerste aanleg eind 2023 vs eind 2022											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	Vershil %
Civiele Bodemprocedures	475	441	70	79	439	511	197	288	1.181	1.319	-10%
Arbeidszaken	110	89	3	4	24	29	10	16	147	138	7%
Kort Geding	45	44	11	10	30	22	17	23	103	99	4%
Bevel tot betalingen	276	218	15	2	38	33	40	39	369	292	26%
EJ: Onder curatele/bewindstelling	37	29	36	21	119	123	85	56	277	229	21%
KZ verklaringen (Hoftaak)	1	0	0	0	189	150	0	0	190	150	27%
EJ: Overige zaken	52	30	36	24	45	48	94	54	227	156	46%
EJ: Personen- & familie zaken	319	294	73	80	271	280	85	128	748	782	-4%
Faillissementen	32	25	9	8	75	76	16	22	132	131	1%
OTS minderjarigen	22	12	39	53	243	274	90	101	394	440	-10%
Tucht & Toezichtzaken	47	53	7	21	68	73	19	35	141	182	-23%
Beslagzaken	0	0	0	8	2	4	2	12	4	24	-83%
Civilrecht	1.416	1.235	299	310	1.543	1.623	655	774	3.913	3.942	-1%
Ambtenarenzaken	413	237	5	6	65	75	5	18	488	336	45%
LAR	186	192	20	24	153	174	55	111	414	501	-17%
SVB/CVB/SZV-zaken	72	95	2	0	12	43	41	1	127	139	-9%
Belastingzaken	298	322	25	8	439	1.135	180	129	942	1.594	-41%
Bestuursrecht	969	846	52	38	669	1.427	281	259	1.971	2.570	-23%
Totaal	2.385	2.081	351	348	2.212	3.050	936	1.033	5.884	6.512	-10%

In onderstaande grafieken wordt de werkvoorraad in eerste aanleg (per vestiging en rechtsgebied) van 2023 vergeleken met 2022.

5.5 Doorlooptijden in eerste aanleg

De doorlooptijd van een zaak wordt gepresenteerd in het gemiddeld aantal dagen per zaakscategorie. Het aantal dagen wordt berekend vanaf het moment van indienen tot het moment van afdoen. Een zaak kan worden afgedaan met een uitspraak van de rechter, maar ook door een intrekking of royement. De gepresenteerde gemiddelde doorlooptijd is de doorlooptijd van afgedane zaken. Het gemiddelde wordt ook beïnvloed door zaken met een lange doorlooptijd, soms over enkele jaren heen. Enkele voorbeelden zijn de zaakscategorieën Faillissement en surseance van betaling en Onder

toezichtstelling van minderjarigen. Deze categorieën hebben vaak een langere doorlooptijd, waarop de rechtspraak weinig invloed heeft: een Ondertoezichtstelling van een minderjarige beëindigt vaak door het meerderjarig worden.

Tabel 9 Doorlooptijd

Doorlooptijden van afgedane zaken in 2023 VS 2022											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Gemiddelde		Verschil in dagen
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Civiele Bodemprocedure	338	304	279	246	298	270	567	318	371	285	86
Arbeidszaken	164	188	101	97	119	116	123	165	127	142	-15
Kort Geding	95	66	93	29	46	66	65	49	75	53	22
Bevel tot betalingzaken	124	130	120	219	62	77	141	147	147	143	4
Onder curatele/ bewind stelling	141	200	46	39	276	298	48	374	128	228	-100
Overige Ej zaken	24	17	46	78	20	50	65	43	39	47	-8
Personen- & familie zaken	124	147	80	75	20	184	101	91	81	124	-43
Faillissement en surseance van betaling	1669	555	513	604	526	1093	1397	162	1026	604	423
OTS minderjarigen	70	76	1135	1911	1754	577	1167	392	1032	739	293
Tucht & Toezichtzaken	774	566	696	252	105	455	302	233	469	377	93
Beslagzaken	3	2	3	3	10	3	2	8	5	4	1
Civilrecht											
Ambtenarenzaken	249	316	378	378	356	356	239	239	306	322	-17
LAR	98	183	229	373	167	314	214	134	177	251	-74
SVB/CVB/SZV-zalem	642	813	153	114	272	409	286	278	338	404	-65
Belastingzaken	542	131	169	540	367	363	624	448	425	371	55
Bestuursrecht											

5.6 In- en uitstroom in Bijzondere colleges

De wetgeving heeft bepaald dat het praktischer is om sommige zaken in een college te behandelen. Een college is een samenstelling van drie leden en bestaat uit rechters en andere personen niet zijnde rechters. De personen niet zijnde rechters, danwel leden-plaatsvervangers, danwel bijzondere rechters, zijn over het algemeen juristen die gekozen worden vanwege hun specialisatie in een bepaald onderdeel van het recht en hun brede maatschappelijke achtergrond.

De bijzondere colleges bij het Hof zijn: Gerecht in ambtenarenzaken, Raad van Beroep in ambtenarenzaken, Raad van Beroep in belastingzaken, SV-zaken en de toezicht- en tuchtcolleges zoals Raad van Toezicht (advocatuur), Raad van Appel (advocatuur), Kamer van Toezicht notariaat en de Medisch Tuchtcollege.

Tabel 10 Overzicht Toezicht- en tuchtcolleges

Toezicht- en tuchtcolleges alle vestigingen 2023 vs 2022									
Omschrijving	Instroom			Uitstroom			Werkvoorraad		
	2023	2022	Verschil%	2023	2022	Verschil%	2023	2022	Verschil%
Raad van toezicht Advocatuur	82	82	0%	98	66	48%	118	134	-12%
Raad van appel Advocatuur	19	24	-21%	18	42	-57%	25	24	4%
Kamer van toezicht notariaat	13	10	30%	11	12	-8%	4	2	100%
Medisch tuchtcollege	1	1	0%	2	10	-80%	3	4	-25%
Totaal	115	117	-2%	129	130	-1%	150	164	-9%

5.7 Rechtspraak in hoger beroep

Een rechtzoekende die het niet eens is met een uitspraak in eerste aanleg, kan in hoger beroep gaan. De zaak wordt dan behandeld door een combinatie van drie andere rechters. De totale instroom hiervan nam in 2023 met 5% af. De afname is te zien bij het rechtsgebied Bestuursrecht. Dit is vooral gerelateerd aan de lagere instroom van Belastingzaken en Ambtenarenzaken in de periode voorafgaand aan de rapportageperiode. De instroom bij Civielrecht en Strafrecht neemt licht toe. De ontwikkelingen in hoger beroep zaken volgen de trend van de uitstroom in eerste aanleg.

Tabel 10 Instroom hoger beroep

Instroom 2023 vs 2022 Hoger beroep GHvJ											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	
Civiele Bodemprocedure	45	41	10	15	115	106	65	42	235	204	15%
Arbeidszaken	31	22	1	5	6	15	18	5	56	47	19%
Kort Geding	29	23	3	4	27	27	11	27	70	81	-14%
Beslagzaken	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	100%
Bevel tot betaling	3	1	0	0	2	1	2	1	7	3	133%
EJ: Overige zaken	1	1	1	1	3	4	0	2	5	8	-38%
EJ: Onder curatele/bewindstelling	0	1	0	0	1	3	1	1	2	5	-60%
EJ: Personen- & familiezaken	8	17	3	6	22	17	7	10	40	50	-20%
Faillissementen	0	4	2	1	1	1	0	0	3	6	-50%
OTS minderjarigen	1	0	0	0	4	5	2	0	7	5	40%
Tucht & Toezichtzaken	7	8	6	0	3	15	4	4	20	27	-26%
HAR Civiel	7	11	3	0	31	35	17	17	58	63	-8%
Subtotaal Civielrecht	133	129	29	32	215	229	127	109	504	499	1%
Ambtenarenzaken	20	57	1	4	37	26	0	9	58	96	-40%
LAR	40	57	5	9	74	28	18	25	137	119	15%
Belastingzaken	12	8	3	15	12	65	19	28	46	116	-60%
HAR Bestuur	6	5	0	1	11	7	0	3	17	16	6%
Subtotaal Bestuursrecht	78	127	9	29	134	126	37	65	258	347	-26%
HAR straf	19	24	7	15	60	56	24	21	110	116	-5%
Strafzaken	58	61	17	7	100	70	40	48	215	186	16%
Subtotaal Strafrecht	77	85	24	22	160	126	64	69	325	302	8%
Totaal	288	341	62	83	509	481	228	243	1.087	1.148	-5%

5.8 Uitstroom in hoger beroep

De uitstroom hoger beroepzaken is voor wat betreft Civielrecht (6%) en Strafrecht (8%) toegenomen. Bij Bestuursrecht in hoger beroep is een daling van de uitstroom te zien. Dit komt vooral door een lagere instroom.

Tabel 11 Uitstroom hoger beroep

Uitstroom 2023 vs 2022 Hoger beroep GHvJ											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2022	
Civiele Bodemprocedure	35	32	24	10	94	75	58	57	211	174	21%
Arbeidszaken	21	24	2	7	11	12	10	9	44	52	-15%
Kort Geding	22	26	5	2	28	23	21	24	76	75	1%
Beslagzaken	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	-100%
Bevel tot betalingen	0	1	0	0	1	1	1	3	2	5	-60%
EJ: Onder curatele/bewind stelling	0	1	0	0	1	2	1	0	2	3	-33%
EJ: Overige zaken	2	2	0	0	2	2	1	1	5	5	0%
EJ: Personen- & familiezaken	14	15	3	4	17	24	10	7	44	50	-12%
Faillissementen	4	0	3	0	1	2	0	0	8	2	300%
OTS minderjarigen	0	1	0	0	0	2	2	0	2	3	-33%
Tucht & Toezichtzaken	6	8	5	4	5	21	3	4	19	37	-49%
HAR Civiel	6	8	4	1	32	23	22	8	64	40	60%
Subtotaal Civielrecht	110	118	46	28	192	189	129	113	477	448	6%
Ambtenarenzaken	67	110	4	4	37	102	5	18	113	234	-52%
LAR	52	52	8	9	62	26	20	19	142	106	34%
Belastingzaken	28	6	4	91	80	96	34	12	146	205	-29%
HAR Bestuur	5	4	0	0	12	3	1	2	18	9	100%
Subtotaal Bestuursrecht	152	172	16	104	191	227	60	51	419	554	-24%
HAR straf	19	24	7	15	60	56	24	21	110	116	-5%
Strafzaken	58	61	17	7	100	70	40	48	215	186	16%
Subtotaal Strafrecht	77	85	24	22	160	126	64	69	325	302	8%
Totaal	339	375	86	154	543	542	253	233	1.221	1.304	-6%

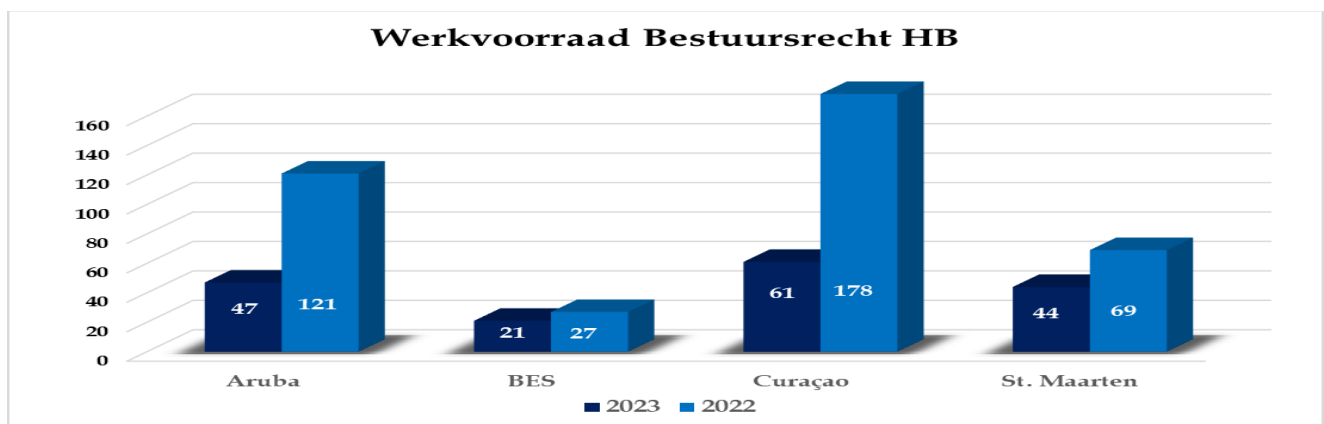
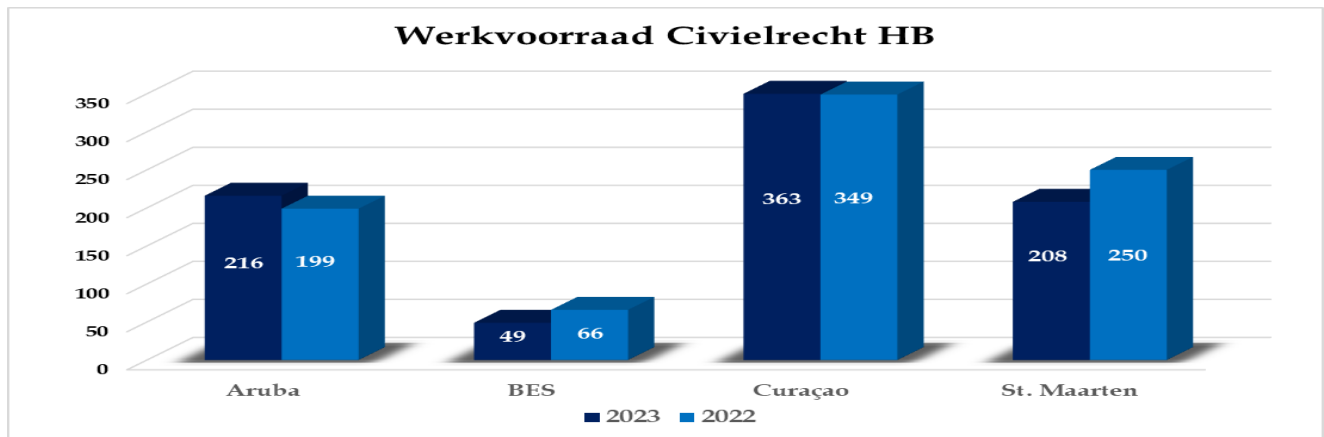
5.9 Werkvoorraad in hoger beroep

De totale werkvoorraad in hoger beroep is met 20% afgenomen. De werkvoorraad neemt vooral af omdat de uitstroom hoger is dan de instroom. Bij Bestuursrecht is de werkvoorraad zelfs gehalveerd ten opzichte van het begin van het jaar. De werkvoorraad van Civielrecht neemt ook licht af (3%).

Tabel 13 Werkvoorraad hoger beroep

Werkvoorraden Hoger beroep in 2023 vs 2022											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		St. Maarten		Totaal		Verschil %
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Civiele Bodemprocedure	85	79	28	38	205	184	110	124	428	425	1%
Arbeidszaken	35	28	2	1	15	21	16	8	68	58	17%
Kort Geding	39	32	8	12	46	47	23	44	116	135	-14%
Bevel tot betalingen	6	3	0	0	6	5	2	2	14	10	40%
EJ: Onder curatele/bewind stelling	2	2	0	1	1	1	1	1	4	5	-20%
EJ: Overige zaken	3	2	2	3	11	10	1	3	17	18	-6%
EJ: Personen-& familie zaken	16	23	4	4	28	23	10	13	58	63	-8%
Faillissementen	1	1	1	2	2	2	0	0	4	5	-20%
OTS minderjarigen	1	1	0	0	7	4	1	0	9	5	0%
Tucht & Toezichtzaken	16	15	3	4	8	17	4	9	31	45	-31%
Beslagzaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
HAR civiel	12	13	1	1	34	35	40	46	87	95	-8%
Civilrecht	216	199	49	66	363	349	208	250	836	864	-3%
Ambtenarenzaken	13	58	2	5	26	26	5	5	46	94	-51%
LAR	21	33	3	6	27	68	15	17	66	124	-47%
Belastingzaken	12	28	16	16	6	80	24	46	58	170	-66%
HAR Bestuur	1	2	0	1	2	4	0	1	3	8	-63%
Bestuursrecht	47	121	21	27	61	178	44	69	173	396	-56%
Totaal	263	320	70	93	424	527	252	319	1.009	1.260	-20%

In onderstaande grafieken wordt de werkvoorraad in hoger beroep (per vestiging en rechtsgebied) van 2023 vergeleken met 2022.

6. Financiën

Het Hof wordt bekostigd door de vier landen binnen het Koninkrijk waarvoor het Hof de rechtszaken behandelt, zoals vastgelegd in de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie (hierna Rijkswet) en het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie (hierna RFG). Het Hof heeft voor het verslagjaar 2023 wederom een goedkeurende controle-verklaring gekregen, voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

6.1 Begroting 2023

Het RFG beschrijft de wijze van totstandkoming van de begroting van het Hof. De begroting bestaat uit vijf onderdelen:

- de instroomgerelateerde bijdrage;
- de bijdrage voor de gerechtskosten;
- de bijdrage voor de kosten voor de Beheerraad;
- de bijdrage voor de kosten voor de huisvesting;
- de bijdrage voor de overige kosten.

De basis voor de instroomgerelateerde bijdrage aan het Hof is het wettelijk vastgestelde kostprijsmodel. Conform Art. 8 RFG worden om de drie jaar de kostprijzen opnieuw berekend en vastgesteld. Voor de kostprijzen 2023-2025 heeft het Hof een onderzoek gedaan op basis van de uitgangspunten in artikel 8. Dit zijn onder meer de verwachte instroom van zaken, gespecificeerd naar zaakscategorieën, en de ontwikkelingen in de algemene salariskosten en prijzen, verbonden aan het verwerken van die instroom. Door deze informatie te verwerken in het Kostprijsmodel 2023-2025, zijn de kostprijzen (P) voor die drie jaren vastgesteld. Het RFG schrijft voor dat de vastgestelde kostprijzen jaarlijks kunnen worden aangepast alleen in verband met algemene salaris- en prijsontwikkelingen.

De bijdrage van elk land wordt bepaald door de kostprijzen te vermenigvuldigen met hun aandeel in het totaal aantal ingestroomde zaken (Q), dus $(P \times Q)$. Dit wordt opgenomen in de begroting van de Ministers van Justitie. De begroting van het Hof wordt door de vier Ministers van Justitie in het Justitieel Vierlandenoverleg (JVO) besproken en goedgekeurd.

In het JVO is meermaals het verzoek gedaan om, gelet op de lastige financiële positie van de Landen als gevolg van COVID, de begroting van het Hof voor de komende jaren stabiel te houden en niet te verhogen. Op basis van artikel 56 lid 4, heeft de Beheerraad, in samenspraak met het Bestuur, voorgesteld om af te wijken van de begroting die voortvloeit uit het kostprijsmodel. Voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 is met het JVO afgesproken dat de instroomgerelateerde begroting gemaximeerd wordt op het niveau van de begroting van 2022. Voorts is de begroting voor 2023 is als volgt opgebouwd:

Tabel 1: begroting 2023

Ontwerpbegroting 2023					Bedragen x f 1.000
Omschrijving	Aruba	BES	Curaçao	Sint Maarten	Totaal
Instroomgerelateerd	14.082	3.166	15.737	5.533	38.518
Gerechtskosten	120	30	55	40	245
Beheerraad	46	46	46	46	184
Huisvestingskosten	0	403	2.194	186	2.783
Overige	50	155	100	50	355
Totaal	14.298	3.800	18.132	5.855	42.084

6.2 Financiering jaarplan 2023 en meerjarenplan

Het Hof stelt jaarlijks een jaarplan op met daarin een selectie van projecten en investeringen uit het meerjarenplan die in het desbetreffende jaar zullen worden uitgevoerd. De keuze van deze projecten en investeringen is afhankelijk van de beschikbare financiering. Als gevolg van de financiële situatie van de landen worden de begrotingen van het Hof al jarenlang aangepast, of zoals voor de jaren 2023 en 2024 gemaximeerd op het niveau van 2022. Dit heeft ertoe geleid dat het Hof een aantal noodzakelijke projecten en investeringen uit het meerjarenplan heeft moeten uitstellen.

Het langdurig uitstellen van deze noodzakelijke projecten en investeringen heeft tot gevolg gehad dat de nood nu veel groter is, wat het Hof momenteel parten speelt. Enkele van de noodzakelijke projecten en investeringen zijn;

- Uitvoering van de resultaten uit het project heroriëntering primair proces;
- Versterken formatie primair proces;
- Bestendiging herinrichting bedrijfsvoering;
- Herziening functiehuis,
- Herziening salarishuis;
- Grote investeringen in ICT, gegevens- en kwaliteitsbeheer;
- Beveiliging en veiligheid; en
- Huisvesting.

Het Hof zal deze projecten en investeringen per omgaande moeten oppakken om de kwaliteit van de rechtspraak op de Caribische landen te kunnen blijven waarborgen en daarmee de rechtsstaat versterken.

Hierdoor heeft de Beheerraad, op advies van het Bestuur, aangegeven dat het Hof vanaf de begroting 2025 de instroomgerelateerde bijdrage weer conform het wettelijk vastgestelde kostprijsmodel zal bepalen. Het JVO is hiervan bij aanbidding van de ontwerpbegroting 2024 op de hoogte gesteld. Echter de begroting voor het jaar 2025 dat voortvloeit uit het kostprijsmodel ($P \times Q$) zal niet toereikend zijn om de uitgestelde noodzakelijke projecten en investeringen te financieren. Het Hof oriënteert zich momenteel op alternatieve financieringsmogelijkheden om het tekort op te vangen. In de toekomst zal de resulterende financieringsbehoefte als gevolg van de uitvoering van het meerjarenplan een integraal onderdeel worden van de begrotingen van het Hof.

6.3 Resultaat 2023

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 en de beslissing tot maximering op het niveau van de begroting 2022, liep een rechtszaak over indexering, die mogelijk tot hogere kosten voor het Hof zou kunnen leiden. Intussen is het resultaat van de rechtszaak bekend en de meerkosten zijn NAf. 655.000. Vanwege de gemaximeerde begroting 2023 komen deze kosten ten laste van de exploitatiereserve, die immers bedoeld is om financiële risico's in de bedrijfsvoering te ondervangen. Derhalve was reeds bij het opstellen van de begroting 2023 aangegeven dat het resultaat NAf. 655.000 negatief zal zijn.

Zoals blijkt uit onderstaande staat van baten en lasten bedraagt het resultaat over het jaar 2023 NAf. 771.000 negatief. Het verschil ten opzichte van de begroting is NAf. 116.000 negatiever dan begroot. Dit is toe te schrijven aan hogere salaris- en prijsontwikkelingen dan voorzien. Het negatief resultaat van NAf. 771.000 komt geheel ten laste van de exploitatiereserve van het Hof.

Tabel 2: Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten 2023		Bedragen in f x1.000		
		Begroting 2023	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Baten				
	Kostprijsgerelateerde bijdrage	38.518	38.518	38.517
	Bijdrage huisvestingskosten	2.783	2.727	2.572
	Bijdrage gerechtskosten	245	875	556
	Bijdrage Beheerraad	184	184	184
	Overige bijdrage	354	420	149
	Bijdrage Project Rechtshandhaving\TBO	2.674	2.372	2.114
	Overige baten en lasten, per saldo	0	131	150
Totaal baten		44.758	45.227	44.242
Lasten				
	Personele kosten	31.618	30.624	28.902
	Exploitatiekosten	8.286	10.091	10.017
	Afschrijvingskosten	1.545	1.029	981
	Rentekosten	7	0	1
	Gerechtskosten	245	875	556
	Projectkosten	500	471	59
	Overige kosten	354	420	149
	Beheerraad	184	116	133
	Project Rechtshandhaving\TBO	2.674	2.372	2.114
Totaal lasten		45.413	45.998	42.912
Resultaat		-655	-771	1.330

6.4 Kosten per kostensoort

Personele kosten

Deze post bestaat naast de salariskosten uit diverse toelagen, uitkeringen en overige werkgeverslasten zoals AOV, AVBZ, ziektekosten en pensioenbijdragen van de werkgever. De personele kosten vormen veruit de grootste kostenpost in vergelijking met de andere categorieën. De totale personeelskosten zijn ten opzichte van het jaar 2022 gestegen met een bedrag van NAf. 1.721.000. Dit resulteert in een totaalbedrag van NAf. 30.623.000.

Deze stijging is vooral toe te schrijven aan: de vrijval in 2022 van de reservering voor salarisindexering (NAf. 1.321.000) en een toename van de kosten voor ingehuurd personeel NAf. 875.000. De hogere kosten voor ingehuurd personeel in 2023 worden veroorzaakt door het tijdelijk invullen van enkele vacatures met gedetacheerd personeel uit Nederland, zoals gerechtssecretarissen en de interim-directeur bedrijfsvoering.

Tabel 3: Personele kosten realisatie 2023

Personele kosten												
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
Omschrijving	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Begroot 2023	Vershil 2023 %	2022
Salariskosten incl. toelagen	6.105	5.857	854	718	12.379	12.905	2.902	3.015	22.240	23.762	94%	22.495
Gratificaties	179	135	15	15	278	306	53	49	525	585	90%	506
Sociale lasten	385	382	0	0	717	728	121	127	1.223	1.365	90%	1.236
Pensioenkosten	496	558	63	117	1.193	1.329	165	205	1.917	2.081	92%	2.210
Kosten ziektekostenverzekeringen	437	361	104	97	779	914	140	168	1.460	1.700	86%	1.541
Inhuur personeel	449	346	41	151	1.704	809	19	33	2.213	1.050	211%	1.338
Overige personeelskosten	198	316	26	27	474	294	23	11	720	750	96%	897
Mutatie reservering indexering salarissen	76	-393	10	-40	203	-814	37	-74	326	326	100%	-1.321
Totaal	8.323	7.562	1.113	1.085	17.727	16.471	3.460	3.534	30.624	31.619	97%	28.902

Exploitatiekosten

De totale exploitatiekosten zijn in 2023 toegenomen met een bedrag van NAf. 75.000 tot een totaalbedrag van NAf. 10.092.000 vergeleken met NAf. 10.017.000 van voorgaand jaar. De reis- en verblijfskosten zijn hoger (en dan met name voor het ingehuurd personeel, o.a. rechters en gedetacheerde gerechtssecretarissen uit Nederland) vanwege de reisbewegingen verbonden aan behandeling van zaken en de kennisweken. De kosten voor overige betalingen aan personeel zijn hoger door verhuiskosten, als gevolg van roulatie van personeel tussen de vestigingen en de uit- en terugzendkosten van niet-rechterlijk personeel. Daarnaast zijn de totale exploitatiekosten hoger dan begroot mede door een hogere inflatie van de prijzen dan voorzien.

Tabel 4: Exploitatiekosten per vestiging 2023

Exploitatiekosten 2023												
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
Omschrijving	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Begroot 2023	Vershil 2023 %	2022
Huisvestingskosten	0	0	278	278	2.272	2.195	185	185	2.734	2.783	98%	2.827
Overige huisvestingskosten	541	534	189	185	1.518	1.745	330	318	2.578	2.220	116%	2.612
Kantoorkosten	268	256	95	98	413	649	177	137	953	588	162%	1.140
Reis- en verblijfskosten	164	266	249	285	967	639	281	257	1.661	962	173%	1.447
Kosten documentatie en publicatie	37	17	3	5	125	127	5	7	170	106	160%	156
Overige betalingen aan personeel	0	0	0	0	223	33	0	0	223	78	286%	33
Kosten deskundigen / adviseurs (externe inhuur)	0	0	0	0	28	0	0	0	28	30	93%	0
Kosten in- en uitbesteding	0	0	0	0	264	273	0	0	264	275	96%	273
Overige exploitatiekosten	179	188	64	74	1.137	1.144	101	123	1.481	1.245	119%	1.529
Totaal	1.190	1.261	878	925	6.945	6.804	1.079	1.027	10.091	8.287	122%	10.017

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten zijn totaal NAf. 48.000 hoger dan voorgaand jaar. Het Hof investeert sinds 2010 gefaseerd in de vervanging van het materiële vaste activa. De afschrijvingskosten worden naarmate meer oude activa worden vervangen, hoger. Als alle oude activa zijn vervangen zullen de jaarlijkse kosten voor afschrijvingen zich stabiliseren.

Tabel 5: Afschrijvingskosten per vestiging 2023

Afschrijvingskosten 2023												
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Bedragen x f. 1000			
									Totaal			
Omschrijving	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Begroot 2023	Vershil 2023 %	2022
Verbouwingen	2	2	16	13	144	144	24	0	186	245	76%	159
Installaties en inventarissen	105	97	23	16	141	187	53	52	322	650	50%	352
Automatisering	155	139	21	18	255	239	45	37	476	550	87%	433
Overige	4	4	1	1	40	25	0	7	45	100	45%	37
Totaal	266	242	61	48	580	595	122	96	1.029	1.545	67%	981

6.5 Eigen vermogen

Conform artikel 15, lid 4, van het RFG komt een negatief exploitatieresultaat ten laste van de exploitatiereserve van het Hof. Ingevolge artikel 15, lid 1c, wordt het resultaat over het jaar afzonderlijk onder het eigen vermogen gepresenteerd als onverdeeld resultaat.

Tabel 6: Verloop eigen vermogen 2023

Eigen Vermogen	Saldo x f 1.000	
	2023	2022
Exploitatiereserve (stand per 1 januari)	3.808	2.478
Mutaties boekjaar:		
- onverdeeld resultaat boekjaar	-771	1.330
Totaal	3.037	3.808

Het eigen vermogen van het Hof mag het maximum van 10% van de gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren gemeten, niet overschrijden. Bij overschrijding van de genoemde 10% zal het surplus worden afgeroomd en naar rato van de verdeelsleutel worden teruggegeven aan de landen. De gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren bedraagt NAf. 38.792 miljoen. Dus wordt het eigen vermogen boven NAf. 3.879 miljoen afgeroomd. Gegeven de hoogte van het eigen vermogen ultimo 2023, te weten NAf. 3.037 miljoen, zal derhalve geen afroaming plaatsvinden.

6.6 Gerechtskosten

Gerechtskosten zijn de kosten die het Hof maakt gedurende of als gevolg van de behandeling van een aan de rechter voorgelegde zaak. Deze kosten worden vergoed volgens de openeindfinanciering. Dit betekent dat de gerealiseerde kosten volledig worden vergoed en eventuele overschotten aan de landen worden overgedragen. Het vaststellen van de begroting komt tot stand door een in het RFG vastgestelde berekening op basis van historische kosten.

Tabel 7a: Gerechtskosten bijdrage versus realisatie 2023

Gerechtskosten bijdrage versus realisatie 2023			Bedragen x f 1.000
Omschrijving	Begroot	Realisatie	Te verrekenen
Aruba	120	203	83
BES	30	245	215
Curaçao	55	329	274
Sint Maarten	40	98	58
Totaal	245	875	630

Tabel 7b: Gerechtskosten naar soort 2023

Gerechtskosten		Bedragen x f 1.000	
Omschrijving	2023	2022	
Tolken en vertalers in zaken	477	228	
Overige civielrechtelijke gerechtskosten	113	15	
Overige gerechtskosten in strafzaken	285	284	
Overige gerechtskosten in mega-zaken	0	29	
Totaal	875	556	

De gerechtskosten zijn ten opzichte van vorig jaar gestegen met NAf. 319.000. De hogere kosten worden vooral veroorzaakt door een beleidswijziging waardoor het Openbare Ministerie de tolk- en vertaalkosten in strafzaken doorbelast aan het Hof. De doorbelasting voor 2023 bedraagt NAf. 162.000. De overige toename van de tolk- en vertaalkosten NAf. 87.000 heeft betrekking op meer inzet van tolken en vertalers in civiele- en bestuursrechtzaken.

6.7 Overige kosten

Onder overige kosten wordt verstaan de kosten die niet met de instroom gerelateerde bijdrage gefinancierd kunnen worden. Het betreft de kosten voor megazaken en de kosten voor extra capaciteit op de BES eilanden.

Een megazaak is een samenhangend strafrechtelijk dossier waarvan in een instantie de behandeling 30 zittingsuren of meer vergt, inclusief pro forma-, regie- en ontnemingszittingen en zittingen bij de Rechter-Commissaris. Een strafzaak die 30 zittingsuren of meer omvat, wordt aangemerkt als een megazaak en als zodanig gefinancierd. Een megazaak kan zowel in eerste aanleg als in hoger beroep voorkomen. Megazaken vergen - vanwege de omvang van het dossier en het grote aantal zittingsdagen - buitenproportioneel veel capaciteit. Het Hof krijgt meer en meer te maken met deze grote en bewerkelijke zaken, die over het algemeen veel tijd en extra maatregelen vergen. Dit leidt tot extra kosten. Megazaken leggen daarmee onevenredig groot financieel beslag op de organisatie.

Tabel 8a: Overige kosten (megazaken) bijdrage versus realisatie 2023

Overige kosten (megazaken) bijdrage versus realisatie 2023			Bedragen x f 1.000
Omschrijving	Begroot	Realisatie	Te verrekenen
Aruba	50	66	16
BES	50	0	-50
Curaçao	100	50	-50
Sint Maarten	50	125	75
Totaal	250	241	-9

Deze kosten worden volgens de opneemfinanciering vergoed. Jaarlijks wordt een verantwoording opgesteld voor de afgeronde megazaken. In de verantwoording worden de werkelijke kosten afgezet tegen de begroting voor overige kosten. Overschotten en tekorten worden met het betreffende land jaarlijks verrekend.

Onder de overige kosten is ook de post 'Extra capaciteit BES' opgenomen. De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft ter versterking van de rechtsstaat op Bonaire, Saba en St. Eustatius financiële middelen beschikbaar gesteld voor extra capaciteit. Deze capaciteit omvat 2 fte baliemedewerkers, 1 fte griffier strafzaken en 1 fte rechter strafzaken. De geschatte totale kosten voor deze 4 fte bedragen NAf. 607.000 per jaar voor de jaren 2023, 2024 en 2025. Het Hof ontvangt hiervoor vanaf 2023 een aanvullende bijdrage van € 200.000 per jaar. De resterende personeelskosten worden gedekt door de gereserveerde bijdrage voor huisvestingskosten op St. Eustatius uit de begrotingen van 2021, 2022 en 2023, over te hevelen naar dekking voor de extra personeelskosten. De bijdrage voor huisvestingskosten op St. Eustatius bedraagt in totaal NAf. 235.000 per jaar. De totale personeelskosten voor extra capaciteit in 2023 bedragen NAf. 179.000. Het resterende saldo van NAf. 938.000 wordt gereserveerd ter dekking van de personeelskosten in de jaren 2024 en 2025.

Tabel 8b: Overige kosten (extra capaciteit BES) bijdrage versus realisatie 2023

Bijdrage extra capaciteit BES		Bedragen f x1.000	
Omschrijving	2023	2022	
Stand per 1 Januari	470	235	
Bijdrage	647	235	
Af: kosten t.l.v. budget	-179	0	
Nog te besteden	938	470	

6.8 Beheerraad

De kosten voor de Beheerraad komen voor rekening van de begroting van de Beheerraad. In deze kosten zijn meegenomen de kosten van vergaderingen en personeel.

Tabel 9: Beheerraad bijdrage versus realisatie 2023

Beheerraad		Bedragen x f 1.000		
Omschrijving	2023		2022	
Bijdrage	184		184	
Kosten	116		133	
Personeelskosten		90		109
Representatiekosten		12		6
Reis- en verblijfskosten		13		18
Overige kosten		1		0
Resultaat	68		51	

6.9 Project versterking rechtshandhaving/ Team Bestrijding Ondernijning (TBO)

Het Nederlandse Ministerie van Veiligheid en Justitie stelt vanaf 2016 extra middelen beschikbaar voor het Project versterking rechtshandhaving en bestrijding van criminaliteit, met name ondernijning. Deze middelen zijn voor de inzet van extra capaciteit voor strafrechtelijk onderzoek naar criminaliteit met een financieel-economisch component en/of met betrokkenheid van zgn. *Politically Exposed Persons* (PEP), ambtenaren, overheids-NV's, facilitators of organisaties in de collectieve sector. De onderzoeken richten zich (naast corruptie) op ernstige vormen van belastingfraude, verduistering van overheidsgeld, vervalsing van documenten en witwassen. In 2022 is de projectmatige aanpak overgegaan in een structurele duurzame aanpak.

Daarnaast heeft de Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland de middelen voor de ondernijningsaanpak uitgebreid. Deze worden jaarlijks via een ingroeimodel verdeeld over de vier instanties, namelijk RST, OM Carib, OM Aruba en het Hof. De totale bijdrage voor het Hof in 2023 is NAf. 3.671.000. De totale kosten voor de berechting in 2023 zijn NAf. 2.372.000.

Tabel 10: Bijdrage versus realisatie Project rechtshandhaving/ TBO per jaar

Project rechtshandhaving/ TBO 2023		Bedragen x f 1.000	
Omschrijving	2023	2022	
Stand per 1 januari	1.098	793	
Ontvangen bijdragen	3.671	2.419	
Kosten t.l.v. project	-2.372	-2.114	
Stand per 31 december (Nog te besteden)	2.397	1.098	

Het saldo was per eind 2023 NAf. 2.397.000, vanwege onderbesteding uit voorgaande jaren. Het Ministerie van V&J heeft toegezegd dat het saldo beschikbaar blijft voor het Hof, ter dekking van de kosten die gerelateerd zijn aan de ondernijningsaanpak.

6.10 Gelden in beheer van het Hof

Derdengelden

Het Hof heeft derdengelden van verschillende landen en derden in beheer, als onderdeel van het justitiële proces. De gelden zijn voornamelijk op te splitsen in zekerheidsstellingen, ontvangsten t.b.v. betalingen aan deskundigen en middelen uit hoofde van inbeslagname. Deze derdengelden zijn bij het Hof in bewaring tot de betreffende rechtszaak is afgehandeld. Deze gelden zijn niet van het Hof en daarom niet opgenomen in de jaarrekening. Het Hof heeft aan de externe accountant een aparte opdracht verstrekt tot het jaarlijks verrichten van een aantal specifieke overeengekomen werkzaamheden met betrekking tot de administratie van derdengelden. De externe accountant van het Hof heeft de controles van de derdengelden tot en met het jaar 2021 volledig afgewikkeld en

daarover gerapporteerd. De controles over jaar 2022 en 2023 worden in de loop van 2024 voltooid. Over de resultaten van deze werkzaamheden worden de landen apart geïnformeerd.

Tabel 11: Derdengelden in beheer van het Hof 2023

Derdengelden in beheer van het Hof		Bedragen f x1.000
Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Aruba	5.466	5.146
BES	852	138
Curaçao	8.387	7.839
Sint Maarten	10.765	10.813
Totaal	25.470	23.936

Griffiegelden

Bij indiening van verzoekschriften bij het Gerecht of het Hof is griffierecht verschuldigd. De hoogte van het griffierecht is vastgelegd in het landsbesluit regeling van tarieven van justitiekosten in burgerlijke zaken. De afzonderlijke gerechten innen de griffierechten en storten deze periodiek af naar de desbetreffende landen. De externe accountant van het Hof heeft de controles van de griffiegelden over de jaren 2018 tot en met 2020 voor de landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten volledig afgewikkeld en daarover gerapporteerd. De controles van de griffierechten over de jaren 2018 tot en met 2020 voor de BES-eilanden zullen - samen met de controles over de jaren 2021 tot en met 2023 van alle landen - in de loop van 2024 worden afgewikkeld of uitgevoerd. Over de uitkomsten zullen de landen apart geïnformeerd worden.

Tabel 12: Griffiegelden in beheer van het Hof 2023

Griffiegelden in beheer van het Hof		Bedragen f x1.000
Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
Aruba	3.528	2.522
BES	1.021	863
Curaçao	3.124	1.588
Sint Maarten	4.161	3.525
Totaal	11.834	8.498

Colofon

April 2024 © Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Coördinatie/redactie: Desi Dijkhuizen, Nadine Presentacion, Caroline Thode

Vormgeving : Nancy Heldewier Vignon

Creativa Graphic Designs

Fotografie

Brett Russel

Ramsay Soemanta

Cameron Hyman

Desi Dijkhuizen

Videografie

QProductions

Michael Gruning

Op de kaft

Kunstwerk: Portador di Lus

Kunstenaar: Giovanni Abath

Adresgegevens vestigingen Gemeenschappelijk Hof van Justitie

ARUBA | J.G. Emanstraat 51 | Oranjestad

CURAÇAO | Emancipatie Boulevard Dominico F. 'Don' Martina 18 | Willemstad

SINT MAARTEN | Front Street 58 (Courthouse) | Philipsburg

BONAIRE | Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje) | Kralendijk

SABA | E.A. Johnson Road 5, Windwardside | Windwardside

SINT EUSTATIUS | Kerkweg 4 | Oranjestad

<http://gemhofvanjustitie.org>